Έτος ΣΤ'

Τεῦχος 132ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ἡ Ἀστυνομία Πόλεων κατὰ τὴν περίοδο τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ, ὑπὸ κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α' (συνέχεια) 6391

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τὸ πνεῦμα τῆς λίμνης, ἀπὸ τὸ βιβλίο «Ἡ χώρα μὲ τὶς γαλανὲς λίμνες» τοῦ Λογοτέχνου, Πρυτάνεως τῆς Παντείου Σχολῆς καὶ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας κ. Μιχαὴλ Στασινοπούλου 6396

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τὸ δάκρυ, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Δ. Μυρίλλου 6398

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Περὶ τῆς μοιχείας ἐν γένει, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Δ. Κ. Ντζιώρα 6399

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ρετζαῖοι—Ἡ λῃστεία τῆς Πέτρας — Πῶς ἀνεκαλύφθησαν καὶ πῶς συνελήφθησαν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων στὸ Ἐξωτερικό, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Γ. Καρούζου 6410

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Οἱ ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων, ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Σ. Ἀλεξοπούλου 6417

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἱστορικοὶ περίπατοι στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Β' κ. Ι. Ράϊκου (συνέχεια) 6419

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο, ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Χ. Σταμάτη (συνέχεια) 6423

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

«...Ἡ ἱστορία τῆς ἀποστασίας ἐπαναλαμβάνεται...», ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Σ. Πηλοῦ 6431

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 6434

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ 6436

ΔΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ
Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 522-512)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΪΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἑξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἑξάμηνος δολλάρια 1,5

ΕΤΟΣ ΣΤ'. | ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΤΕΥΧΟΣ 132ΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ (1921-1958)

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**, Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α'

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΙΖ'. Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΟΣΥΜΜΟΡΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

206.—Προπαρασκευὴ δολοφονικῆς ἀποπείρας πολιτικῶν ἀρχηγῶν—Φόνος ἀστυφύλακος Δημ. Δουβῆ—Σύλληψις δραστῶν.

***

206. Προπαρασκευὴ δολοφονικῆς ἀποπείρας πολιτικῶν ἀρχηγῶν—Φόνος ἀστυφύλακος Δημητρίου Δουβῆ—Σύλληψις δραστῶν.

Ὅπως ἀναφέραμε σὲ προηγούμενη παράγραφο ἡ ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. ποὺ συνῆλθε κατὰ τὸ Β' 15θήμερο τοῦ Ἰουνίου 1947, ἀποφάσισε νὰ ἐπεκταθῇ ἀμέσως ἡ ἐπαναστατικὴ καὶ τρομοκρατικὴ δρᾶσις τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν στὶς πόλεις καὶ στὰ ἀστικὰ γενικῶς κέντρα, πρὸ παντὸς δὲ στὴν Πρωτεύουσα καὶ στὸν Πειραιᾶ.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς ὁλομελείας τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς τῶν κομμουνιστοσυμμοριτῶν Μάρκος Βαφειάδης ἐξέδωσε ἀπόφασι στὶς 5 Αὐγούστου 1947 μὲ τὴν ὁποία ἐπεκήρυξε ὡς ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγοὺς Στυλ. Γονατᾶν, Γεώργ. Παπανδρέου καὶ Ναπ. Ζέρβαν.

Ἀμέσως τότε οἱ κομμουνισταὶ ποὺ ἔμειναν στὴν Πρωτεύουσα συγκρότησαν τρομοκρατικὲς καὶ δολοφονικὲς ὁμάδες, ποὺ τὶς ὠνόμασαν «αὐτοάμυνα». Οἱ ὁμάδες αὐτὲς ἐφωδιάσθηκαν μὲ πυροβόλα ὅπλα (αὐτόματα, περίστροφα, χειροβομβίδες κ.λ.π.) γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσι ἐγκληματικῶν καὶ τρομοκρατικῶν πράξεων.

Σκοπὸς τῶν ὁμάδων αὐτῶν τῆς «αὐτοάμυνας» ἦταν ὄχι μόνον ἡ δολοφονία τῶν ἐπικηρυχθέντων πολιτικῶν ἀρχηγῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐθνικοφρόνων πολιτῶν καθὼς καὶ Ἀξιωματικῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτύχουν ἀφ' ἑνὸς μὲν τρομοκράτησι τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἀφ'

ἑτέρου δὲ κάμψιν τῆς διαθέσεως αὐτῶν πρὸς ἀντίστασιν, μὲ παράλληλο ἀναπτέρωσι τοῦ ἠθικοῦ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τῶν ἀμφιταλαντευομένων (ὀπορτουνιστῶν).

Στὶς ὁμάδες αὐτὲς τῆς «Αὐτοάμυνας» τῶν Ἀθηνῶν ἀρχηγοὶ ἦσαν ὁ Ἀριστοτέλης Βενιζέλος καὶ ὁ Βασίλειος Παρασκευόπουλος.

Αὐτοὶ εἶχαν ὀργανώσει καὶ μιὰ εἰδικὴ ὁμάδα μὲ σκοπὸ τὴ δολοφονία τοῦ Στυλιανοῦ Γονατᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπιλεγῆ πρῶτος γιὰ νὰ δολοφονηθῇ. Τὰ μέλη τῆς ὁμάδος αὐτῆς ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες ἔκαμαν ἐνέδρες σὲ διάφορα σημεῖα τῶν Ἀθηνῶν, ἀπ' ὅπου κατόπιν συστηματικῆς παρακολουθήσεως εἶχαν διαπιστώσει ὅτι περνοῦσε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Φιλελευθέρου Κόμματος Στυλιανὸς Γονατᾶς, κατὰ συνήθειαν μὲ τὸ αὐτοκίνητό του. Ἀλλὰ δὲν βρῆκαν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ τὸν δολοφονήσουν.

Μιὰ ὁμάδα ἀπὸ αὐτές, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μπιτσίκο Σταμάτη, ποὺ εἶχε πλαστὴ ταυτότητα μὲ ψευδώνυμο Παπαδόπουλος Δημήτριος, στὶς 9 Δεκεμβρίου 1947 δολοφόνησε στὴν ὁδὸ Δεξίππου, πλησίον στὸν ναὸ τῶν Ταξιαρχῶν, τὸν ἀστυφύλακα Δουβῆν Δημήτριον ποὺ ἐξετέλει ἐκεῖ ὑπηρεσία.

Ἡ δολοφονία τοῦ ἀστυφύλακος αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ τὰς ἀκολούθους συνθήκας :

Ὁ ἀστυφύλαξ Β. 34 Δημήτριος Δουβῆς ἐκτελοῦσε ὑπηρεσία σκοποῦ καὶ εὑρίσκετο στὴν Πλατεῖα Ταξιαρχῶν, πλησίον στὴ Ρωμαϊκὴ Ἀγορά. Στὶς 11 ἡ ὥρα ἀντελήφθη τρία ἄτομα τὰ ὁποῖα ἀπὸ τὶς κινήσεις των καὶ τὴν συμπεριφορά τους ἐθεώρησεν ὕποπτα. Τὰ ἄτομα αὐτὰ κρατοῦσαν ἀπὸ μία τσάντα τὸ καθένα. Ὁ Δουβῆς ἐπλησίασε καὶ ἐζήτησε νὰ ἐλέγξῃ τὸ περιεχόμενο τῶν τσαντῶν ποὺ ἐκρατοῦσαν, γιατὶ νόμισε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κλεπτῶν. Οἱ κακοποιοὶ δὲν συνεμορφώθησαν καὶ πρὸ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ἀστυφύλακος οἱ δύο τὸν κράτησαν ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ὁ τρίτος τὸν ἐπυροβόλησε ἐξ ἐπαφῆς στὸ κεφάλι μὲ τὸ περίστροφό του. Μετὰ τὸ φόνο ὁ ἕνας δολοφόνος ἔτρεξε πρὸς τὸ Μοναστηράκι, οἱ δὲ ἄλλοι δύο πρὸς τὸν ἐκεῖ ἀρχαιολογικὸ χῶρο, μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὴ συνοικία Πετραλώνων. Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν μὲ ἀστραπιαία ταχύτητα. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη βρέθηκε πλησίον ἐκτελῶντας ὑπηρεσία ὁ ἀστυφύλαξ τῆς Ἀστυνομίας Τουρισμοῦ Α. Τ. 44 Κορκόσιος Δημήτριος καὶ μερικοὶ ἄλλοι ἀστυφύλακες, οἱ ὁποῖοι μαζὶ μὲ πολίτες, οἱ ὁποῖοι ἀντελήφθησαν τὴ δολοφονία, κατεδίωξαν τοὺς δολοφόνους ποὺ ἔτρεχαν στὸν ἀρχαιολογικὸ χῶρο ὅπου καὶ ἀπέρριψαν τὰ ὅπλα τους.

† ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΟΥΒΗΣ

Ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ὀνομαζόμενος Παπαδόπουλος Δημ. (πραγματικὸ ὄνομα Μπιτσίκος Σταμ. τοῦ Ἀντωνίου), ἐργάτης, συνελήφθη, ὁ δεύτερος ὅμως καίτοι κατεδιώχθη ἀπὸ τοὺς ἀστυνομικοὺς μέχρι τῆς συνοικίας Γαργαρέτας κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ.

Ἐπειδὴ εἶναι ἐνδιαφέρουσα ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ποὺ μαρτυρεῖ γιὰ τὴν ἐγκληματικὴ δρᾶσι τῶν κομμουνιστῶν, παραθέτομεν ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ σχετικὸ παραπεμπτικὸ βούλευμα στὸ Ἔκτακτο Στρατοδικεῖο ὑπ' ἀριθ. 61/10-1-1948.

.....

Διὰ ταῦτα
Ἰδόντες καὶ τὸ ἄρθρον 98 τῆς Σ.Π.Ν.
Παραπέμπομεν

Εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Ἀθηνῶν ἄπαντας τοὺς ὡς ἄνω κατηγορουμένους ἵνα δικασθῶσιν ὡς ὑπαίτιοι τοῦ ὅτι :

Ι. Οἱ Βενιζέλος Ἀριστοτέλης, Παρασκευόπουλος Βασίλειος, Μαλετσικίδης Θωμᾶς, Μπίτσικος Σταμάτιος, Λεβέντη Εὐσταθία, Κατσαρὸς Δημήτριος, Γιοσμᾶς Γεώργιος καὶ Γεωργίου Γεώργιος, μετὰ τῶν μὴ συλληφθέντων εἰσέτι Βασιλείου ἢ Μαρίνου, Ἰωάννου ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ Ἰωάννου κοντοῦ ἀναστήματος ἀγνώστων λοιπῶν στοιχείων κ.ἄ. ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινούμενοι συναπεφάσισαν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑπομένων ἀξιοποίνων πράξεων καὶ ἕνεκα τούτων συνομολογήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίαν συνδρομήν : α) ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1947 καὶ προγενεστέρως, θέλοντες ν' ἀποσπάσωσιν ἓν μέρος ἐκ τοῦ ὅλου τῆς Ἐπικρατείας καὶ νὰ εὐκολύνωσι τὰ πρὸς τοῦτο τὸ τέλος τείνοντα σχέδια, συνώμοσαν, διήγειραν στάσιν, συνεννοήθησαν μὲ ξένους καὶ κατήρτισαν ἐνόπλους ὁμάδας ἐπὶ τοιούτῳ προδοτικῷ σκοπῷ, ὄντες στελέχη καὶ μέλη τῆς Κ.Ο.Β. Πετραλώνων καὶ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς κατὰ τὸ β' 15θήμερον Σεπτεμβρίου π.ἔ. συνελθούσης ὁλομελείας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος περὶ ἀμέσου ἐπεκτάσεως τῆς στασιαστικῆς δράσεως καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ ἀστικὰ κέντρα προῆλθον, ὑπὸ τὰς ἀμέσους ὁδηγίας καὶ καθοδηγητικὰς ἐντολὰς τοῦ πρώτου τούτων Βενιζέλου Ἀριστ., ὁρισθέντος προσφάτως τότε ὑπὸ τῆς Κομμουνιστικῆς Ὀργανώσεως Ἀθηνῶν (4ης Ἀχτίδος) ὡς ἀναδιοργανωτοῦ ἐπὶ ἐπαναστατικῆς βάσεως τῆς Κ.Ο.Β. Πετραλώνων, εἰς κατάρτισιν ἐνόπλου ὁμάδος δράσεως, ἐχούσης εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς αὐτόματα, περίστροφα, χειροβομβίδας καὶ ἄλλα πολεμικὰ ὅπλα καὶ μέσα, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως, εἰς πρώτην δοθησομένην ἐντολὴν καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ παρασκευαζομένης γενικωτέρας στασιαστικῆς δράσεως, προσβάλλουν ἐνόπλως τὰ Σώματα Ἀσφαλείας καὶ τὸν Στρατόν, καταλύσουν τὰς Ἀρχάς, γίνουν κύριοι τῆς κυβερνητικῆς ἐξουσίας καὶ παραδώσουν ἀμέσως ταύτην εἰς τὸν Ἀρχισυμμορίτην Μάρκον ἐπὶ τῷ τελικῷ σκοπῷ τῆς εὐθὺς ἐν συνεχείᾳ ἐντάξεως τῆς χώρας εἰς τὸν Βαλκανικὸν Συνασπισμὸν Κρατῶν, ἐπὶ ταὐτοχρόνῳ παραχωρήσει τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας εἰς τὸν Τίτο καὶ τῆς Δυτικῆς Θράκης εἰς τὴν Βουλγαρίαν, τῆς δὲ προδοτικῆς ταύτης ἐνόπλου ὁμάδος ἀρχηγοὶ μὲν ἦσαν οἱ Βενιζέλος Ἀριστοτέλης καὶ Παρασκευόπουλος Βασίλειος, ὁδηγοὶ οἱ Μαλετσικίδης Θωμᾶς καὶ Βασίλειος ἢ Μαρίνος (μὴ συλληφθεὶς) οἱ δὲ λοιποὶ ἁπλοὶ συναίτιοι, β) κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω τόπον καὶ χρόνον ὁμάδα ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως προσβάλουν διὰ βίας τὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ ὄργανα τῆς δημοσίας δυνάμεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ὅπως ἐκτελέσουν ἀδικήματα κατὰ τῆς ζωῆς, ωωματικῆς ἀκεραιότητος καὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας, ληστείας, ἐμπρησμούς, διαταράξεις τῆς κοινῆς εἰρήνης καὶ ἐλευθερώσεως φυλακισμένων καὶ κρατουμένων διαταγῇ τῆς Ἀρχῆς, ἤτοι κατήρτισαν τρομοκρατικὰς ὁμάδας (αὐτοαμύνης) Πετραλώνων ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως προσβάλουν διὰ βίας τὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ ὄργανα τῆς δημοσίας δυνάμεως καὶ ἀσφαλείας καὶ ὅπως διαπράξουν δολοφονίας κατὰ προσωπικοτήτων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ τὰ Σώματα Ἀσφαλείας καὶ ἐθνικοφρόνων πολιτῶν, ὧν ὁμάδων ἀρχηγοὶ καὶ ἠθικοὶ αὐτουργοὶ ἦσαν οἱ Βενιζέλος Ἀριστ. καὶ Παρασκευόπουλος Βασίλειος, ὁδηγοὶ ὁ Μαλετσικίδης Θωμᾶς μετὰ τοῦ μὴ εἰσέτι συλληφθέντος Μαρίνου ἢ Βασιλείου καὶ οἱ λοιποὶ ἁπλοὶ συναίτιοι, ὑπαρχουσῶν ὅμως δι' αὐτοὺς ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, ἤτοι ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 57 καὶ 109 Κ.Π.Ν. καὶ 1 §§1 καὶ 2 § 1 καὶ 2 καὶ 11 τοῦ Γ' Ψηφίσματος.

ΙΙ. Οἱ Βενιζέλος Ἀριστοτέλης καὶ Παρασκευόπουλος Βασίλειος καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι ἐν Ἀθήναις τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1947 καὶ πρότερον ἔδωκαν εἰς ἄλλους διαταγὴν καὶ παραγγελίαν πρὸς ἐκτέλεσιν κακουργήματος (φόνου), μετεχειρισθέντες ἕνεκα τούτου βίαν καὶ ἀπειλὰς καὶ ὑποσχεθέντες καὶ χορηγήσαντες πρὸς τὸν ἴδιον σκοπὸν μισθόν, ἤτοι κατόπιν ἐντολῆς τῆς Κομμουνιστικῆς Ὀργανώσεως Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπὸ 5ης Αὐγούστου 1947 Ραδιοφωνικῆς ἐκκλήσεως τοῦ Γενι-

κοῦ Στρατηγείου τοῦ ἀρχισυμμορίτου Μάρκου περὶ δολοφονίας τῶν πολιτικῶν 'Αρχηγῶν Στυλ. Γονατᾶ, Γεωργ. Παπανδρέου καὶ Ναπολ. Ζέρβα, διέταξαν καὶ παρήγγειλαν εἰς τοὺς ἐκ τῶν μελῶν τῆς τρομοκρατικῆς ὁμάδος Βασίλειον ἢ Μαρίνον, 'Ιωάννην ὑψηλοῦ ἀναστήματος, 'Ιωάννην κοντοῦ ἀναστήματος (ἀγνώστων λοιπῶν στοιχείων καὶ μὴ συλληφθέντας εἰσέτι) καὶ Μπίτσικον Σταμάτιον μεταχειρισθέντες πρὸς αὐτοὺς βίαν καὶ ἀπειλὰς καὶ ὑποσχεθέντες καὶ χορηγήσαντες μισθὸν ὅπως, ποιούμενοι ἔναρξιν ἐκτελέσεως τῆς ὡς ἄνω διαταγῆς τῆς Κομμουνιστικῆς 'Οργανώσεως καὶ Ραδιοφωνικῆς ἐκκλήσεως τοῦ ἀρχισυμμορίτου Μάρκου, φονεύσωσι τὸν 'Αρχηγὸν τῶν 'Εθνικῶν Φιλελευθέρων Στυλιανὸν Γονατᾶν, ἡ δὲ μελετηθεῖσα ἀξιόποινος ὡς ἄνω πρᾶξις δὲν ἐξετελέσθη, καθ' ὅσον καίτοι οἱ ἀνωτέρω κατ' ἐπανάληψιν μετέβησαν ἐπ' αὐτοκινήτου καὶ ἐνήδρευσαν ἔνοπλοι εἰς διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως 'Αθηνῶν, ἐξ ὧν, διὰ προηγουμένης συστηματικῆς παρακολουθήσεως τοῦ 'Αρχηγοῦ τῶν 'Εθνικῶν Φιλελευθέρων, εἶχον ἐξακριβώσει ὅτι κατὰ συνήθειαν διήρχετο οὗτος, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι κατάλληλον εὐκαιρίαν καὶ ἐκτελέσωσι τοῦτον ὡς εἶχον διαταχθῇ καὶ ὡς εἶχον ἀποφασίσει, τὸ δ' ἀδίκημα στρέφεται κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, ἤτοι ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 48, 49, 50, 287 Κ.Π.Ν. καὶ ΙΙ τοῦ Γ'. Ψηφίσματος.

ΙΙΙ. 'Ο Μπίτσικος Σταμάτιος καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι : α) 'Εν 'Αθήναις τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1947 καὶ πρότερον ἐκ συστάσεως μετὰ τῶν Βασιλείου ἢ Μαρίνου, 'Ιωάννου ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ 'Ιωάννου κοντοῦ ἀναστήματος, ἀγνώστων λοιπῶν στοιχείων, μὴ συλληφθέντων εἰσέτι, κατεῖχε παρανόμως πολεμικὰ ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος, ἤτοι ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπό-φο 'Αμερικανικῆς προελεύσεως ὑπ' ἀριθ. 187928 μετὰ τριῶν γεμιστήρων πλήρων σφαιρῶν ἐν ὅλῳ 72, ἓν περίστροφον (πιστόλιον) Πάρα-μπέλλουμ ὑπ' ἀριθ. 5166 γ' μετὰ δεσμίδος περιεχούσης 6 σφαίρας, ἓν περίστροφον (πιστόλιον) Ρέϊμς ὑπ' ἀριθ. 576 μετὰ δεσμίδος πλήρους σφαιρῶν 6, μίαν ἀμυντικὴν χειροβομβίδα Μίλς 'Αγγλικὴν καὶ ἕτερα φυσίγγια καταναλωθέντα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἑπομένων ἀξιοποίνων πράξεων, ἅτινα πολεμικὰ ὅπλα δὲν παρέδωκεν οὗτος, ὡς ὤφειλεν, εἰς τὴν πλησιεστέραν 'Αστυνομικὴν 'Αρχὴν μέχρι 31-7-1945, β) ἐν 'Αθήναις τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1947 καὶ πρότερον ἐκ συστάσεως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Βασιλείου ἢ Μαρίνου κλπ. ἔφερε παρανόμως ἐν τῇ πόλει πυροβόλα ὅπλα, ἤτοι τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω πυροβόλα ὅπλα, ἅτινα εἶχεν ἀποκρύψει εἰς φερόμενον μεθ' ἑαυτοῦ σακκίδιον, γ) ἐν 'Αθήναις κατὰ τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1947 καὶ πρότερον μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Βασιλείου ἢ Μαρίνου, 'Ιωάννου ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ 'Ιωάννου κοντοῦ ἀναστήματος, ἀπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινούμενοι συναπεφάσισαν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἑπομένης ἀξιοποίνου πράξεως καὶ ἕνεκα ταύτης συνωμολόγησαν πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίαν συνδρομήν, ἤτοι συνεφώνησαν νὰ φονεύσωσι τὸν 'Αρχηγὸν τῶν 'Εθνικῶν Φιλελευθέρων Στυλιανὸν Γονατᾶν, ἡ δὲ συμφωνηθεῖσα πρᾶξις παρελείφθη παντάπασιν, ἀλλ' ὄχι ἐξ ἐλευθέρας θελήσεως τῶν συστασιωτῶν, ἀλλὰ ἕνεκα τύχης καὶ ἐξωτερικῶν ἐμποδίων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς των, ἤτοι διότι καίτοι οἱ ἀνωτέρω ἐπὶ σκοπῷ ἐκτελέσεως τῆς συμφωνηθείσης πράξεως κατ' ἐπανάληψιν μετέβησαν δι' αὐτοκινήτου καὶ ἐνήδρευσαν ἔνοπλοι εἰς διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως 'Αθηνῶν, ἐκ τῶν ὁποίων, ὡς εἶχον ἐξακριβώσει διὰ προηγουμένης συστηματικῆς παρακολουθήσεως τῶν συνηθειῶν αὐτοῦ, διήρχετο οὗτος τακτικῶς, πλὴν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσιν κατάλληλον εὐκαιρίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμφωνηθείσης πράξεως, δ) ἐν 'Αθήναις τὰς ἀρχὰς Δεκεμβρίου 1947 καὶ πρότερον ἐν γνώσει ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του πλαστὸν δελτίον ταυτότητος, ἤτοι ἐδέχθη καὶ ἔλαβε τὸ παρ' ἄλλου ἀγνώστου ἐκδοθὲν καὶ παραδοθὲν αὐτῷ πλαστὸν δελτίον ταυτότητος ὑπ' ἀριθ. 24152/19-9-45 Θ'. 'Αστυν. Τμήματος, ὅπερ δελτίον, ἐκδοθὲν ἐπ' ὀνόματι Παπαδοπούλου Δημητρίου, εἰκονίζον ὅμως τῶν κατηγορουμένον καὶ φέρον πλαστὴν ὑπογραφὴν καὶ σφραγῖδα ἐχρησιμοποίει οὗτος πρὸς ἀπόκρυψιν διὰ πλαστοπροσωπίας καὶ παραπλά-

νησιν τῶν 'Αρχῶν. ε) ἐν 'Αθήναις, ἐν τῇ ὁδῷ Δεξίππου καὶ παρὰ τὸν Ναὸν τῶν Ταξιαρχῶν τῇ 9 Δεκεμβρίου 1947 ἐκ συστάσεως μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Βασιλείου ἢ Μαρίνου κ.λ.π. 1) ἔνοπλος ὤν, ἤτοι φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὰ ὡς ἄνω πυροβόλα ὅπλα, ἀντέστη κατὰ τῆς δημοσίας δυνάμεως, ἤτοι προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ 'Αστυφύλακος Δουβῆ Δημητρίου ὅπως δηλώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ στοιχεῖα τῆς ταυτότητός του καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοῦτον νὰ παραλείψῃ τὴν πράξιν ταύτην ἀναγομένην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας του ἐπυροβόλησε κατ' αὐτοῦ ἐπανειλημμένως διὰ πυροβόλου ὅπλου (περιστρόφου Πάρα-μπέλλουμ), 2) ἡνωμένος μετ' ἄλλων προσέβαλεν ἐνόπλως διὰ βίας ὄργανα τῆς δημοσίας δυνάμεως καὶ ἀσφαλείας, ἤτοι τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω ἀστυφύλακα Δουβῆν Δημ., πυροβολήσας κατ' αὐτοῦ κατ' ἐπανάληψιν ἐνῷ ἐξετέλει τὰ καθήκοντά του καὶ λόγῳ τῆς ἰδιότητός του, ὑπαρχουσῶν ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων, 3) ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ χρόνῳ ἐκ προμελέτης ἀπεφάσισε καὶ ἐσκεμμένως ἐξετέλεσεν ἀνθρωποκτονίαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀστυφύλακος Δουβῆ Δημητρίου, πυροβολήσας κατ' αὐτοῦ ἐπανειλημμένως διὰ τοῦ πλήρους σφαιρῶν καὶ πυρίτιδος πυροβόλου ὅπλου του (περιστρόφου Πάρα-μπέλλουμ) καὶ πλήξας τοῦτον κατὰ τὴν ἀριστερὰν καὶ δεξιὰν κροταφικὰς χώρας, κατὰ τὴν δεξιὰν πλαγίαν θωρακικὴν χώραν ἐπὶ τῆς ὠμοπλατικῆς γραμμῆς ἰσοϋψῶς τῇ 10ῃ πλευρᾷ καὶ κατὰ τὴν ὀσφυϊκὴν χώραν εἰς τὸ ὕψος τοῦ πρώτου ὀσφυϊκοῦ σπονδύλου, ἐξ ὧν τραυμάτων καὶ βλαβῶν ὡς μόνης ἐνεργοῦ αἰτίας ἐπῆλθεν ὁ θάνατος αὐτοῦ, 4) πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω διαπραχθέντος ὑπ' αὐτοῦ κακουργήματος ἐποιήσατο χρῆσιν ἀπηγορευμένου πυροβόλου ὅπλου, πυροβολήσας κατ' ἐπανάληψιν διὰ τοῦ ὡς ἄνω περιστρόφου κατὰ τοῦ παθόντος ἀστυφύλακος Δουβῆ Δημητρίου, ἡ δὲ πρᾶξις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ κατ' εἰδικὴν διάταξιν νόμου στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος καὶ 5) ἔνοπλος ὢν ἀντέστη καὶ αὖθις κατὰ τῆς δημοσίας δυνάμεως, ἤτοι καταδιωχθεὶς ἵνα συλληφθῇ μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ ἀδικήματος ὑπὸ τοῦ αὐτοστιγμεὶ προσδραμόντος ἐπὶ τόπου ἀστυφύλακος Α.Τ. 44 Κορκόσιου Δημητρίου καὶ ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοῦτον εἰς παράλειψιν τῆς πράξεως ταύτης ἀναγομένην εἰς ἐκτέλεσιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας του, ἤτοι τῆς συλλήψεως ἐπ' αὐτοφώρῳ καταληφθέντος φονέως, ἠπείλησε τὸ σῶμα καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ διὰ τῶν ἃ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πιστολίου (περιστρόφου) Πάρα-μπέλλουμ καὶ αὐτομάτων Μπό-φο, ἅπαντα δὲ τ' ἀνωτέρω ἀδικήματα στρέφονται κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, ἤτοι ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 49, 50, 57, 61, 100, 250, 287, 288 Κ.Π.Ν., 2 καὶ 5 τῆς 19/45 Συντ. Πράξεως, 2, 4, 10 καὶ 13 ἐδ. β' τοῦ Ν. 286/1914, 4 Ν. 87/1945, 3 Α.Ν. 453/1945 καὶ 3 § 2 καὶ 11 τοῦ Γ' Ψηφίσματος.

IV. 'Η Λεβέντη Εὐσταθία καὶ ἐπὶ τῷ ὅτι ἀπὸ τῶν μέσων περίπου Νοεμβρίου μέχρι τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1947 ἐν 'Αθήναις κατεῖχε παρανόμως πολεμικὰ ὅπλα ἀνήκοντα εἰς τὸ Κράτος, ἤτοι ἓν ὁπλοπολυβόλον Μπό-φο 'Αμερικανικῆς προελεύσεως ὑπ' ἀριθ. 187928 μετὰ 3 γεμιστήρων πλήρων σφαιρῶν ἐν ὅλῳ 72, ἓν περίστροφον (πιστόλιον) Πάρα-μπέλλουμ ὑπ' ἀριθ. 5166γ μετὰ δεσμίδος περιεχούσης 6 σφαίρας, ἓν περίστροφον (πιστόλιον) Ρέϊμς ὑπ' ἀριθ. 576 μετὰ δεσμίδος πλήρους σφαιρῶν 6, μίαν ἀμυντικὴν χειροβομβίδα Μίλς 'Αγγλικὴν καὶ ἕτερα φυσίγγια περιστρόφου καταναλωθέντα μετὰ ταῦτα, ἄτινα πολεμικὰ ὅπλα καὶ εἴδη πολεμικοῦ ὑλικοῦ τῆς ἐνεπιστεύθη πρὸς προσωρινὴν φύλαξιν ὁ μνηστήρ της Μπότσικος Σταμάτιος καὶ διεφύλαξε καὶ ἀπέκρυψεν αὕτη κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 'Ελευθ. Βενιζέλου 12 καὶ ἐν τῷ ἰσογείῳ τοῦ Καταστήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου κατοικίαν της, ἐπιστρέψασα ταῦτα εἰς τὸν Μπίτσικον Σταμάτιον τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου 1947 καὶ ἄτινα εἴδη δὲν παρέδωκεν ἐμπροθέσμως ὡς ὤφειλεν εἰς τὴν πλησιεστέραν 'Αστυνομικὴν 'Αρχήν, τὸ δ' ἀδίκημα στρέφεται κατὰ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, ἤτοι ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 5 τῆς 19/45 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ 11 τοῦ Γ' Ψηφίσματος.

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ

'Από τὸ βιβλίο «**Ἡ χώρα μὲ τὶς γαλανὲς λίμνες**» τοῦ Λογοτέχνου, Πρυτάνεως τῆς Παντείου Σχολῆς καὶ Συμβούλου τῆς 'Επικρατείας κ. **ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ**

Τὸ Πνεῦμα τῆς λίμνης φτερουγᾶ πάνω ἀπ' αὐτὴ τὴ χώρα. Ἕνα πνεῦμα ἤρεμο καὶ σοβαρό, ποὺ εὐλογεῖ τὸ μόχθο τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπαλύνει τοὺς σκληροὺς χειμῶνες τῆς ζωῆς. Οἱ χιονοθύελλες κι' οἱ καταιγίδες θἄλεγε κανεὶς ὅτι κατεβαίνουν καὶ ἡμερεύουν στὶς ὄχθες τῶν λιμνῶν κι' ἐκεῖ χάνεται ὁ θυμός τους καὶ γίνεται ὄνειρο καὶ συλλογή, ὅμοια καθὼς οἱ γαλανοὶ ποταμοὶ κατεβαίνουν θυμωμένοι κι' ἀφρίζοντας ἀπὸ τὰ βουνὰ καὶ χύνονται κι' ἡσυχάζουν καὶ ξανασαίνουν μέσα στὴν ἤμερη καὶ πλατειὰ τῆς λίμνης ἀγκαλιά.

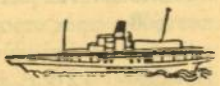
Τὰ παιδιὰ τοῦ γελαστοῦ χωριοῦ, ποὺ πέρνουν τὸ μπάνιο τους στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, ἡ κοπέλλα τοῦ ἀγρότη, ποὺ γυρίζει μὲ τὸ ποδήλατό της ἀπὸ τὸ ὁλόϊσο παραλίμνιο μονοπάτι τοῦ χωραφιοῦ της, βαστῶντας δίπλα στὸ τιμόνι τὴν ἀξίνα καὶ τὸ φτυάρι καὶ τὸ καλάθι της, ὁ βαρκάρης ποὺ ἀνοίγει τὸ πανὶ στὴ δροσερὴ αὔρα, ὁ διαβάτης ποὺ στέκεται καὶ πολεμᾶ νὰ μαντέψει τὸ μυστικὸ τῶν νερῶν, ὅλα ἀνασαίνουν καὶ ζοῦν μέσα στὸ ἤρεμο πνεῦμα τῆς λίμνης.

Κι' εἶναι βαθειὰ ριζωμένη στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἡ ἕνωση μὲ τὸ πνεῦμα τῆς λίμνης. Ἔχει τὴν καταγωγή της ἀπὸ τοὺς πρωτόγονους ἐκείνους χρόνους τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπου οἱ παραλίμνιοι οἰκισμοὶ ἔπαιξαν μεγάλο ρόλο στὴν ἐξέλιξη τοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ τὸ νιώθει κανείς, ὅταν βλέπει σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ τοπικά τους μουσεῖα αἴθουσες ἀφιερωμένες στὴν περίοδο αὐτὴ τῶν παραλίμνιων οἰκισμῶν. Κοιτάζοντας κανεὶς τὰ προπλάσματα τῶν πρωτόγονων αὐτῶν ἀνθρώπων μὲ τὰ ἀχυρένια μακρυὰ μαλλιά, κρεμάμενα ὡς τοὺς ὤμους, ποὺ κατοικοῦσαν σὲ ξύλινες καλύβες, ποὺ στηρίζονταν μὲ πασσάλους στὶς ἀκρολιμνιές, καταλαβαίνει πόσο βαθειὰ ἔχει ριζώσει μέσα στοὺς ἀπογόνους των ἡ πίστη κι' ἡ ἕνωση μὲ τὰ γνώριμα αὐτὰ νερὰ τῆς λίμνης, καὶ πόσο πανάρχαια κατοικεῖ μέσα στὴν ψυχή τους τὸ ἀσύλληπτο αὐτὸ καὶ φευγαλέο μυστήριο τῶν ἤσυχων κι' ἀκύμαντων νερῶν.

*

'Εδῶ, στῶν λιμνῶν τὰ περίχωρα, κάθε κίνηση εἶναι πάντα ἤρεμη καὶ μαλακὴ καὶ καμπύλη, ἐνῶ στὶς στεγνὲς τὶς στεριὲς ἡ κίνηση ἔχει κάτι τὸ σκληρὸ καὶ τὸ τσακισμένο καὶ τὸ νευρικό. Εἶναι ἡ διακύμανση τοῦ ρεμβαστικοῦ αὐτοῦ νεροῦ, ποὺ δίνει σὲ ὅλα τὴ μαλακὴ γραμμή της καὶ τὸν καμπύλο τόνο της.

Τὰ ἄσπρα αὐτὰ βαποράκια, ποὺ δὲν ἔχουν καρένα οὔτε προπέλλα, παρὰ ἔχουν μόνο δυὸ τροχοὺς στὰ δυὸ πλευρά, σὰ νὰ θέλουν μὲ παιγνιδιάρικο πεῖσμα νὰ μᾶς πείσουν ὅτι τὰ παληὰ πράματα δὲν περνοῦν καὶ δὲν ξεχνιοῦνται, μποροῦν νὰ τρέχουν γρήγορα μέσα στὶς λίμνες καὶ νὰ κάνουν ταξίδια μεγάλα ποὺ βαστοῦν ἀκόμα καὶ μιὰ μέρα. Ὅμως ποτὲ δὲν ἔχουν τὸ ὕφος τὸ βιαστικὸ καὶ γεμᾶτο φροντίδα, τοῦ βαποριοῦ ποὺ ξεκινάει ἀπὸ τὸ λιμάνι γιὰ τὸ θαλασσινό του ταξίδι. Ἔχουν πάντα τὸ ξένιαστο ὕφος τοῦ περιπάτου, τῆς ἐκδρομῆς. Κι' οἱ δρύινοι καθάριοι μπάγκοι, ποὺ εἶναι ἀραδιασμένοι στὸ κατάστρωμά τους, δὲν εἶναι καμωμένοι γιὰ ταξιδιῶτες. Εἶναι καμωμένοι γιὰ ὄνειρα κάτω ἀπ' τὸ λευκὸ φεγγάρι, γιὰ ὄνειρα μέσα στὸ αἰώνιο πνεῦμα τῆς λίμνης.

Τὰ βουνὰ ποὺ περιστοιχίζουν τὶς λίμνες μποροῦν νὰ ἔχουν τὴν πιὸ διαφορετικὴ

ὄψη. Ὅταν εἶναι ἥμερα καὶ καταπράσινα καὶ προσιτά, ὅπως εἶναι στὴν ἀνατολικὴ λίμνη τοῦ Ἰντερλάκεν, ζώνουν τὴ λίμνη μ' ἕνα δροσερὸ πράσινο στεφάνι καὶ τότε τὸ πνεῦμα τῆς λίμνης φτερουγᾶ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μαλλιά μας κι' ἀνάμεσα στὶς παλάμες μας, χειροπιαστό, γνώριμο, φιλικό. Εἶναι πιὸ ἥμερο ἀπό τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοὺς κάτασπρους γλάρους ποὺ μᾶς συνοδεύουν στὸ ταξίδι μας καὶ μᾶς ἀφίνουν ὅταν μᾶς βαρεθοῦν.

Ὅταν ὅμως γύρω στὴ λίμνη ὑψώνονται ὁλοένα πανύψηλα βουνά, ποὺ ἀπομακρύνονται καὶ χάνονται γαλανὰ καὶ χιονισμένα στὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, τότε τὸ πνεῦμα τῆς λίμνης εἶναι πιὸ ἀσύλληπτο, εἶναι πιὸ ξένο, πιὸ μακρυνό. Φτερουγάει ἀνάμεσα στὸν ἀσημένιο καθρέφτη της καὶ στὴν ἀστραφτερὴ λευκότητα τῶν κορυφῶν κι' ἡ πνοή του εἶναι μακρυνή, καὶ φέρνει στὴν ψυχὴ ἕνα παγωμένο ρῖγος. Τὶς κρύες νύχτες τοῦ χειμώνα μιὰ μυστικὴ ἀνταπόκριση θὰ γίνεται ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ ἥσυχα, μὰ γεμᾶτα ἀλπικὲς ἀναμνήσεις νερὰ καὶ σ' ἐκεῖνες τὶς αἰώνιες πηγὲς ἐκεῖ πάνω, ποὺ ἡ παγωμένη τους ψυχὴ δὲ σταματᾶ ποτὲ νὰ χτυπᾶ καὶ νὰ δίνει ζωὴ σ' ὅλη τὴ χώρα, νὰ κινεῖ τὶς γαλάζιες φλέβες της καὶ τὰ σφιχτοδεμένα της νεῦρα. Μιὰ μυστικὴ ἀνταπόκριση ἀνάμεσα στὸ νερὸ τῆς λίμνης καὶ στῶν βουνῶν τὰ χιόνια, μὲ ἀγγελιοφόρο τὴν ἀδιάκοπη ψιλὴ βροχὴ τῆς χειμωνιάτικης νύχτας.

Ἀπὸ τὰ ψηλὰ βουνὰ κατεβαίνουν οἱ ἀναμνήσεις στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, νὰ στοχαστοῦν καὶ ν' ἀναλογιστοῦν τὰ περασμένα. Ἀπὸ τὶς μεσαιωνικὲς πολιτεῖες κατεβαίνουν οἱ παληοὶ ἄρχοντες μὲ τὶς ἡγεμονικὲς πανοπλίες τους, ἡρωϊκοὶ ἱππότες καὶ ἀρχηγοὶ τῶν βουνῶν, νὰ καταθέσουν στὰ πόδια τῆς λίμνης τὶς ἀναμνήσεις τους καὶ τῆς πολεμικῆς ἱστορίας τους τὴ δόξα.

Ἕνα συννεφιασμένο δειλινὸ τοῦ φθινοπώρου, καθὼς τὰ σύννεφα ρίχνουν χαμηλὰ τὴ σκιά τους, τὰ νερὰ τοῦτα, γκρίζα μὰ πάντα ἥρεμα κι' ἀτάραχα, μοιάζουν νὰ ζοῦν σ' ἐκεῖνες τὶς ἐποχές, μὲ τ' ἀστραφτερὰ κράνη καὶ τὰ σπαθιά. Οἱ παληοὶ ἱππότες ἔχουν κατεβεῖ στὴν ὄχθη της καὶ θωροῦν τὴν ἱστορία ν' ἀνασταίνεται ἄξαφνα σ' αὐτὴ τὴ γκρίζα σκηνὴ τῶν νερῶν.

Κι' εἶναι οἱ ἱππότες αὐτοὶ σοβαροὶ κι' ἔχουν μέσα τους τὸ νόημα τὸ ἀληθινὸ τῆς δόξας καὶ τῆς ἱστορίας. Γιατὶ ἐδῶ ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν ξεφύγει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἔξαψης κι' ὁλόκληρος ὁ αἰώνας τῆς εἰρήνης τάχει κάμει ὅλα νηφάλια καὶ γεμᾶτα ἀπὸ ἥρεμη ἐπίγνωση τῆς ζωῆς. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ Μουσεῖο τῆς πρωτεύουσας, τῆς Βέρνης ποὺ στεγάζει τὶς πανοπλίες καὶ τὶς πολεμικὲς μηχανὲς καὶ τὶς περασμένες δόξες, πάνω ἀπὸ τὴν εἴσοδό του εἶναι γραμμένη αὐτὴ ἡ ἁπλή, μὰ γεμάτη νόημα εἰδοποίηση : sic transit gloria miundi... Εἶναι τὸ καταστάλαγμα τῆς φιλοσοφικῆς θεώρησης τῆς ἱστορίας.

Ἀπὸ τὸ ψηλὸ Ἄλτδορφ, ποὺ τὸ σκιάζουν σκοῦρες καὶ κατακόρυφες οἱ πλαγιὲς τῶν πανύψηλων βουνῶν, ὁ τεράστιος ἀνδριάντας τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου, μὲ τὴ βαρειὰ πανοπλία του καὶ μὲ τὸ μέτωπο καὶ τὸ βλέμμα ἀκόμα πιὸ βαρὺ ἀπὸ τῶν ἀγώνων τοὺ τὴν ἀνάμνηση, κοιτάζει πέρα πρὸς τὴ λίμνη, σὰ νὰ θέλει νὰ συναντήσει τὸ πνεῦμα της, κι' ἐκεῖ νὰ ξεκουράσει τὴν ψυχή του τὴν πολυτάραχη κι' ἀνήσυχη. Ἐκεῖ στὴν ὄχθη της κατεβαίνει κι' αὐτὸς κάτι τέτοια συννεφιασμένα δειλινὰ καί, καθὼς κάθε ζωὴ λουφάζει κι' ἀφογκράζεται, ὁραματίζεται κι' αὐτὸς τὴν μεγάλη ἱστορία τῆς πονεμένης καὶ πολεμόχαρης ψυχῆς του.

Εἶναι καὶ λίμνες μοναχικὲς καὶ φιλέρημες, ποὺ τὶς ζώνει ἕνας θρῦλος πένθιμος καὶ ζοφερός. Πρέπει ν' ἀνεβεῖ κανεὶς σ' ἕνα ὕψος δύο χιλιάδων περίπου μέτρων, στὸ Γκρίμζελ. γιὰ νὰ συναντήσει τὴ λεγόμενη «λίμνη τῶν νεκρῶν», πού, σύμφωνα μὲ τὸν ἐπιτόπιο θρῦλο, ἔχει σχηματισθεῖ ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ περιπλανώμενου Ἰουδαίου. Πάνω ἀπὸ τὰ μεγλαγχολικὰ νερὰ αὐτῆς τῆς λίμνης τῶν δακρύων, πετᾶ τὸ ἐρημικὸ

πνεῦμα τοῦ πόνου καὶ τῆς περισυλλογῆς, πνεῦμα ξένο καὶ μακρυνό, ἀπομονωμένο ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο ἐκεῖ ψηλά, κοντὰ στὸν ἴσκιο ἑνὸς πάντα συννεφιασμένου οὐρανοῦ.

Ὅμως, πάνω ἀπ' ὅλα σοβαρὸ κι' ἐπιβλητικὸ εἶναι τὸ μνημεῖο τοῦ Σίλλερ, ποὺ μοῦδειξαν νὰ λευκάζει ἀπὸ μακρυὰ στὴν ὄχθη μιᾶς λίμνης. Ἐρημικό, μονακὸ καὶ συλλογισμένο. Ὅσος καιρὸς κι' ἂν περάσει δὲ θὰ ξεχάσω αὐτὴ τὴ σοβαρὴ στήλη, ποὺ ἐλεύκαζεν ἀπὸ μακρυά, ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ ξεχασμένη βροχούλα τοῦ δειλινοῦ. Σὰν ἕνα μάτι, ποὺ κοίταζε ἐκστατικὰ στὸ βάθος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων, ποὺ τροποῦσε τὸ βάθος τῶν αἰώνων τῆς ἱστορίας, ποὺ ἀνάσταινε τὰ ὄνειρα καὶ τὶς φαντασίες τῶν ἀλλοτινῶν ἐποχῶν. Ἐδῶ, τὸ πνεῦμα τοῦ Ποιητοῦ σκέπαζε μὲ τὴν σκιά του ὁλόκληρον αὐτὸ τὸ χῶρο τῶν ὀνείρων καὶ κυριαρχοῦσε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Ἦταν ἡ δύναμη τῆς Ποίησης, ποὺ σ' ἔπερνε ἄξαφνα, ἰσχυρά, χωρὶς ἀντίσταση, ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμο καὶ σ' ἔφερνε σὲ ἄλλη γῆ καὶ σ' ἄλλον οὐρανό. Καμμιὰ λίμνη δὲν ἔχει τόσον ἀπόκοσμη καὶ φανταστικὴ ὄψη ὅσο αὐτὴ ἐδῶ, ποὺ τὴ μαγνητίζει τὸ αἰώνιο κι' ἄσβυστο πνεῦμα τοῦ ποιητοῦ.

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τὸ δάκρυ

Στὴν πρώτη ἔρχεσαι πνοὴ
μαζί της ν' ἀναβλύσῃς
καὶ μιὰ μορφὴ ἀγγελικὴ
μὲ στάλες νὰ δροσίσῃς.

*

Μὰ πότε εἶσαι τὸ γλυκὸ
προμήνυμα τῆς πείνας,
ποὺ πάντα φέρνεις τὸ μωρὸ
μὲς τὸ μαστὸ τῆς μάννας.

*

Καὶ πόνου ἂν προμήνυμα
στὰ μάτια τ' ἀναβλύσῃς,
στὴ μάννα εἶσαι σύνθημα
γιὰ νὰ τὴν ἀφυπνίσῃς.

*

Σὰν ἔλθῃς ὅμως ὡς κρουνὸς
μὲ μαῦρο πέπλο πόνου,
τὰ στήθη σχίζεις καθενὸς
γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ γόνου.

*

Σὰν μύρο ἄρχισες γλυκὸ
ἀπ' τοῦ μωροῦ τὴ φάτνη,
καὶ σὰν τὸ μαῦρο σύννεφο
κατέληξες στὸν Ἅδη.

*

Ὁμοιάζεις σὰν τὸ γάργαρο
τοῦ ρύακα νεράκι,
ποὺ ξέφυγ' ὁλοκάθαρο
καὶ ἔφθασε φαρμάκι.

Δ. Μυρίλλος

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. ΔΗΜ. Κ. ΝΤΖΙΩΡΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

I. Τινὰ τῶν περὶ μοιχείας ἀντιλήψεων κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς.
II. Σύγχρονοι νομοθεσίαι—Νέος Ἑλληνικὸς Ποινικὸς Κῶδιξ.
III. Στοιχεῖα τῆς πράξεως.
IV. Ἀπόπειρα, συμμετοχὴ καὶ συρροὴ ἐν μοιχείᾳ.
V. Ποινὴ καὶ ἄλλαι τινὲς παρατηρήσεις.
VI. Ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας.
VII. Εἰδικώτερον περὶ τῆς διὰ τῶν ὁμάδων αἵματος ἀποδείξεως.
VIII. Ἡ τεχνικὴ γονιμοποίησις (σπερματέγχυσις) συνιστᾷ μοιχείαν;
IX. Δίωξις τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας.

***

I. Τινὰ τῶν περὶ μοιχείας ἀντιλήψεων κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς.

Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας πρώτιστον δικαιολογητικὴν βάσιν ἔχει τὴν προσβολὴν τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας. Τὴν βάσιν αὐτὴν εἶχεν ἀνέκαθεν, εἶναι δὲ ἕνεκα τούτου τόσον ἀρχαῖον, ὅσον παλαιὸς εἶναι καὶ ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας. Ἀλλ' αἱ εἰδικώτεραι περὶ μοιχείας ἀντιλήψεις, κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποτελέσουν ἀντικείμενον τῆς παρούσης ἀναπτύξεως, ὡς ἐκφεύγουσαι τῶν σκοπῶν αὐτῆς. Ἁπλῶς μόνον τονίζομεν ὅτι κατὰ τὰ ἀρχαῖα δίκαια, ὡς μοιχεία ἐχαρακτηρίζετο ἡ κατὰ τοῦ ἀνδρὸς προσβολή, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ κατὰ τῆς γυναικὸς τοιαύτη. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρὸς παράβασις τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως δὲν ἐχαρακτηρίζετο ὡς ποινικὸν ἀδίκημα καὶ δὲν ἐτιμωρεῖτο. Τοῦτο δὲν εἶναι περίεργον. Ἡ ἄποψις αὕτη συνεβιβάζετο πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῶν τότε ἐποχῶν.

Εἰδικώτερον συνοπτικῶς παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς περὶ τούτου.

Εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα ἴσχυε διὰ τοὺς ἄνδρας τὸ ἐλεύθερον εἰς τὰς ἐξωγάμους αὐτῶν σχέσεις. (1) Καὶ συνουσιαζόμενοι μὲ ἄγαμον γυναῖκα, ἔστω καὶ ἔγγαμοι ὄντες, δὲν ἐτιμωροῦντο. Συνουσιαζόμενοι ὅμως μὲ ἔγγαμον γυναῖκα ὑπεβάλλοντο εἰς ποινήν. Ἀλλ' οὐχὶ διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρεβιάζετο, ἀπὸ μέρους των, ἡ περὶ τὸν γάμον πίστις. Ἐτιμωροῦντο διότι, διὰ τῆς τοιαύτης πράξεώς των: α) παρεβίαζον τὸ τῆς ξενίας δίκαιον καὶ β) ἐδημιουργεῖτο κίνδυνος νοθεύσεως τῶν ἰδίων αὐτῶν τέκνων, τῶν ἐκ τοῦ νομίμου γάμου των προερχομένων.

Τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν τῶν ἀνδρῶν ἀπεικονίζει τὸ γνωστὸν τοῦ Δημοσθένους χωρίον, ἔχον οὕτω· «τὰς μὲν ἑταίρας ἡδονῆς ἕνεκα ἔχομεν· τὰς δὲ παλλακὰς τῆς καθ' ἡμέραν θεραπείας τοῦ σώματος, τὰς δὲ γυναῖκας τοῦ παιδοποιεῖσθαι γνησίως καὶ τῶν ἔνδον φύλακα πιστὴν ἔχειν».

Παρόμοιαι πρὸς τὰς ἐν Ἑλλάδι ἀντιλήψεις ἦσαν καὶ αἱ ἐν Ρώμῃ κρατοῦσαι τοιαῦται. Διότι καὶ ἐκεῖ μοιχείαν διέπραττε μόνον ἡ παραβιάζουσα τὴν περὶ τὸν γάμον πίστιν ἔγγαμος γυνή, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ σύζυγος, ὅστις ἦτο ἐλεύθερος νὰ συνάπτῃ σχέσεις, μετ' ἀγάμου γυναικός, ἔστω καὶ ἐλευθέρας.

Τῶν ἀντιλήψεων αὐτῶν οὐδόλως σχεδὸν ἀφίσταντο καὶ αἱ τοῦ Ἑβραϊκοῦ δικαίου διατάξεις. Τὸ δίκαιον τοῦτο ἐτιμώρει αὐστηρότατα τὴν μοιχείαν. Ἐχαρακτήριζε δὲ ὡς μοιχαλίδα μὲν πᾶσαν γυναῖκα καὶ δὴ ἔγγαμον ἢ ἄγαμον, ἥτις συνουσιάζετο μετ' ἐγγάμου, ὡς μοιχὸν δέ, μόνον τὸν ἀναγκαίως συνεργοῦντα εἰς τὸ ἀδίκημα, δηλ. τὸν μετ' ἐγγάμου γυναικὸς συνουσιαζόμενον.

Αἱ αὐταὶ ἐκυριάρχησαν ἀντιλήψεις καὶ εἰς τὰς πλείστας νομοθεσίας τῶν

(1) Ἴδε σχετικῶς Γ. Χατζηκώστα «Ἡ μοιχεία ὡς ἀδίκημα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς» Ἀθῆναι 1946 σελ. 5 ἑπ.

ἄλλων ἀνατολικῶν λαῶν, ὡς τῶν Αἰγυπτίων, Συρίων, Φοινίκων, Ἰνδῶν κλπ. (1)

Ριζικὴν μεταβολὴν εἰς τὰς ἀπόψεις ταύτας ἐπέφερεν ἡ ἐπικράτησις τοῦ Χριστιανισμοῦ, καθ' ὃν ἡ ἱερότης τοῦ γάμου ἐπιβάλλει τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους.

Ὅμως αἱ ἀντιλήψεις αὐταὶ δὲν ἐτηρήθησαν αὐστηρῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν αὐτοκρατόρων (2). Διότι, χρόνῳ σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ κατὰ τοῦ ἀνδρὸς τιμωρία κατέστη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν αὐτοκρατόρων Μ. Κωνσταντίνου, Ἰουστινιανοῦ, Ἰσαύρων κλπ. ἄκρως ἐπιεικής, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τῆς μοιχαλίδος τοιαύτην, ἥτις ἦτο βαρυτάτη.

Μόνον τὸ Κανονικὸν δίκαιον, στηριζόμενον εἰς τὰ δόγματα καὶ τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας ἐξίσωσε τὰ δύο φύλα, ἐπεκτεῖναν οὕτως τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀδικήματος τῆς μοιχείας ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

II. Σύγχρονοι νομοθεσίαι—Νέος Ἑλληνικὸς Ποινικὸς Κῶδιξ.

Αἱ ὀρθαὶ αὐταὶ ἀντιλήψεις τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, υἱοθετήθησαν ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν συγχρόνων δικαίων τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν. Πλὴν ὅμως ἡ πλήρης ἐξομοίωσις τῶν δύο φύλων δὲν ἀποτελεῖ τὸν κανόνα καὶ εἰς τὰ σύγχρονα δίκαια. Διότι ὑπάρχουν καὶ σήμερον ἀκόμη ἐξαιρέσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβαλλομένην ποινήν, ἥτις εἶναι βαρυτέρα προκειμένου περὶ τῆς μοιχαλίδος γυναικός.

Χαρακτηριστικὸν ἐν προκειμένῳ παράδειγμα ἀποτελεῖ ὁ τελευταίως καταργηθεὶς Ποινικὸς ἡμῶν Νόμος, κατὰ τὸ ἄρθρον 286 τοῦ ὁποίου, ἐτιμωρεῖτο ἡ μοιχαλὶς μὲν μὲ φυλάκισιν ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι δύο ἐτῶν, ὁ μοιχὸς δὲ μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ ἓξ μηνῶν.

Ὁ νέος Κῶδιξ. Ὁ νέος Κῶδιξ, στηριζόμενος καὶ οὗτος εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἱερότητος τοῦ γάμου, τιμωρεῖ ἀμφοτέρους τοὺς δράστας τῆς μοιχείας. Τονίζομεν τοῦτο, διότι ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν κρατεῖ καὶ σήμερον εἰσέτι ὁμόφωνος γνώμη. Διότι ναὶ μὲν δὲν γίνεται διάκρισις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβλητέαν ποινὴν μεταξὺ τῶν δύο φύλων, διχογνωμία ὅμως κρατεῖ περὶ τοῦ ἐὰν ἡ μοιχεία δέον νὰ περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κολαζομένων πράξεων.

Οὕτω, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τονίζεται, (3) «ἐνῷ ἐξ ἑνὸς συνομολογεῖται ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη ἀποτελεῖ προσβολὴν κατὰ τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ συγκλονίζει τὰ θεμέλια αὐτοῦ, προτείνεται ἀντιθέτως, ὅτι ἡ συζυγικὴ πίστις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συγκρατηθῇ διὰ ποινικῆς ἀπειλῆς καὶ ὅτι, ἄλλως, γάμοι, ὧν ἡ ἀγνότης συγκρατεῖται μόνον διὰ τῶν ἀπειλῶν τοῦ ποινικοῦ νόμου, οὐδένα πληροῦσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ προορισμόν, εἰς τρόπον ὥστε συμφερώτερον εἶναι νὰ ἀφεθῶσιν εἰς τὴν τύχην αὐτῶν, παρὰ νὰ συγκρατῶνται ἐν τῇ ζωῇ τεχνητῶς, ὡς οἰκοδομήματα ἑτοιμόρροπα καὶ ἐπισφαλῆ».

Παρὰ ταῦτα ὅμως, αἱ ἀντιλήψεις αὗται δὲν ἐπεκράτησαν. Καὶ ὀρθῶς· διότι αὗται ἐνδεχομένως νὰ συμβιβάζωνται μὲ ἤθη καὶ ἀρχὰς ἄλλων πολιτειῶν, διεπομένων ὑπὸ κακῶς ἐννοουμένης ἐλευθεριότητος, οὐχὶ ὅμως καὶ μὲ τὰς ἑλληνικὰς ἀρχάς. Ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου, ὅστις ἀνέκαθεν ἀποτελεῖ «συμπλήρωσιν τοῦ βίου παντός, θείου τε καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου κοινωνίαν» δέον νὰ προστατεύεται ἀπὸ πάσης ἀπειλῆς, δυναμένης νὰ κλονίσῃ τὴν ἱερότητα καὶ τὴν σημασίαν αὐτοῦ.

Δι' ὃ καὶ ὁ νέος Κῶδιξ, διὰ τοῦ ἄρθρου 357 αὐτοῦ, τιμωρεῖ τὴν μοιχείαν μὴ ἀρκούμενος εἰς τὰ κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον κρατοῦντα (Α.Κ. 1439), καθ' ἃ ἡ μοιχεία ἀποτελεῖ λόγον διαζυγίου καὶ δὴ ἀπόλυτον τοιοῦτον, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτι-

(1) Περὶ τούτων ἴδε λεπτομερῶς εἰς Γαρδίκα «Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας πάλαι τε καὶ νῦν» Ἀθῆναι 1923.

(2) Ἴδε διεξοδικὴν ἀνάπτυξιν εἰς Γαρδίκα «Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας ἐν τῷ τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας Δικαίῳ» Ἀθῆναι 1925.

(3) Ἴδε ταύτην εἰς Ζαχαροπούλου, ἔκδοσις 1950 σελ. 244.

θέμενα. Ὁ νέος Κῶδιξ περαιτέρω δὲν προβαίνει εἰς ὁρισμὸν τῆς μοιχείας, τούτου θεωρηθέντος ὡς περιττοῦ, διότι τὸ ἀδίκημα τῆς μοιχείας φέρει ἐν ἑαυτῷ τὴν σημασίαν του. Πάντως, ἐκ τῆς σχετικῆς τοῦ νόμου διατάξεως (ἄρθρον 357 Π.Κ.) συνάγεται ὅτι :

«Μοιχείαν διαπράττει ὁ σύζυγος (ἢ ἡ σύζυγος) ὅστις συνουσιάζεται κατὰ φύσιν μὲ ἄλλο πρόσωπον, πρὶν ἢ λυθῇ ἢ ἀκυρωθῇ ἀμετακλήτως, ὁ ἐν ᾧ τελεῖ γάμος, ὡς καὶ πᾶν ἄγαμον πρόσωπον συνουσιαζόμενον μετ' ἐγγάμου, ἐὰν ἐν γνώσει του ὅτι ὑφίσταται γάμος, προβαίνῃ εἰς τοιαύτην πρᾶξιν». (1)

III. Στοιχεῖα τῆς πράξεως.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ὁρισμοῦ συνάγεται, ὅτι πρὸς ὕπαρξιν μοιχείας ἀπαιτοῦνται τὰ κάτωθι τρία στοιχεῖα :

α) Κατὰ φύσιν συνουσία. Ἆρα, διάπραξις ἑτέρας ἀσελγοῦς πράξεως καὶ δὴ διαστρόφου, ὡς παρὰ φύσιν ἀσελγείας, πεοληξίας, μητροληξίας, αἰδοιοληξίας, τριβακῆς ἀσελγείας, παιδεραστίας, κτηνοβασίας κλπ. δὲν κολάζεται κατὰ τὸν παρόντα χαρακτηρισμόν, ἀλλ' οὔτε καὶ κατ' ἄλλην τινὰ τοῦ νόμου διάταξιν. Διατὶ ὅμως τοῦτο; Φρονοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν σκέψιν τοῦ νομοθέτου, καίτοι τοιοῦτον τι δὲν διαλαμβάνει ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, τοιαῦται ἄλλαι ἀσελγεῖς ἐπαφαὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωνται παρ' ἐγγάμων προσώπων μετὰ ξένων γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἄν, παρὰ τὸν κανόνα, τελῶνται, σπανιώτατα, (ὡς λ.χ. ὅταν ἔγγαμός τις συνουσιασθῇ παρὰ φύσιν μετὰ τῆς ἀγάμου φίλης του, ἵνα μὴ διακορεύσῃ τοιαύτην—πρᾶγμα ἐπαναλαμβάνομεν ἀπίθανον—), τότε, τούτου ἀποδεικνυομένου, δύναται ὁ προσβληθεὶς σύζυγος νὰ ἱκανοποιηθῇ, αἰτῶν τὴν λύσιν τοῦ γάμου του, κατὰ ἐν ἄρθρῳ 1442 Α.Κ. (ὑπαίτιος κλονισμὸς ἐγγάμου σχέσεως) διαλαμβανόμενα, περὶ ὧν ὁμιλοῦμεν κατωτέρω.

Αὐτονόητον ἐπίσης τυγχάνει ὅτι οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ γίνῃ περὶ τοῦ ἐγκλήματος, ὅταν πρόκειται περὶ βιασμοῦ ἢ ἀπατηλῆς ἐπιτεύξεως συνουσίας, ὅσον ἀφορᾷ βεβαίως τὸ θῆλυ πρόσωπον.

β) Ἰδιότης ὡς ἐγγάμου τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν μοιχευομένων. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι πρὸς ὕπαρξιν μοιχείας ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ὕπαρξις ἐγκύρου γάμου. Κατὰ ταῦτα ἀρκεῖ ὁ ὑφιστάμενος γάμος νὰ εἶναι ὑποστατός, νὰ ἐτελέσθη δηλαδὴ δι' ἱερολογίας, γενομένης ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως, εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν οὗτος εἶναι ἔγκυρος ἢ ἄκυρος. Ἐὰν ὅμως ὁ γάμος εἶναι ἀνυπόστατος δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ μοιχείας. Ὡς λ.χ. ὅταν οὗτος ἐτελέσθη παρ' ἱερέως μὴ ὀρθοδόξου ἢ καθηρημένου τοιούτου ἢ ψευδιερέως ἢ δὲν ἱερολογήθη παντάπασιν, ὡς συμβαίνει μὲ τοὺς πολιτικοὺς γάμους. Τοῦτο, καθ' ὅσον ὁ ἀνυπόστατος γάμος δὲν εἶναι κἂν γάμος καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ διαπραχθῇ μοιχεία ὑπὸ προσώπων οὕτω πως συνδεθέντων μεταξύ των.

Ἀλλ' ἐπὶ ἁπλῶς ἀκύρου ἢ ἀκυρωσίμου γάμου εἶναι δυνατὴ ἡ μοιχεία, ἤτις τελεῖται πρὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς περὶ ἀκυρώσεως ἢ ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ ὡς ἀκύρου, ἀποφάσεως.

Παρεμπιπτόντως ἀναφέρομεν ὅτι ὡς ἄκυρος χαρακτηρίζεται ὁ γάμος,

(1) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 357 Π.Κ. ἔχει οὕτω : «1. Ὁ ὑπαίτιος μοιχείας σύζυγος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ συνένοχος τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους. Ἡ δίωξις χωρεῖ μόνον ἐπὶ ἐγκλήσει τοῦ προσβληθέντος. 2. Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πράξεως δὲν ὑφίστατο συμβίωσις τῶν συζύγων, τὸ δικαστήριον, κρίνον κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἡ πρᾶξις ἔλαβε χώραν, δύναται νὰ κρίνῃ τὴν πρᾶξιν ἀτιμώρητον. 3. Ἡ μοιχεία μένει ἀτιμώρητος, ἐὰν ὁ προσβληθεὶς σύζυγος ἠνέχθη ταύτην».

ὅστις τελεῖται παρὰ τὴν ὕπαρξιν ὡρισμένων κωλυμάτων ἀπαραιτήτων πρὸς σύναψιν ἐγκύρου γάμου.

Τὰ κωλύματα ταῦτα εἶναι: Τὸ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῆς θρησκείας προερχόμενον, τὸ τοῦ ὑφισταμένου γάμου τοιοῦτον, ὡς ἐπίσης καὶ τά, προϋπάρξαντος τρίτου γάμου, συγγενείας, ἀγχιστείας, ἐξωγάμου συγγενείας, υἱοθεσίας, βαπτίσματος, ἐπιτροπείας, μοιχείας, ἱερωσύνης καὶ μοναχικῆς κουρᾶς καὶ θρησκείας ἢ δόγματος.

Ὁ οὕτω πως λοιπὸν τελεσθεὶς γάμος χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἄκυρος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ἀκυρώσιμον, τὸν συνεπείᾳ δηλαδὴ πλάνης περὶ τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου ἢ συνεπείᾳ ἀπειλῆς τελεσθέντα. Ἡ πλάνη ὅθεν περὶ τὰς προσωπικὰς ἢ πραγματικὰς ἰδιότητας τοῦ συζύγου δὲν καθιστᾷ τὸν γάμον οὐ μόνον ἄκυρον, ἀλλ' οὔτε ἀκυρώσιμον κἂν. Οὕτω π.χ., ἂν ὁ Ανυμφευθῇ τὴν Β, ἣν τοῦ παρουσίασαν ὡς χαριτόβρυτον, πολύφερνον καὶ διαθέτουσαν τεραστίαν οἰκονομικὴν εὐπορίαν νύμφην, περαιτέρω δέ, ὡς ἠθικωτάτην, πρᾶγμα ὅμως πόρρω ἀπέχον τῆς πραγματικότητος, οὐδὲν δικαίωμα περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἔχει ἐκ τοῦ νόμου. Ὁ εἰρημένος δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ μόνον τὴν διὰ διαζυγίου λύσιν τοῦ γάμου του καὶ δὴ λόγῳ ἰσχυροῦ κλονισμοῦ, καθιστῶντος τὴν περαιτέρω συμβίωσιν ἀφόρητον. Ἂν ὅμως ὁ εἰρημένος ἐνυμφεύθη τὴν Β, ἣν ἐξέλαβεν ὡς τὴν Γ, ἀδελφὴν ταύτης, τὴν ὁποίαν καὶ ἐζήτησεν εἰς γάμον, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ πλάνη του σχετίζεται, οὐχὶ μὲ τὰς πραγματικὰς ἢ προσωπικὰς ἰδιότητας τῆς συζύγου του, ἀλλὰ μὲ τὴν ταυτότητα ταύτης δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ οὕτω πως τελεσθέντος ἀκυρωσίμου γάμου του. (Κλασσικὴν περίπτωσιν ἀποτελεῖ ὁ γάμος τοῦ Ἰακὼβ μετὰ τῆς Λίας).

Ἡ δὲ διαφορὰ μεταξὺ ἀκύρου καὶ ἀκυρωσίμου γάμου συνίσταται εἰς τοῦτο· ὅτι ὁ ἀκυρώσιμος γάμος ὁμοιάζει κατὰ πάντα μὲ τὸν ἔγκυρον τοιοῦτον, μόνον δέ, λόγῳ τοῦ ἐμφιλοχωροῦντος ἐλαττώματος, δύναται νὰ ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς ἡ ἀκύρωσις αὐτοῦ. Ἀντιθέτως, ὁ ἄκυρος θεωρεῖται ὡς ἐξ ὑπαρχῆς τοιοῦτος, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι καὶ τούτου πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις.

Δι' ὃ ὀρθώτερον νὰ χρησιμοποιῶμεν τοὺς ὅρους «ἀκύρωσις» ἐπὶ τοῦ ἀκυρωσίμου, «ἀναγνώρισις τῆς ἀκυρότητος» δὲ ἐπὶ ἀκύρου, παρ' ὅ,τι ἐν τῷ Ἀστικῷ Κώδικι (ἄρθρα 1376 καὶ 1377) γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου «ἀκύρωσις» εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις.

Περαιτέρω, ἄλλη οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἐλαττωματικῶν γάμων τούτων εἶναι καὶ ἡ ἑξῆς· ὅτι ἐπὶ ἀκύρου τὴν περὶ ἀκυρώσεως αὐτοῦ ἀγωγὴν δύνανται νὰ ἐγείρωσιν, οὐ μόνον οἱ σύζυγοι, ἀλλὰ καὶ πᾶς τις ἔχων ἔννομον συμφέρον, ἔτι δὲ καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἀντιθέτως, προκειμένου ἀκυρωσίμου γάμου, τὸ δικαίωμα ἐγέρσεως ἀγωγῆς, ἐπὶ σκοπῷ ἀκυρώσεως αὐτοῦ, ἀνήκει μόνον εἰς τὸν σύζυγον, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐχώρησεν ἡ πλάνη ἢ ἡ ἀπειλὴ καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον, οὐδὲ εἰς αὐτοὺς τοὺς κληρονόμους τοῦ ἐν λόγῳ συζύγου (Α.Κ. 1378). Τέλος, τὸ δικαίωμα ἀκυρώσεως τοῦ γάμου παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητός του (ἐπὶ ἀκύρου βεβαίως).

Συνοψίζοντες λοιπὸν παρατηροῦμεν, ὅτι ἔνοχος μοιχείας καθίσταται πᾶς τις ὅστις προσβάλλει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, γάμον ἔστω καὶ ἂν οὗτος εἶναι ἄκυρος ἢ ἀκυρώσιμος. Μόνον ἐὰν ὁ γάμος ἐλύθη ἢ ἠκυρώθη δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ μοιχείας.

Καὶ λύσις μὲν ἐπέρχεται διὰ διαζυγίου ἢ θανάτου τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων. Ἄρα περὶ λύσεως γίνεται λόγος μόνον ὅταν ὁ γάμος εἶναι κατὰ πάντα ἔγκυρος.

Ἀκύρωσις αὐτοῦ ἐπέρχεται, ὅταν ἐτελέσθη καθ' ἃ ἀνωτέρω, παρὰ τὴν ὕπαρξιν κωλύματος ἐμποδίζοντος τὴν τέλεσίν του ἢ συνεπείᾳ πλάνης κλπ. ἢ ἀπειλῆς.

Ἐλέχθη ἀνωτέρω, ὅτι ἡ μοιχεία ἀποτελεῖ ἀπόλυτον λόγον διαζυγίου (1). Τοῦτο σημαίνει, ὅτι διαπιστουμένης τῆς μοιχείας, τὸ δικαστήριον δὲν δικαιοῦται, ἀλλ' ὑποχρεοῦται νὰ ἀποφασίσῃ λύσιν τοῦ γάμου.(2)

Ἐνταῦθα τέλος τονιστέον τοῦτο· ὅτι ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Κώδικος «ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πράξεως δὲν ὑφίστατο συμβίωσις τῶν συζύγων τὸ δικαστήριον, κρίνον κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔλαβε χώραν αὕτη, δύναται νὰ κρίνῃ τὴν πρᾶξιν ἀτιμώτητον».

Κατὰ συνέπειαν καὶ κατὰ μείζονα λόγον καὶ ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως ἀκύρου ἢ ἀκυρωσίμου γάμου ἡ αὐτὴ προσήκει λύσις.

Τοῦτο ἔπραξεν ὁ νομοθέτης, διότι, κατὰ τὴν σκέψιν του, «εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς, καίτοι τυπικῶς ὑφίστανται οἱ ὅροι τῆς μοιχείας, δὲν ὑφίστανται ἐν τούτοις οὐσιαστικῶς καὶ ἐν πάσει πληρότητι, εἰς τρόπον ὥστε οὔτε ἡ παράβασις τῆς πίστεως προσβάλλει πλέον τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου, οὔτε ἡ τιμώρησις τοῦ ὑπαιτίου ἱκανοποιεῖ αὐτό. Τοῦτο λ.χ. συμβαίνει συχνά, ὅταν οἱ σύζυγοι ζῶσιν ἐν διαστάσει καὶ κεχωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων, ἡ δὲ ἐγκαταλειφθεῖσα ἢ ἐγκαταλείψασα σύζυγος τὸν μέθυσον καὶ τύραννον βάναυσον σύζυγόν της, μὴ δυναμένη νὰ συντηρηθῇ, ἐξαναγκάζεται εἰς συμβίωσιν μετὰ τρίτου, διατρέφοντος ἅμα αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα της».

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα παρατηρητέον καὶ τοῦτο. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1363 τοῦ Α.Κ. «Κωλύεται ὁ γάμος μεταξὺ προσώπων καταδικασθέντων ἐπὶ μοιχείᾳ μετ' ἀλλήλων». Ὁ λόγος ὅστις ἤγαγε τὸν νομοθέτην εἰς τὴν ἀπόφασίν του ταύτην εἶναι προφανής. Τῆς μοιχείας ἀποτελούσης ἀπόλυτον λόγον διαζυγίου, οἱ διάφοροι παράνομοι ἐρασταὶ θὰ ἐμοιχεύοντο καὶ δὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς προφυλάξεως, οὕτω δέ, θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ λύσις τοῦ ὑφισταμένου γάμου μετὰ τὴν καταδίκην των, ὁπότε ἐκτίοντες πλέον τὴν ποινήν των, θὰ συνήρχοντο εἰς νέον γάμον, μεταξύ των.

Τὶ ρητέον ὅμως, ἂν ἐν συγκεκριμένῃ τινὶ περιπτώσει τὸ δικαστήριον ἀπαλλάξῃ, κατὰ τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ ἐξεταζομένου ἄρθρου, τὸν ὑπαίτιον μοιχείας; Θὰ δύναται οὗτος νὰ τελέσῃ γάμον μετὰ τοῦ μεθ'οὗ ἐμοιχεύθη προσώπου; Οὐδεμία φρονοῦμεν, δύναται νὰ προκύψῃ ἀμφιβολία, ὅτι ἐπιτρέπεται ὁ τοιοῦτος γάμος, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ, τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεων καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 1363 Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 357 § 2 Π.Κ.

Ἀκόμη καὶ τοῦτο παρατηρητέον· ἡ τοιαύτη ἀτιμωρησία δὲν ἐπηρεάζει τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς διαζυγίου, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 1439 Α.Κ.

(1) Τὸ ἄρθρον 1439 τοῦ Α.Κ, ὁμιλοῦν σχετικῶς διαλαμβάνει καὶ τὰ ἑξῆς : «Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον διὰ μοιχείαν ἢ διγαμίαν ἑτέρου».

Ἡ διάταξις εἶναι νέα, καθ' ὅσον ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τοῦ προϊσχύσαντος δικαίου μας (Ν. 2228/1920), ἐὰν ὁ λόγος τοῦ διαζυγίου ἦτο μοιχεία τοῦ ἀνδρὸς τὸ δικαστήριον ἠδύνατο ν' ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγήν, ἐὰν συνέτρεχον πρὸς τοῦτο σπουδαῖοι λόγοι.

(2) Ὡς γνωστὸν οἱ λόγοι τοῦ διαζυγίου διακρίνονται εἰς: α) ὑπαιτίους (μοιχεία, διγαμία, ἐπιβουλὴ ζωῆς, κακόβουλος ἐγκατάλειψις, κλονισμὸς ἐγγάμου σχέσεως) καὶ ἀναιτίους (φρενοβλάβεια, λέπρα, ἀφάνεια, ἀνικανότης πρὸς συνουσίαν) κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθροις 1439 ἐπ. Α.Κ. διαλαμβανόμενα καὶ β) ἀπολύτους καὶ σχετικούς. Ἀπόλυτοι εἶναι πάντες οἱ λοιποί, ἐκτὸς τοῦ κλονισμοῦ τῆς ἐγγάμου σχέσεως (Α.Κ. 1442), ὄντος σχετικοῦ.

Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ κώλυμα τῆς μοιχείας παρατηρητέα τὰ ἑξῆς : Κατὰ τὸ ἄρθρον 1363 τοῦ Α.Κ. «Κωλύεται ὁ γάμος μεταξὺ προσώπων καταδικασθέντων ἐπὶ μοιχείᾳ μετ' ἀλλήλων». Ἡ διάταξις εἶναι νέα. Διότι τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον ἀνεγνώριζε κώλυμα ἐκ τῆς μοιχείας, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν μοιχαλίδα γυναῖκα. Ἤδη τὸ κώλυμα προϋποθέτει ποινικὴν καταδίκην. Ἐὰν διεπράχθη μὲν μοιχεία, ἀλλ' ὁ συνένοχος ταύτης ἀπηλλάγη, διότι ἠγνόει τὴν ἰδιότητα τῆς μεθ' ἧς ἦλθεν εἰς σαρκικὴν συνάφειαν γυναικός, ὡς ὑπάνδρου, ὁ ἀθῳωθεὶς δὲν κωλύεται νὰ νυμφευθῇ τὴν μοιχαλίδα, διότι δὲν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ κωλύματος ἦτοι καταδίκη ἀμφοτέρων τῶν μοιχευθέντων» (Ἴδε σχετικῶς Τούση, Οἰκογενειακὸν Δίκαιον 1956 σελ. 39).

Τέλος τονιστέον καὶ τοῦτο· ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὑπὸ ἐξέτασιν διατάξεως τοῦ Κώδικος (§ 2 τοῦ ἄρθρου) διχογνωμία κρατεῖ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν τῶν προσώπων, ἅτινα δέον ἐν προκειμένῳ νὰ μὴ τιμωρῶνται.

Κατὰ τὴν μίαν γνώμην ἡ πρᾶξις μένει ἀτιμώρητος, μόνον, ὅσον ἀφορᾷ τὸν σύζυγον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου συντρέχει ἡ περίπτωσις τῆς μὴ συμβιώσεως κλπ. οὐχὶ δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρίτον συμμέτοχον, οὗτινος ἡ πρᾶξις κρίνεται ποινικῶς ὡς αὐτοτελής. Τοῦτο ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 49 § 2 Π.Κ. Οὕτω ἐπὶ παραδείγματι, ἂν ὁ Α ἔγγαμος καὶ ἁρμονικῶς διάγων μετὰ τῆς οἰκογενείας του ἦ ἄγαμος ὤν, συνουσιασθῇ μετὰ τῆς Β, ἐγγάμου ὡσαύτως οὔσης, πλὴν τελούσης ἐν διαστάσει μετὰ τοῦ συζύγου της, τὸ δικαστήριον πρέπει νὰ τιμωρήσῃ τοῦτον καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἀκόμη ἀπαλλάξῃ τὴν Β, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 357 § 2 Π.Κ.

Κατὰ τὴν ἄλλην ἄποψιν τυχὸν ἀπαλλαγὴ τοῦ ἑνὸς τῶν μοιχῶν δέον νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὸν συμμέτοχον. Τοῦτον, διότι ἐν τῷ νόμῳ γίνεται λόγος περὶ τῆς «πράξεως» καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ δράστου.

Λόγοι ἐγκληματικῆς πολιτικῆς ὑπαγορεύουν ἴσως τὴν ἀποδοχὴν τῆς πρώτης γνώμης. Ἐν τούτοις συντασσόμεθα μὲ τὴν δευτέραν τοιαύτην. Διότι, ἡ διάταξις τοῦ νόμου εἶναι σαφής. «Ἡ πρᾶξις δύναται νὰ κριθῇ ἀτιμώρητος» σημαίνει ὅτι δὲν δύναται νὰ τιμωρηθῇ εἴτε συμμέτοχος εἶναι ὁ δράστης εἴτε καὶ αὐτουργός. Ἡ διάξις τοῦ ἄρθρου 49 § 2 ἀφορᾷ τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος προβλέπει ἰδιάζουσαν μεταχείρισιν τῶν ἐπὶ μέρους συμμετόχων.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως τοιοῦτόν τι δὲν συμβαίνει, ἀφ' οὗ οὐδεμίαν κάμνει διάκρισιν ὁ νόμος μεταξὺ τοῦ ὑπαιτίου συζύγου μοιχείας καὶ τοῦ τρίτου συναυτουργοῦ τῆς μοιχείας. Ὡμιλεῖ γενικῶς περὶ τῆς πράξεως καὶ οὐχὶ περὶ τῶν πραξάντων.

Τώρα, ἂν ὁ νομοθέτης οὕτως ἐσκέφθη καὶ ἐν συνεχείᾳ διετύπωσε τὴν σκέψιν του ἢ ἐσκέφθη ἄλλως (ἤθελε δηλ. νὰ ἀπαλλάξῃ μόνον τὸν ἕτερον τῶν μοιχευθέντων καὶ δὴ ὑπὸ προϋποθέσεις), ἠστόχησεν ὅμως περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν καταλλήλων λέξεων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐμφανίζηται ἡ σκέψις του ἀτελής, δὲν εἶναι θέμα ἰδικόν μας, ἐκφεύγον τῶν σκοπῶν τῆς παρούσης ἀναπτύξεως. Ἡμεῖς τονίζομεν μόνον ὅτι δέον νὰ μὴ τιμωρῶνται ἀμφότεροι οἱ δρᾶσται.

Ἐναντία λύσις, ἀντίθετος οὖσα πρὸς τὴν ἀρχὴν n.c.n.p.s.l., δέον νὰ μὴ γίνῃ παραδεκτή.

γ) Δολία προαίρεσις. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ δράστης προβαίνει εἰς τὴν πρᾶξιν του ἐν πλήρει συνειδήσει τῆς ἀθετήσεως τῶν ἐκ τοῦ ὑφισταμένου γάμου του (ἂν εἶναι ἔγγαμος) ἢ γάμου τοῦ ἑτέρου προσώπου (ἂν εἶναι ἄγαμος) ὑποχρεώσεών του.

Ἂν ὅμως τὸ πρόσωπον πλανηθῇ, ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν γάμου, ἀπαλλάσσεται πάσης ποινῆς καὶ ἂν ἀκόμη ἡ τοιαύτη πλάνη του ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν αὐτοῦ. Διότι, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχάς, ἡ πλάνη ἀποκλείει τὸν δόλον, ἂν δὲ τύχῃ νὰ εἶναι ἀποδοτέα εἰς τὴν ἀμέλειαν τοῦ δράστου, τότε οὗτος χαρακτηρίζεται ὡς ἐξ ἀμελείας ἔνοχος τοῦ τελεσθέντος οἰκείου ἐγκλήματος. Ἀλλὰ μοιχεία ἐξ ἀμελείας δὲν εἶναι δυνατὴ κατὰ νόμον. Οὕτω π.χ. ἂν ὁ Α, ἄγαμος ὤν, συνουσιασθῇ μετὰ τῆς Β, ἧς ἀγνοεῖ τὴν ἔγγαμον ἰδιότητα δὲν τιμωρεῖται, ἔστω καὶ ἂν ἡ πλάνη του εἶναι ἀποδοτέα εἰς τὴν ἀμέλειάν του. Ἐνδεχόμενος ὅμως δόλος του δὲν τὸν ἀπαλλάσσει τῆς ποινῆς. Εἰς τὸ αὐτὸ παράδειγμα, ἂν προβῇ εἰς συνουσίαν μετὰ τῆς Β, περὶ τῆς ἰδιότητος τῆς ὁποίας ἔχει ἀμφιβολίας θὰ τιμωρηθῇ. (Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ἐχώρησεν εἰς τὴν πρᾶξιν ἀδιαφορήσας διὰ τὸ ἀποτέλεσμα, σκεφθεὶς δηλ. οὕτω: θὰ συνουσιασθῶ, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἔγγαμος). Καθ' ὅμοιον τρόπον καὶ ἡ Χ, ἔγγαμος οὖσα καὶ συνουσιασθεῖσα μετὰ τοῦ Ψ, δέον νὰ μὴ τιμωρηθῇ, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι εἰς τὴν

πρᾶξιν της προβέβη, ἐπειδὴ κατ' ἐσφαλμένας πληροφορίας ἐνόμισεν, ὅτι ὁ ἀπὸ μακροῦ ἀπουσιάζων σύζυγός της ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

ΙΥ. Ἀπόπειρα, συμμετοχὴ καὶ συρροὴ ἐν μοιχείᾳ.

Τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας καθίσταται τετελεσμένον ἅμα τῇ ἐμπλοκῇ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων τῶν δραστῶν. Δὲν ἀπαιτεῖται δηλ. emissio ἢ imissio seminis.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον· τότε εἶναι τετελεσμένη ἡ μοιχεία ὅταν οἱ δράσται εὑρεθῶσιν «ἔχοντες ἄρθρα ἐν ἄρθροις». Οἱ δὲ Λατῖνοι ἐδέχοντο, ὅτι ὅταν εὑρίσκετό τις «μόνος μετὰ μόνης, γυμνὸς μετὰ γυμνῆς εἰς τὴν αὐτὴν κλίνην» ὑπῆρχε τετελεσμένη μοιχεία.

Τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἐὰν εἶναι δυνατὴ καὶ ἀπόπειρα μοιχείας ἐδημιούργησεν ἀμφισβήτησιν. Τινές, ἐν οἷς καὶ ὁ Κωστῆς, δέχονται ὅτι ἐπὶ τῆς μοιχείας δὲν χωρεῖ ἀπόπειρα, διότι εἶναι ἀδύνατον, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀδικήματος, νὰ διακρίνωμεν πράξεις περιεχούσας ἀρχὴν ἐκτελέσεως.

Ἄλλοι, ἐν οἷς καὶ ὁ κ. Γαρδίκας, δέχονται, ὅτι ὁ διαχωρισμὸς μεταξὺ προπαρασκευαστικῶν πράξεων καὶ πράξεων ἀρχῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἐγκλήματος εἶναι πλειστάκις σαφής, ὥστε αἱ μὲν νὰ χαρακτηρίζωνται ὡς προπαρασκευαστικαί, ἐν ᾧ αἱ ἄλλαι οὐχί. Οὕτω, ἡ ἐν ξενοδοχείῳ συνάντησις καὶ γύμνωσις τῶν ἐνόχων κλπ., ὅταν ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς των ἢ ἐκ τύχης δὲν ἐπῆλθεν ἡ συνουσία, συνιστοῦν ἀπόπειραν καὶ οὐχὶ προπαρασκευαστικὰς πράξεις.

Συντασσόμεθα ἀνεπιφυλάκτως μὲ τὴν δευτέραν ταύτην ἄποψιν, ἥτις ἀναμφισβητήτως καὶ ἡ ὀρθοτέρα. Διότι, καθ' ἃ εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν, ὡς πράξεις ἀποπείρας δέον νὰ θεωρῶνται καὶ ἐκεῖναι, αἵτινες, κατὰ κοινὴν πεῖραν, ὁδηγοῦν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ δράστου ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα. Εἰς παρομοίας λοιπὸν περιπτώσεις τοῦτο συμβαίνει· ἡ γύμνωσις ἀμφοτέρων τῶν ἐνόχων, αἱ θωπεῖαι καὶ τὰ φιλήματα ἀναμφισβητήτως ἐκεῖ θὰ ὡδήγουν, ἐὰν ἐκ τύχης δὲν ἀπετρέπετο ἡ ἐπίτευξις τῆς συνουσίας. Ἐκτὸς ἐὰν θεωρηθῇ ὅτι οἱ εἰρημένοι προπαρεσκευάσθησαν οὕτω, ἵνα δυνηθοῦν ἐν συνεχείᾳ καλλίτερον νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ μαθηματικὰ ἢ μὲ θέματα ἠθικῆς ἢ οἰκοκυρικῆς!!! κλπ.

Ταῦτα, ἔστω καὶ ἂν ἡ μοιχεία χαρακτηρισθῇ ὡς τυπικὸν ἔγκλημα. Διότι, καθ' ὁμόφωνον σχεδὸν γνώμην ἤδη καὶ ἐπὶ τῶν τυπικῶν ἐγκλημάτων εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόπειρα.

Συμμετοχὴ καὶ συρροή. Αἱ περὶ συμμετοχῆς διατάξεις τοῦ Π. Κ. ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς μοιχείας. Διαζύγιον ὅμως δι' ἠθικὴν αὐτουργίαν ἢ συνέργειαν εἰς μοιχείαν δὲν δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ.

Συρροὴ μοιχείας καὶ βιασμοῦ εἶναι δυνατή. Ὡσαύτως τοιαύτη βιασμοῦ, αἱμομιξίας καὶ μοιχείας. Ἡ μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων κατ' ἐπανάληψιν τέλεσις τῆς πράξεως, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ κατ' ἐξακολούθησιν ἐγκλήματος, συνιστᾷ μοιχείαν κατ' ἐξακολούθησιν (ἓν δηλαδὴ ἔγκλημα) καὶ οὐχὶ πλείονα ἐγκλήματα μοιχείας.

Ἀντιθέτως, οὐδεμία ἀμφιβολία δύναται νὰ γεννηθῇ, ὅτι ἡ μετὰ πλειόνων προσώπων τέλεσις τῆς πράξεως χαρακτηριστέα ὡς συρροὴ καὶ οὐχὶ ὡς ἔγκλημα κατ' ἐξακολούθησιν.

Ἀλλ' αἱ μερικώτεραι πράξεις τῆς κατ' ἐξακολούθησιν τελεσθείσης μοιχείας εἴτε ἐτελέσθησαν μετὰ τὴν καταδίκην διά τινας ἐξ αὐτῶν εἴτε καὶ πρὸ ταύτης, δὲν καλύπτονται ὑπὸ τοῦ δεδικασμένου, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχον τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου. (1)

(1) Οὕτως ἔκρινεν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 213/1952 Α.Π., Ποιν. Χρονικὰ σελ. Β' 314, ὡς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4604/1956 Βούλευμα Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν, Ποιν. Χρονικὰ Στ' σελ. 319.

Υ. Ποινὴ καὶ ἄλλαι τινὲς παρατηρήσεις.

Ἡ μοιχεία τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἐνὸς ἔτους, ἡ δὲ δίωξίς της χωρεῖ κατ' ἔγκλησιν τοῦ προσβληθέντος συζύγου. Ἐπὶ διπλῆς τοιαύτης τὸ δικαίωμα τῆς ὑποβολῆς ἐγκλήσεως ἀνήκει εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ἀπατηθέντας συζύγους. Ἐν προκειμένῳ ὅμως παρατηρητέα καὶ τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ νόμου διατύπωσιν τιμωρεῖται οὐ μόνον ὁ ὑπαίτιος τῆς μοιχείας σύζυγος, ἀλλὰ καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ σ υ ν έ ν ο χ ο ς.

Ἡ διάταξις εἶναι νέα, καθ' ὅσον ὁ καταργηθεὶς Π.Ν. δὲν ὡμίλει ρητῶς περὶ τούτου. Ἡ τοιαύτη ὅμως σιωπή του ἐδημιούργει ἀμφισβητήσεις, ὡς πρὸς τὸ ἀξιόποινον τοῦ τρίτου ἀγάμου προσώπου. Οὕτω, ἡ μὲν νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀκολουθοῦσα τὴν γνώμην τοῦ Κωστῆ, ἐδέχετο ὅτι ὁ συνένοχος τοῦ μοιχοῦ συζύγου ἔπρεπε νὰ τιμωρῆται ὡς ἀναγκαῖος συνεργός, μὲ τὴν ποινὴν τοῦ αὐτουργοῦ, ἐνῷ οἱ Ἠλιόπουλος καὶ Γαρδίκας ἐδέχοντο, ὅτι ὁ εἰρημένος ἔδει νὰ μένῃ ἀτιμώρητος, διότι ὁ νόμος ὡμίλει «περὶ παραβιάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως», ἥν πίστιν, δὲν παρεβίαζεν ὁ ἄγαμος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἦτο ἄγαμος.

Ἀλλ' ἤδη ἡ τοιαύτη διαφωνία, δὲν ἔχει θέσιν εἰς τὸν νέον νόμον, ἀφοῦ κατ' αὐτὸν τιμωρεῖται καὶ ὁ μετὰ τοῦ συζύγου συνένοχος. Ὁ δ ὲ σ υ ν έ ν ο χ ο ς δ ὲ ν ε ἶ ν α ι ο ὔ τ ε κ α ὶ π ρ έ π ε ι ν ὰ χ α ρ α κ τ η ρ ί ζ ε τ α ι ἀ ν α γ κ α ῖ ο ς σ υ ν ε ρ γ ὸ ς τ ῆ ς π ρ ά ξ ε ω ς, ὡ ς ὑ π ό τ ι ν ω ν ὑ π ο σ τ η ρ ί ζ ε τ α ι, ἀ λ λ ' α ὐ τ ο υ ρ γ ὸ ς α ὐ τ ῆ ς. Τοῦτο ἔχει σημασίαν διὰ τὴν δίωξιν τῆς πράξεως. Πάντως δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν πάντοτε καὶ τὸ ἄρθρον 119 Π.Κ. τὸ ὁμιλοῦν περὶ τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς ἐγκλήσεως.

Ἡ μοιχεία, κατὰ τὴν τρίτην παράγραφον τοῦ ἐξεταζομένου ἄρθρου, μένει ἀτιμώρητος, ἂν ὁ προσβληθεὶς σύζυγος ἠνέχθη ταύτην. Ὀρθῶς, διότι κατὰ τὴν λαϊκὴν παροιμίαν ὁ σύζυγος, καθ' ὃ ἐθελοντής, δὲν δύναται νὰ ζητᾷ καὶ «ρέστα». Οὕτω π.χ. ὅταν ὁ σύζυγος συνεννοήθη μετὰ τοῦ μοιχοῦ καὶ διηυκόλυνε τὴν ἐρωτικὴν ἐπαφήν.

Αὐτονόητον ὅμως τυγχάνει, ὅτι ἡ μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν παροχὴ συγγνώμης, ὑπὸ τοῦ προσβληθέντος συζύγου, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως (οὕτω καὶ Α.Π. 11/1954 Ποιν. Χρονικὰ Δ' σελὶς 131).

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν διατάξεων τῆς β' καὶ γ' παραγράφου τοῦ ἐξεταζομένου ἄρθρου σαφῶς συνάγεται, ὅτι μόνον εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ πρᾶξις μένει ἀτιμώρητος ἐκ τοῦ νόμου, μὴ ἐφαρμογή της δὲ δημιουργεῖ ἀπόλυτον ἀκυρότητα, ἐνῷ προκειμένης μὴ συμβιώσεως, ἀπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ν' ἀποφανθῇ, ἂν πρέπει νὰ μείνῃ ἡ πρᾶξις ἀτιμώρητος. (1)

ΥΙ. Ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας.

Ἡ ἀπόδειξις τῆς τελέσεως τῆς μοιχείας δύναται νὰ γίνῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ὁμάδων αἵματος. Οὕτως, ἁπλαῖ ἐρωτικαὶ ἐπιστολαὶ μεταξὺ τῆς ὑποτιθεμένης μοιχαλίδος καὶ τοῦ συνενόχου ταύτης ἀποτελοῦν ἰσχυρὸν τεκμήριον περὶ διαπράξεως τοῦ ἐγκλήματος. Ἀντιθέτως, τεκμήριον ἀμάχητον ἀποτελεῖ ἡ ἐγκυμοσύνη τῆς γυναικός, δι' ἣν περίπτωσιν ὁ σύζυγος, κατὰ τὸ κρίσιμον σημεῖον τῆς συλλήψεως, ἦτο ἀπὼν ἢ ἦτο ἀποδεδειγμένως ἀνίκανος πρὸς παιδοποιΐαν. Αὐτονόητον ἐξ ἄλλου τυγχάνει ὅτι καθορισμὸς τοῦ προσώπου, μεθ' οὗ ὁ σύζυγος διέπραξε μοιχείαν, δὲν εἶναι ἀπαραίτητος (Μαριδάκης § 3 σελ. 33).

ΥΙΙ. Εἰδικώτερον περὶ τῆς διὰ τῶν ὁμάδων αἵματος ἀποδείξεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ὁμάδων τοῦ αἵματος ἀπόδειξιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας παρατηρητέα τὰ ἑξῆς. Καθ' ἃ εἶναι γνωστά, ἐκ τῆς Ἰατροδικαστικῆς Ἐπιστήμης, ἡ π α τ ρ ό τ η ς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ν' ἀποδει-

(1) Βλέπε Α.Π. 373/1954, Ποιν. Χρονικὰ Ε' σελὶς 72.

χθῇ. Ἁπλῶς μόνον ἡ σύμπτωσις ὁμάδων αἵματος τέκνου καὶ πατρὸς δημιουργεῖ τεκμήριον, πλὴν μαχητόν, περὶ τῆς πατρότητος τοῦ τέκνου. Ἡ μὴ πατρότης ὅμως δύναται ἐνίοτε ν' ἀποδειχθῇ καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ἀμάχητον. Ἰδοὺ παράδειγμα πρὸς κατανόησιν καὶ μόνον τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν θέματος, τιθέμενον. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ὁμάδες αἵματος εἶναι τέσσαρες καὶ δὴ Α, Β, ΑΒ καὶ Ο, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ὁμὰς αἵματος τοῦ πατρὸς εἶναι τῆς κατηγορίας Α καὶ τῆς μητρὸς ἐπίσης Α, τότε καὶ τὸ αἷμα τοῦ τέκνου δέον νὰ εἶναι τῆς ὁμάδος Α. Ἂν τοῦτο εὑρεθῇ ἔχον αἷμα ΑΒ ἢ Ο, ἀμαχήτως τεκμαίρεται, ὅτι τρίτος τις, παρείσακτος, συνευρέθη μετὰ τῆς μητρὸς καὶ οὐχὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. Καθ' ὅμοιον τρόπον, τέκνον κατηγορίας αἵματος Ο, οὗτινος οἱ ὡς γονεῖς φερόμενοι ἔχουν ὁ μὲν αἷμα Α ὁ δὲ Β, συνάγεται ὅτι δὲν εἶναι τέκνον τοῦ Α, ἀλλ' ἄλλου ἐπιβήτορος, αἵματος κατηγορίας Ο.

Ἀντιθέτως, ἡ πατρότης οὐδέποτε ἀποδεικνύεται, μετὰ πλήρους βεβαιότητος. Οὕτω λ.χ. ἂν γονεῖς καὶ υἱὸς ἔχουν αἷμα Α δὲν δυνάμεθα νὰ προδιαγράψωμεν, ὅτι ὁ υἱὸς εἶναι ὁπωσδήποτε γνήσιον τέκνον τοῦ ὡς πατρὸς αὐτοῦ φερομένου. Διότι, ἂν τρίτος τις, μὲ αἷμα κατηγορίας ἐπίσης Α, συνευρέθη μετὰ τῆς μητρός, τότε πάλιν ὁ υἱὸς ὑποχρεωτικῶς θὰ ἔφερεν αἷμα τῆς ὁμάδος Α. (1)

VIII. Ἡ τεχνητὴ γονιμοποίησις συνιστᾷ μοιχείαν;

Θέμα τὸ ὁποῖον ἐνδεχομένως νὰ μὴ ἀπησχόλησε κατὰ τρόπον σοβαρὸν τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον, λόγῳ τῆς εὐρυτάτης ἀλλαχοῦ ἐφαρμογῆς του, οὐδόλως ἀποκλείεται ν' ἀποτελέσῃ καὶ παρ' ἡμῖν ἀντικείμενον συζητήσεως καὶ ἐρεύνης καὶ δὴ οὐ μόνον ἐν τῷ Ποιν. Δικαίῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κοινωνιολογίαν, τὴν Θεολογίαν κλπ. εἶναι καὶ τὸ τῆς τεχνητῆς γονιμοποιήσεως (ὀρθότερον σπερματεγχύσεως). (2)

Γεννᾶται δηλ. τὸ ἐρώτημα· ἡ εἰσαγωγὴ σπέρματος ἄλλου ἀνδρὸς ἐντὸς τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, τῆς μὴ δυναμένης νὰ τεκνοποιήσῃ γυναικός, διὰ τῆς συνευρέσεως μετὰ τοῦ συζύγου ταύτης, συνιστᾷ μοιχείαν ἢ ἄλλο τι ἀδίκημα, περαιτέρω δὲ ποῖαι αἱ ἐν γένει νομικαὶ συνέπειαι τῆς πράξεως ταύτης, ἤτοι ποία ἡ τύχη τοῦ τεχθησομένου κλπ.;

Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπάντησις δὲν εἶναι εὐχερής. Ἀλλὰ καὶ λεπτομερὴς ἀνάπτυξίς της ἐκφεύγει, ὡς εἰκός, τοῦ σκοποῦ τῆς παρούσης. Δι' ὃ καὶ ἐπισημαίνεται ἁπλῶς ἡ σημασία της. Πάντως τοῦτο δέον νὰ τονισθῇ κυρίως· ὅτι δέον νὰ γίνεται διάκρισις ἂν ἡ πρᾶξις ἔλαβε χώραν ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἄκοντος τοῦ συζύγου ἢ ἂν ἔλαβε χώραν συναινοῦντος αὐτοῦ. Καὶ ἂν μὲν ὁ σύζυγος συνήνεσεν οὐδεὶς νομίζομεν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐγκλήματος. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει de lege lata, δέον ν' ἀναζητηθῇ ἐν τῷ Ποιν. Κώδικι, ἄλλη τις διάταξις, ἐκτὸς τῆς περὶ μοιχείας τοιαύτης (ὡς λ.χ. ἡ τοῦ ἄρθρου 354 Π.Κ. «περὶ προσβολῆς τῆς οἰκογενειακῆς τάξεως», καλύπτουσα τὴν περίπτωσιν. Διότι μοιχείαν συνιστᾷ ἡ κατὰ φύσιν συνουσία ἑτεροφύλων προσώπων, ἀλλ' ὡς συνουσία δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ σπερματέγχυσις.

Πάντως, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ὅλων προβλημάτων, ἅτινα διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου ταύτης θ' ἀνακύψουν, ἐνδείκνυται ἡ διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ ρύθμισις τοῦ θέματος, ἀφοῦ οὐδόλως δύναται ν' ἀποκλεισθῇ καὶ ἡ παρ' ἡμῖν ἐπέκτασίς της.

IX. Δίωξις τῆς μοιχείας.

Κατὰ τὴν ρητὴν διατύπωσιν τοῦ νόμου ἡ μοιχεία διώκεται κατ' ἔγκλησιν τοῦ προσβληθέντος συζύγου. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι καταδίκη ἐπὶ μοιχείᾳ

(1) Ἴδε σχετικῶς Γ. Κάτσα, Ἰατροδικαστικὴ τόμος Β' 1949 σελὶς 230 ἑπ.
Ἐκεῖ χρησιμοποιοῦνται ὅροι ἐπιστημονικοὶ (γαμέται MN, παράγων Rh κλπ.). Ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα εἶναι τὸ αὐτό. Ὅτι ἡ μὴ πατρότης ἀποδεικνύεται ἐνίοτε ἀμαχήτως, ἐνῷ ἡ πατρότης οὐδέποτε.

(2) Ἴδε σχετικῶς Α. Τουρτόγλου «Ἡ τεχνητὴ σπερματέγχυσις», Ποιν. Χρονικὰ Η' σ. 380 ἑπ.

όδηγεῖ εἰς διάλυσιν τοῦ γάμου, μὲ οὐχὶ εὐχαρίστους συνεπείας διά τε τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν οἰκογένειαν καὶ ὅτι οἱ ἑκάστοτε ἐνδιαφερόμενοι προσφεύγουν εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχάς, πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἐγκλήματος, τὸ θέμα ἐμφανίζει, κατὰ κύριον λόγον, πρώτιστον ἀστυνομικὸν ἐνδιαφέρον.

Ἐξ ἄλλου οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι οἱαδήποτε ἐσφαλμένη, ἀπὸ μέρους τῶν κατωτέρων ἰδίᾳ ἀστυνομικῶν, ἐνέργεια, συνεπάγεται τὴν αὐστηρὰν αὐτῶν τιμωρίαν.

Ἐρωτᾶται λοιπόν· πῶς θὰ ἐνεργοῦν εἰς παρομοίας περιπτώσεις οἱ καλούμενοι νὰ διώξουν τὴν μοιχείαν ἐν τῇ πράξει ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι;

Τὸ θέμα ὅσον καὶ ἂν εἶναι σοβαρόν, δὲν νομίζομεν πάντως, ὅτι εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ καὶ δημιουργεῖ ὁπωσδήποτε εὐθύνας. Οἱ νόμοι μας εἶναι σαφεῖς. Ἡ ἐφαρμογή των ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργῇ καὶ εὐθύνας. Ἐπιβάλλεται οὐχ ἧττον προσεκτικὴ καὶ ψύχραιμος ἀντιμετώπισις τῶν ἑκάστοτε ἐμφανιζομένων περιπτώσεων.

Εἰδικώτερον· οἱ μὴ ἀνακριτικοὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, δέον νὰ παραπέμπουν τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τοὺς προϊσταμένους των ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους. Οἱ τελευταῖοι ὅμως δέον νὰ ἐνεργοῦν πᾶν ὅ,τι ἐπιβάλλει αὐτοῖς τὸ καθῆκόν των, ἔναντι τῆς ἰδιότητός των, ὡς ἐντεταλμένων μὲ τὴν δίωξιν τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει ἔναντι τῶν κειμένων νόμων, οἵτινες ἐπαναλαμβάνομεν εἶναι σαφεῖς.

Τούτων οὕτως ἐχόντων δέον νὰ διακρίνωμεν τὰς περιπτώσεις.

α) Τῆς μὴ αὐτοφώρου μοιχείας. Οὐδὲν ζήτημα δύναται νὰ γεννηθῇ. Ἡ ἔγκλησις ὑποχρεωτικῶς δέον νὰ γίνεται δεκτή, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐγκλημάτων, ἄνευ ἑτέρου τινός.

β) Τῆς αὐτοφώρου μοιχείας. Ἐνταῦθα δέον νὰ διακρίνωμεν. Ἂν πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ παραβίασις τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου (κατ' οἶκον ἔρευνα) καὶ ἂν πρόκειται ἁπλῆ τοῦ ἐγκλήματος βεβαίωσις.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, λ.χ. προκειμένου περὶ μοιχείας τελουμένης εἰς τὸ ἄλσος τοῦ Λυκαβηττοῦ, ἡ ἐπὶ τόπου μετάβασις τοῦ ἁρμοδίου ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ δὴ πρωτίστως τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐπιθεωρήσεως, ἔτι δὲ καὶ τοῦ ἀστυφύλακος, διατασσομένου πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπηρεσίας, οὐ μόνον ἀνεκτή, ἀλλὰ καὶ ἐπιβεβλημένη καθίσταται.

Δὲν συγχωρεῖται δηλ. μὴ μετάβασις τοῦ ἀξιωματικοῦ πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἐγκλήματος, ὅπως δὲν συγχωρεῖται τοιαύτη προκειμένου περὶ οἱουδήποτε ἄλλου αὐτοφώρου ἐγκλήματος. Ἐναντία τακτικὴ δημιουργεῖ κατὰ νόμον, οὐ μόνον διοικητικήν, ἀλλὰ καὶ ποινικὴν εὐθύνην τοῦ μὴ ἐπιλαμβανομένου βαθμοφόρου, καθ' οὗ αἱ ἀπειλούμεναι ποιναὶ εἶναι ἐνίοτε βαρύταται (οὕτω π.χ. ἄρθρα 239, 259 Π.Κ.).

Καὶ ἐρωτῶμεν· πόθεν συνάγεται ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν μοιχείαν δέον νὰ ὑφίσταται ἐξαίρεσις, νὰ μὴ τηρῆται δὲ ἡ ἰδία, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀδικημάτων, διαδικασία; Διότι, θὰ ἀπήντα τις εἶναι προτιμωτέρα ἡ μὴ βεβαίωσις τῆς τελουμένης μοιχείας, ἀπὸ μίαν μελλοντικὴν ἀθλιότητα, ἥτις ἐνδεχομένως νὰ δημιουργηθῇ διὰ τῆς διώξεως ταύτης κλπ. Ἀλλ' αἱ σκέψεις αὐταὶ ἐνδεχομένως νὰ συμβιβάζωνται μὲ ἀνθρωπιστικὰς ἀντιλήψεις, εἶναι ὅμως ἀπαράδεκτοι ἐκ τοῦ νόμου, ὅστις εἶναι σαφής, ἀποδοχὴ των δὲ δημιουργεῖ παρανομίαν.

Ἐφ' ὅσον ὁ νόμος τιμωρεῖ τὴν μοιχείαν, ὡς προσβάλλουσαν τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου καὶ τὰς ἑλληνικὰς ἀρχάς, δὲν εἶναι ἐπιτρεπταὶ οὔτε ἐξαιρέσεις, οὔτε διαβαθμίσεις, ἀπὸ μέρους τῶν καλουμένων νὰ διώξουν αὐτὴν ἐν τῇ πράξει.

Ὀρθότερον ἐπομένως εἶναι, νομίζομεν, νὰ ἐκδίδωνται μὲν διάφοροι κανονιστικαὶ διαταγαί, ὑπὸ τῶν προϊσταμένων ἀστυνομικῶν ἀρχῶν, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα, νὰ τονίζεται ὅμως ἐν αὐταῖς, ὅτι ἐν περιπτώσει αὐτοφώρου μοιχείας, οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι δέον νὰ ἐνεργῶσιν, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐγκλη-

μάτων. Οἱαδήποτε ἄλλη λύσις, παρακεκινδυνευμένη οὖσα, ἀντὶ νὰ διασαφηνίσῃ τὰ μὴ χρήζοντα διασαφηνισμοῦ, ἴσως μᾶλλον νὰ δημιουργῇ ζητήματα καὶ ἀμφιβολίας, μὲ συνεπείας, οὐχὶ εὐχαρίστους, ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς ὑπηρεσίας τῶν τμημάτων τάξεως, ἡ διοικητικὴ δίωξις τῶν ὁποίων, εἰς παρομοίας περιπτώσεις, δὲν νομίζομεν, ὅτι εἶναι πάντοτε δεδικαιολογημένη, εὐλόγως δὲ δημιουργεῖ εἰς τούτους δίκαιον παράπονον.

Ὅσον ἀφορᾷ τώρα τὴν μοιχείαν, τὴν ἐντὸς κλειστοῦ χώρου διαπραττομένην, (οἰκίαν, ξενοδοχεῖον, κλπ.), ἄλλοις λόγοις τὴν ἐν τῇ κατοικίᾳ διαπραττομένην, παρατηρητέα τὰ ἑξῆς. Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος καὶ δὴ οὐ μόνον ὁ κατώτερος, ἀλλὰ καὶ ὁ καθ' ὕλην καὶ κατὰ τόπον ἁρμόδιος ἀνακριτικός, οὐδέποτε δύναται νὰ εἰσέρχηται ἐντὸς αὐτῶν, ἔστω καὶ ἂν τῷ ὑπεβλήθη κατὰ πάντα ἔγκυρος ἔγκλησις, ἀπὸ μέρους τῶν δικαιουμένων πρὸς ὑποβολήν της. Ἀλλ' ὡς εἰκός, τοῦτο ἐπιβάλλεται οὐχὶ ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας, ἀλλ' ἀπὸ ρητὴν δικονομικὴν διάταξιν καὶ δὴ τὴν τῶν ἄρθρων 254 καὶ 255 § 2 Κ. Π. Δ., καθ' ἃ, κατ' οἶκον ἔρευνα πραγματοποιεῖται μόνον ἀπὸ δικαστικὸν λειτουργόν, προσλαμβάνοντα καὶ ἕτερον ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον.

Ὅθεν ἐπὶ πάντων τῶν ἐγκλημάτων ἡ αὐτὴ δέον νὰ τηρῆται διαδικασία.

Καρ' ἐξαίρεσιν, ἂν οὐδεὶς τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν εὑρίσκηται ἐν ᾧ τόπῳ καὶ χρόνῳ πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἔρευνα αὕτη, ἐνεργεῖται ὑπὸ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος. Ζήτημα ἐγεννήθη ἂν δύναται νὰ προσληφθῇ καὶ ὁ δήμαρχος, ὅπου δὲν ὑπάρχει πρόεδρος. Τὴν καταφατικὴν ἀπάντησιν καὶ ὀρθῶς δίδει ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Α. Π. κ. Κιουσόπουλος (1). Τοῦτο, διότι οἱ συντάκται τοῦ Κώδικος δὲν εἶχον λόγους ἀποκλεισμοῦ τοῦ Δημάρχου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπὸ τὸν ἰσχύοντα Κώδικα Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἐκρίθη ὑπ' αὐτῶν ὅλως ἀπίθανον, ὅτι, ἐν πόλει ἐκλεγούσῃ δήμαρχον, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συντρέξῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, δὲν ἀνέφερον καὶ τὸν δήμαρχον, πρᾶγμα ὅμως τὸ ὁποῖον συχνάκις ἐμφανίζεται ἐν τῷ πράξει εἰς ἀπομεμακρυσμένας κώμας ἐκλεγούσας πρόεδρον, ὅστις καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον.

Ἡ ὡς ἄνω γνωμάτευσις δὲν εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα μας, οὔτε καὶ ἔχει θεωρητικὴν ἀξίαν. Ἐτέθη, διότι ἐκ ταύτης συνάγεται τὸ κατ' ἀντιδιαστολὴν ἐπιχείρημα, ὅτι οἱ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι κατ' οἶκον ἔρευναν ἄνευ δικαστικοῦ λειτουργοῦ. Περαιτέρω νὰ βεβαιώσωσιν αὐτόφωρον μοιχείαν ἐν κλειστῷ χώρῳ (κατοικίᾳ) (2) συντελουμένην. Ἐφ' ὅσον ὁ νομοθέτης ἀποκλείει τὸν δήμαρχον μὲ τὴν σκέψιν, ὅτι ὅπου διοικεῖ δήμαρχος εἶναι φύσει ἀδύνατὸν νὰ μὴ ὑπάρχῃ δικαστικὸς λειτουργός, συνάγεται ὅτι ἡ φράσις τοῦ νόμου «ἂν οὐδεὶς τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν εὑρίσκεται κλπ.» ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δικαστικὸς λειτουργὸς ἢ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καθόλου ἢ νὰ εἶναι βαρέως ἀσθενὴς κλπ., οὐχὶ δὲ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνασκήσῃ ἀμέσως τὰ καθήκοντά του, ὡς λ.χ. διότι διαμένει μακρὰν τοῦ τόπου διαπράξεως τοῦ ἐγκλήματος ἢ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἄμεσος ἐπὶ τόπου κλῆσις του κ.ο.κ., ὡς θὰ ἠδύνατό τις ἐνδεχομένως νὰ ὑποστηρίξῃ.

Τούτων, οὕτως ἐχόντων, ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος δέον νὰ ἐνεργῇ πάντοτε καὶ ἐπὶ παντὸς ἐγκλήματος, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τοῖς ἄρθροις 253 — 255 Κ.Π.Δ. διαλαμβανόμενα, μετὰ δικαστικοῦ λειτουργοῦ. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅθεν, εἰς παρομοίας περιπτώσεις, δέον νὰ παραπέμπωνται εἰς τὴν εἰσαγγελίαν.

Τώρα, ἂν ἐνίοτε ἐν τῇ πράξει, δὲν τηρεῖται ἡ προκειμένη διαδικασία, τῇ ἀνοχῇ

(1) Γνωμ. Εἰσαγγ. Α.Π. 13/1953 Σιφναίου—Τούση, Ποιν. Δικονομία 1957 σελ. 750.

(2) Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς κατοικίας δὲν δύναται, ὡς εἰκός, νὰ γίνῃ λόγος ἐν προκειμένῳ, διὸ καὶ παραπέμπομεν εἰς τὰ οἰκεῖα κείμενα.

ΡΕΤΖΑΙΟΙ
• Η ΛΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ •
— ΠΩΣ ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΩΣ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ —

Ὑπὸ τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΟΥΖΟΥ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ :

1. Πρόλογος.
2. Ἡ λῃστεία στὰ παληὰ χρόνια καὶ στὶς ξένες Χῶρες.
3. Ἡ λῃστεία στὴν ὕπαιθρο Ἑλλάδα.

***

1. Πρόλογος

Ἀπὸ τὸ τεῦχος αὐτὸ θὰ θέλαμε ν' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ ἀδίκημα τῆς λῃστείας στὴν ὕπαιθρο ποὺ πόσο πολὺ ἀπασχόλησε τὶς Ἀστυνομικὲς καὶ Στρατιωτικὲς Ἀρχὲς τοῦ τόπου μας στὰ περασμένα χρόνια.

Τὸ ἀδίκημα αὐτὸ ἔχει ἐκλείψει σχεδὸν τελείως καὶ ἀποτελεῖ, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, τὸ ἀγαπητὸ θέμα τῶν συγγραφέων ἀστυνομικῶν καὶ λῃστρικῶν μυθιστορημάτων, γιατὶ προσφέρει πλούσιο ὑλικό, τὸ ὁποῖο καὶ μὲ τὴ παρεμβολὴ τῆς φαντασίας δίνει ἀφορμὴ στὴ κυκλοφορία λαϊκῶν μυθιστορημάτων καὶ θεατρικῶν ἔργων ἀλλὰ καὶ στὸ γύρισμα σχετικῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν ἀπὸ τοὺς παραγωγούς.

Ἐπειδὴ μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία ν' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ θέμα αὐτό, ποὺ ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα ἐγκλήματα τῶν περασμένων χρόνων καὶ τὸ ὁποῖο μποροῦμε νὰ ποῦμε ἐπηρέαζε καὶ τὴ πολιτικὴ ζωὴ ἀκόμη τῆς Χώρας μας, θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὸ ἐξετάσουμε ὅπως παρουσιάζεται ἀπ' τὰ παληὰ χρόνια καὶ νὰ δώσουμε στοὺς ἀναγνῶστες ὄχι φανταστικὲς ἀλλὰ ἀληθινὲς πληροφορίες ἔτσι ποὺ τὸ ὅλο ζήτημα νὰ παρουσιάζῃ καὶ ἐγκυρότητα καὶ χρησιμότητα.

Ἰδιαίτερα θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴ λῃστεία τῆς Πέτρας, ποὺ ἔγινε πρὸ 32 ἐτῶν δηλαδὴ στὶς 13 Ἰουνίου 1926, ἀπὸ τὴ συμμορία τῶν ἀδελφῶν Ρέτζου καὶ ποὺ ἦταν μιὰ ἀπ' τὶς φρικωδέστερες καὶ πιὸ αἱματηρὲς λῃστεῖες, γιατὶ στοίχισε τὴ ζωὴ 8 ἀνθρώπων.

Στὴ συνέχεια τῆς ἀφηγήσεως τῶν γεγονότων θὰ ἀναφέρουμε τὸ σπουδαῖο ρόλο τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων γιὰ τὴ ἀνακάλυψι καὶ σύλληψι τῶν Ρετζαίων στὸ Ἐξωτερικό, τὸ Νοέμβριο τοῦ 1928, σὲ ἐποχὴ μάλιστα ποὺ εἶχαν ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὴν Ἀστυνομία τὰ καθήκοντα τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, δηλαδὴ πρὸ 30 ἐτῶν ἀκριβῶς, γεγονὸς ποὺ προσδίδει ἐπικαιρότητα στὸ θέμα μας.

Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ὅτι ἡ σύλληψις τῶν Ρετζαίων, ἀπετέλεσε

ἢ κατὰ παραγγελίαν τοῦ Εἰσαγγελέως, (ὡς λ.χ. ἐπὶ μοιχειῶν), αὐτὸ γίνεται πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πραγμάτων καὶ μόνον χάριν αὐτῆς, ἀφοῦ οὐδὲν νομικὸν ἔρεισμα ἔχει καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον νὰ ᾖ ἀπαράδεκτος, πολλῷ μᾶλλον, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ποινικῶς κολάσιμος τυγχάνει, κατὰ τὴν ρητὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 241 Π.Κ. τοῦ ὁμιλοῦντος περὶ τῆς παραβιάσεως τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου.

Ἂν περαιτέρω, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι de lege ferenda ὀρθή, αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα, ἐκφεῦγον τοῦ σκοποῦ τῆς παρούσης ἀναπτύξεως. Ἁπλῶς καὶ παρεμπιπτόντως ἡμεῖς ἐκφράζομεν γνώμην ταπεινήν. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δικονομικὴ διάταξις οὐ μόνον δὲν δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς σκοπούς, δι' οὓς ἐτέθη, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς λαϊκῆς περὶ δικαίου συνειδήσεως, οὐδόλως ἀνταποκρίνεται. Δι' ὃ καὶ θὰ ἔδει νὰ εἶχεν ἀντιμετωπίσει ἤδη σφοδρὰν τὴν κριτικὴν μὲν τῶν νομικῶν, τὴν ἀντίδρασιν δὲ τῶν ἀστυνομικῶν ἐν γένει ἀρχῶν.

Δ. ΝΤΖΙΩΡΑΣ

σταθμὸ στὰ ἐγκληματολογικὰ χρονικὰ τῆς Ἑλλάδος, γιατὶ μὲ τὴ σύλληψί τους ἄρχισε νὰ ἐκφυλίζεται ραγδαία πιὰ καὶ τὸ ἀδίκημα τῆς λῃστείας στὴν ὕπαιθρο χώρα μας.

Τέλος περαιώνοντας τὴν ἐξιστόρησι θὰ προσπαθήσουμε νὰ ἀντλήσουμε ὅσα μποροῦμε χρήσιμα διδάγματα κάνοντας ἔτσι τὸ θέμα ἐπαγωγικό.

2. Ἡ λῃστεία στὰ παληὰ χρόνια καὶ στὶς ξένες Χῶρες.

Ἡ λῃστεία φαίνεται ὅτι εἶναι ἀρχαιότατο ἀδίκημα, οἱ ἀρχαῖες δὲ παραδόσεις τὴν παρουσιάζουν ν' ἀκμάζῃ στοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους. Οἱ Ἕλληνικοὶ θρῦλοι ἐξυμνοῦν τὸ Θησέα, ὡς ἐξολοθρευτὴ τῶν λῃστῶν, ὁ ὁποῖος ὅταν ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Τροιζῆνα στὴν Ἀθήνα, μεταξὺ τῶν ἄλλων ἄθλων του ἐξώντωσε κατὰ τὴ πορεία του τοὺς διασήμους λῃστὰς Σίνιν, Σκείρωνα καὶ Πολυπήμονα ἢ Προκρούστη.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ Ρωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἐμφανίζονται λῃσταὶ τόσο στὴ Ρώμη ὅσο καὶ στὴν Ἑλλάδα.

Ὅταν ἡ Ρώμη ὠργανώθηκε οἱ λῃσταὶ κατέφυγαν στὰ βουνά, στὴ περίοδο δὲ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἡ λῃστεία πῆρε μεγάλες διαστάσεις κι' οἱ λῃσταὶ ὠργάνωναν ἐπιθέσεις πρωτοφανεῖς σὲ ἀγριότητα καὶ θηριωδία.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ὅπως καὶ σ' ἄλλες ταραχώδεις ἐποχὲς τῆς ἱστορίας, ἡ λῃστεία πῆρε μεγάλη ἔκτασι. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δούλους ποὺ ἐξεγέρθησαν κατὰ τῶν κυρίων των κι' ἐπῆραν τὰ βουνά, καὶ διάφοροι ἄλλοι ποὺ ἀνῆκαν στὴ τάξι τῶν εὐπατριδῶν ἀσκοῦσαν τὴ λῃστεία ὡς βιοποριστικὸ ἐπάγγελμα. Φεουδάρχες καὶ ἄρχοντες ἔβγαιναν ἀπὸ τοὺς πύργους των καὶ ἔνοπλοι, λῃστευαν σὲ ἐνέδρες τὶς ἐμπορικὲς συνοδεῖες. Ἡ ἴδια κατάστασις ἐπικρατοῦσε σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη. Νεαροὶ εὐπατρίδες, τὸ ΙΔ' αἰῶνα, ὅλων τῶν χωρῶν, ἀσπάσθηκαν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λῃστοῦ.

Στὴν Ἀγγλία, ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους λῃστὰς ἀναδείχτηκε ὁ Ρόμπιν Χούντ, στὴ Σκωτία ὁ Ρόμπιν Ρόϋ καὶ στὴ Γερμανία ὁ Ἐππενχάϊμ. Εἰδικὰ γι' αὐτὸν στοὺς ἐπισκέπτες τῆς Νυρεμβέργης ἐπιδεικνύεται ἕνα περίφημο ἅλμα ποὺ τοῦ ἔσωσε τὴ ζωὴ στὶς στιγμὲς τῆς καταδιώξεώς του.

Ἡ Χώρα ὅμως ποὺ ἀναπτύχθηκε περισσότερο ἡ λῃστεία, ἦταν ἡ Ἰταλία. Ἐπιφανεῖς λῃσταὶ ποὺ ὑμνήθηκαν στὰ ποιήματα καὶ τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς Ἰταλίας ἦταν ὁ Μπενεντέτο Μανγκόνε καὶ ὁ μιμητής του Μάρκος Σκιάρρα, ποὺ μὲ 600 λῃστὰς ἐλυμαίνετο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν Ἰταλία. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ διασήμου «Φρὰ Ντιάβολο», ὁ ὁποῖος ἄρχισε τὸ στάδιό του ὡς λῃστής, ἐξελίχθη σὲ πατριώτη καὶ τελευταῖα συνελήφθη καὶ ἐτυφεκίσθη ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Στὴ Σικελία καὶ Καλαβρία, διαμερίσματα τῆς Ἰταλίας, ἡ λῃστεία ἦταν ἐνδημική, λόγῳ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐδάφους στὶς περιοχὲς αὐτὲς ποὺ τοὺς πρόσφεραν ἀσφαλῆ καταφύγια. Ἡ Ἰταλία, μόλις πρὸ ὀλίγων χρόνων κατώρθωσε νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴ λῃστεία τῆς ὑπαίθρου μὲ τὴ σύλληψι τοῦ περιβόητου λῃστοῦ Τζουλιάνο, ποὺ ἐλυμαίνετο τὴ Σικελία.

Στὴν Ἱσπανία ἡ κατάστασις δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὅπου ἡ λῃστεία ἔφθασε στὸ κατακόρυφο στὴ περιοχὴ τῆς Καταλανίας μὲ τὸ θρυλικὸ ἥρωά της τὸν Ρόκ Γκινάρ, ποὺ ἀναφέρεται στὸ Β' μέρος τοῦ Δὸν Κιχώτη. Ἡ Σιέρρα Μορένα καὶ ἡ Σερρανία Ντὲ Ρόντα (βουνὰ τῆς Ἱσπανίας) ἔβγαλαν λῃστὰς ποὺ τοὺς ἄθλους τους ψάλλουν Ἱσπανικὰ λαϊκὰ τραγούδια καὶ μπαλλάντες. Μέσα σ'αὐτοὺς τὴ πρώτη θέσι κατέχει ὁ Χοσὲ Μαρία, ποὺ ἔγινε γνωστὸς σ' ὅλο τὸ κόσμο ἀπὸ τὸ διήγημα «Κάρμεν» τοῦ Προσπὲρ Μερινὲ καὶ τὸ ὁμώνυμο μελόδραμα τοῦ Γάλλου μουσουργοῦ Μπιζέ. Πολλοὶ θὰ θυμοῦνται καὶ τὸ ὁμώνυμο κινηματογραφικὸ ἔργο «Κάρμεν», ποὺ ἀναφέρεται στὴ ζωὴ τοῦ λῃστοῦ Χοσὲ Μαρία. Ὁ λῃστὴς αὐτὸς ἄρχισε τὸ στάδιό του ἀπὸ λαθρέμπορος καπνῶν καὶ ἐξελίχθη ἔπειτα σὲ λῃστή.

Στὶς Ἰνδίες, ὅπου οἱ λῃσταὶ ἦσαν γνωστοὶ μὲ τὸ ὄνομα «ντακόϊτ» δὲν διέφεραν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους συναδέλφους τους. Μόλις ἐφέτος κατώρθωσε ν' ἀπαλλαγῇ ἡ Ἀσιατικὴ αὐτὴ χώρα ἀπὸ τὴ λῃσταρχίνα Ποῦτλι, ἔτσι λεγόταν, ἡ ὁποία μὲ τὴ

πολυμελῆ συμμορία της ἐπὶ 8 χρόνια κατατρομοκράτησε ὁλόκληρες ἐπαρχίες καὶ ἀναγνωρίστηκε ὡς ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 δημόσιος κίνδυνος τῶν 'Ινδιῶν. 'Η Ποῦτλι, ποὺ ἀποτελεῖ μοναδικὸ παράδειγμα γυναίκας λῃσταρχίνας μὲ τόσο πλούσια δρᾶσι, σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν 'Ινδικὸ στρατό, ἀφοῦ εἶχε στὸ ἐνεργητικό της 873 λῃστεῖες καὶ τὴν ἀποστολὴ στὸν ἄλλο κόσμο 1.000 ἀνθρώπων, δρᾶσι ποὺ τῆς πρόσφερε κέρδη πολλῶν ἑκατομμυρίων καὶ τῆς ἐξασφάλισε τὴ πρώτη θέσι στὸ πάνθεο τῶν κακούργων.

Στὴ Μέση καὶ τὴν "Απω 'Ανατολὴ ἡ λῃστεία ἦταν ἐνδημική, ὑπολείμματα δὲ αὐτῆς ὑπάρχουν καὶ σήμερα. Στὴ Περσία π.χ. πέρυσι ἀφοῦ λῃστευσαν ἕνα ζευγάρι 'Αμερικανῶν σκότωσαν τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναῖκα πούλησαν στὸ χαρέμι κάποιου μαχαραγιᾶ, ἐνῶ στὴ Τουρκία φέτος ἀκόμη οἱ λῃσταὶ ντύνονται χωροφύλακες καὶ λῃστεύουν τὰ αὐτοκίνητα.

Μιὰ ἄλλη Χώρα στὴν ὁποία ἀναπτύχθηκε ἰδιαίτερα ἡ λῃστεία εἶναι ἡ 'Αμερική. Τὴ δρᾶσι τῶν λῃστῶν τῆς ὑπαίθρου στὴν 'Αμερικὴ τῶν περασμένων χρόνων βλέπουμε σήμερα σὲ διάφορα κινηματογραφικὰ φίλμς τύπου «Φὰρ Οὐέστ», ὅπου παρουσιάζονται λῃστεύοντες συγκοινωνιακὰ μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Στὴ Χώρα αὐτὴ βέβαια, ἀναπτύχθηκε πιὸ πολὺ ἡ λῃστεία τῶν πόλεων, ὅπου τέλεια ὠργανωμένες συμμορίες λῃστῶν, μὲ τὴν ἀνοχὴ καμμιὰ φορὰ καὶ τῶν 'Αρχῶν, ἐλυμαίνοντο τὶς μεγαλουπόλεις. Τὴν ἕδρα τους εἶχαν στὸ Σικάγο, ὅπου μέρα μεσημέρι ἔκαναν θρασύτατες λῃστεῖες σὲ Τράπεζες καὶ ἀδαμαντοπωλεῖα καὶ οἱ ἀρχηγοί τους ἀπ' τὶς λῃστεῖες αὐτὲς συγκέντρωσαν μεγάλες περιουσίες. Γνωστότεροι ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι οἱ Τζὼν Ντίλιγκερ, Λάκυ Λουτσιάνο, "Αλμπερτ 'Αναστάσια καὶ "Αλ Καπόνε. 'Ο τελευταῖος ἀφοῦ φοίτησε γιὰ πολλὰ χρόνια στὶς μεγαλύτερες φυλακὲς τῶν Η.Π.Α. (Σίνγκ-Σίγκ), μὲ πολλὲς ἀποδράσεις στὸ ἐνεργητικό του, ἀποφυλακίστηκε καὶ ζοῦσε πλουσιοπάροχα σ' ἕνα κτῆμα ἔξω ἀπὸ τὴ Ν. Γόρκη, ποὺ ἀγόρασε ἀπὸ τὰ κέρδη τῆς παράνομης ζωῆς του. 'Ο "Αλ Καπόνε δὲ μπόρεσε ν' ἀποδείξῃ τὴ προέλευσι τῆς περιουσίας του γι' αὐτὸ καὶ ἀπελάθη στὴ πατρίδα του 'Ιταλία ὅπου πέθανε τελευταῖα.

3. 'Η λῃστεία στὴν ὕπαιθρο 'Ελλάδα.

Ρίχνοντας μιὰ σύντομη ματιὰ στὴν ἱστορία τῆς λῃστείας τῆς Χώρας μας, διαπιστώνουμε ὅτι τὸ ἀδίκημα αὐτὸ ἀρχίζει νὰ παρουσιάζεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ 'Ελληνικοῦ "Εθνους καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὴν ἐνθρόνισι τοῦ Βασιλέως "Οθωνος.

Οἱ πρῶτοι λῃσταὶ τῶν βουνῶν ἦσαν πρώην ὁπλαρχηγοὶ καὶ στρατιῶτες, ποὺ εἶχαν προσφέρει σπουδαῖες ὑπηρεσίες στὸν ἐθνικὸ ἀγῶνα καὶ οἱ ὁποῖοι ἀδικήθηκαν, ἤλθαν σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸ τότε καθεστὼς καὶ ἀφοῦ βρέθηκαν χωρὶς προστασία καὶ πόρους ζωῆς ἐπαναστάτησαν καὶ πῆραν τὰ βουνά. Οἱ λόγοι λοιπὸν ποὺ ἀνάγκασαν αὐτοὺς νὰ ἀκολουθήσουν τὸ λῃστρικὸ βίο ἦσαν καθαρῶς πολιτικοί.

Μὲ τὴ πάροδο ὅμως τοῦ χρόνου τὶς φάλαγγες τῶν λῃστῶν αὐτῶν (ἐπαναστατῶν) ἄρχισαν νὰ πυκνώνουν ἄνθρωποι ἐγκληματίες καὶ φυγόδικοι, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦσαν τὴ λῃστεια σὰν ἐπάγγελμα. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀνέβηκαν στὰ βουνὰ γιατὶ τοὺς ὠδήγησε τὸ ἐγκληματικό τους ἔνστικτο καὶ ἡ λαφυραγώγησις, καὶ καμμιὰ ἀπολύτως πολιτικὴ ἰδέα. Τὸ γεγονὸς ὅμως αὐτὸ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα ν' ἀφομοιωθοῦν οἱ πρῶτοι λῃσταὶ ἀπὸ τοὺς μετέπειτα, ν' ἀποχωρισθοῦν ἀπὸ κάθε πολιτικὸ αἴτιο καὶ νὰ χαρακτηρισθοῦν πιὰ ἀπὸ τὶς πράξεις τους ὅλοι γενικῶς κοινοὶ ἐγκληματίαι.

'Απὸ τὴ σκοπιὰ αὐτὴ ἀκριβῶς ἐξετάζεται τὸ ὅλο θέμα.

Οἱ λῃσταὶ λοιπὸν τῆς ὑπαίθρου ποὺ ἔδρασαν κατὰ τὸ παρελθὸν στὴν 'Ελλάδα ἦσαν ἐγκληματίαι, οἱ ὁποῖοι μὲ ὁποιαδήποτε πρόφασι, συνήθως μιὰ φυγοδικία, γιὰ ἀδικήματα τιμῆς, ἐκδικήσεως ἢ ζωοκλοπὲς ποὺ εἶχαν διαπράξει, ἀποφάσιζαν νὰ ἀνέβουν στὰ βουνὰ καὶ νὰ ἐνταχθοῦν σὲ λῃστρικὲς συμμορίες.

Οἱ συμμορίες αὐτὲς ἦσαν πειθαρχημένες καὶ ὠργανωμένες μὲ ἀρχηγὸ (τὸ λῄσταρχο), μὲ ὑπαρχηγοὺς καὶ βαθμούχους καὶ ἐφάρμοζαν ἕναν ἄγραφο κώδικα τοῦ ὁποίου τὶς διατάξεις ὑποχρεοῦντο νὰ τηροῦν ὅλα τὰ μέλη τῆς συμμορίας.

Ἀπὸ τὶς λῃστρικὲς ἐπιχειρήσεις, οἱ ὁποῖες πολλὲς φορὲς ἔπερναν μορφὴ ἐπαναστάσεως κατὰ τοῦ Κράτους, ἐσχημάτιζαν ὁλόκληρες περιουσίες, τὶς ὁποῖες ἐν ὀνόματι ἄλλων προσώπων κατεῖχαν στὶς κυριώτερες πόλεις τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ μίαν ἑκατονταετία δὲν κατώρθωσε ἡ Ἑλλὰς ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελματίας αὐτοὺς λῃστὰς καὶ μόλις τὸ 1932, μπορεῖ νὰ πῇ κανείς, ὅτι ἐξαφανίζεται σχεδὸν ὁριστικὰ ἡ λῃστεία τῆς ὑπαίθρου μὲ τὸ τυφεκισμὸ τῶν τελευταίων ἐπικινδύνων λῃστῶν τῆς Ἠπείρου τῶν ἀδελφῶν Ρετζαίων, Κουμπαίων, Γιαγκούλα κ.λ.π., οἱ κεφαλὲς τῶν ὁποίων στολίζουν σήμερα τὶς βιτρῖνες τοῦ Ἐγκληματολογικοῦ Μουσείου τοῦ Ἰατροδικαστικοῦ Ἐργαστηρίου Ἀθηνῶν. Στὸ ἴδιο Μουσεῖο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐκθέματα, ὑπάρχει κι' ἕνα μεγάλο ἀμφίστομο μαχαῖρι λῃστοῦ, ὁ ὁποῖος κατέφυγε στὸ λῃστρικὸ βίο γιατὶ νόμισε ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα σ' αὐτὸν ποινὴ ἦταν ἄδικη. Ἔγινε λοιπὸν φυγόδικος, μετεβλήθη σὲ λῃστὴ καὶ πάνω στὸ τεράστιο αὐτὸ μαχαῖρι, τὸ ὁποῖο ἀποκαλεῖ «παρδάλα» ἐχάραξε χαρακτηριστικὴ πρότασι ἀπευθυνομένη πρὸς πάντας καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀφίνεται νὰ φανῇ ἡ ἐγκληματικὴ μορφὴ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὡς ἑξῆς : «Μὴ δυνάμενος νὰ εὕρω ὁ ἴδιος δίκαιον παρὰ τῆς Δικαιοσύνης τῶν Ἑλλήνων ἠναγκάσθην νὰ τονίσω τὸ δίκαιον τῆς παρδάλας ἢ μαχαίρας. Ὅθεν ἡ ὕψιστος αὕτη λειτουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὀνόματι παρδάλα ἔχει ἀπὸ σήμερον τὸν λόγον πρὸς πάντας τοὺς ἀπειθοῦντας καὶ ἀπίστους. Ἡ λειτουργία αὐτῆς ἔσεται πάντοτε εἰλικρινὴς καὶ οὐδέποτε θὰ λησμονήσῃ τὰ ἱερὰ καθήκοντά της πρὸς ἀπονομὴν τοῦ δικαίου». Δηλαδὴ ἀπὸ τὴ παραπάνω πρότασι βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι αὐτὸς αὐτοεχρήσθη νομοθέτης καὶ δικαστής.

Ἐὰν κανεὶς λοιπὸν παρακολουθήσῃ τὴν ἐγκληματικὴ δρᾶσι τῶν λῃστῶν τῆς Πελοποννήσου, τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τελευταῖα τῆς Ἠπείρου ποὺ ἐξέλειψε πιά, διαπιστώνει ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τόσο πολὺ ἀγαποῦσαν τὸ ἐγκληματικὸ αὐτὸ ἐπάγγελμά τους ὥστε κανένα μέτρο ἀπ' ὅσα εἶχε λάβει τὸ ἐπίσημο Κράτος δὲν ἦταν ἀρκετὸ νὰ τοὺς πείσῃ νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν.

Πολλὲς φορὲς ἐχορηγήθη ἀμνηστία σ' αὐτοὺς καὶ ἐκλήθησαν νὰ ζήσουν σὰν τίμιοι πολῖτες ἀλλὰ μετὰ ἀπὸ λίγο χρονικὸ διάστημα ἄρχιζαν πάλι τὶς λῃστρικὲς τους ἐπιχειρήσεις.

Τὸ ἀδίκημα βέβαια τῆς λῃστείας ὅπως ἀναφέραμε καὶ στὴν ἀρχὴ δὲν εἶναι Ἑλληνικὸ προϊὸν ὅπως θέλουν πολλοὶ νὰ ἰσχυρίζωνται καὶ νὰ κατηγοροῦν ἔτσι τὴν Ἑλλάδα. Ἀπεναντίας εὐδοκίμησε καὶ σ' ἄλλες χῶρες ὅπως στὴν Ἀγγλία, Αὐστρία, Γαλλία, Ἀμερικὴ καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἰταλία καὶ Ἱσπανία.

Οἱ συνθῆκες ποὺ εὐνόησαν τὴ λῃστεία στὴ Χώρα μας εἶναι οἱ ἀκόλουθες: 1) Ἡ ἐδαφικὴ σύστασις ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος ποὺ παραστάθηκε σύμμαχος τῶν λῃστῶν καὶ ἡ ὁποία μὲ τὰ ψηλά, δασώδη καὶ δυπρόσιτα βουνά, μὲ τὰ ἀνεξερεύνητα φαράγγια, τὶς κρύπτες καὶ τὶς σπηλιὲς τοὺς πρόσφερε ἀσφαλῆ καταφύγια καὶ δημιουργοῦσε γι' αὐτοὺς προνομιοῦχο θέσι, γιατὶ παρουσιάζεται πολὺ εὔκολη ἡ ἄμυνα ἀπὸ τοὺς ὀλίγους κατὰ τῶν πολλῶν. 2) Ἡ ἀνεπάρκεια καὶ πλήρης σχεδὸν ἀδυναμία τοῦ ἐπισήμου Κράτους νὰ διώξῃ τοὺς λῃστάς. Τὰ ὠργανωμένα ἀποσπάσματα ποὺ ἐκινοῦντο πρὸς καταδίωξι τῶν λῃστῶν, εὑρίσκοντο πολλὲς φορὲς σὲ περιβάλλον ξένο καὶ ἐχθρικό, συχνὰ δὲ ἔπεφταν σὲ ἐνέδρες τους καὶ ἐξωλοθρεύοντο ἀπὸ τὶς λῃστρικὲς σύμμορίες. Εἶναι δὲ ἀναρίθμητα τὰ παρόμοια παθήματα τῶν ἐπισήμων καταδιωκτικῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους. 3) Ἡ ὑποστήριξις τῶν λῃστῶν ἀπὸ τοὺς τότε πολιτευτὰς τῆς συμπολιτεύσεως καὶ ἰδίως τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Πράγματι πολλοὶ κακοὶ πολιτικοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἢ τοπικοὶ παράγοντες καλοῦσαν σὲ συνδρομὴ τοὺς λῃστὰς εἴτε γιὰ νὰ πετύχουν τὴν ἐξόντωσι τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων τους, εἴτε διὰ νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ πετύχουν στὶς ἐκλογὲς ὡς βουλευταὶ ἢ εἰς ἄλλα αἱρετικὰ ἀξιώματα, ἀναλαμβάνοντες ἀμοιβαῖες ὑποχρεώσεις. Ἀναφέρονται δηλαδὴ περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ λῃσταὶ ἤρχοντο στὴν Ἀθήνα ἐλευθέρως, ἐπισκέπτοντο τοὺς διά-

φορους πολιτευτὰς καὶ ὑπουργοὺς ἀκόμη καὶ συνέτρωγαν ἀκόμη μὲ πολιτικὲς προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἔφταναν δὲ μέχρι τοῦ σημείου νὰ κάνουν καὶ ἐπιθέσεις κατὰ τῶν στρατώνων καὶ νὰ κλέβουν ὅπλα καὶ ἄλογα. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα θρασύτητος ἀποτελεῖ τὸ ἀναφερόμενο γιὰ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Κουμπῆ, ὁ ὁποῖος ἦλθε στὴν Ἀθήνα καὶ ἀφοῦ φόρεσε ἐπίσημο βραδυνὸ ἔνδυμα συνδιασκέδασε στὸ κέντρο Ἀρζεντίνα μὲ κάποια ἀρτίστα τοῦ κέντρου, μὲ τὴν ὁποία διατηροῦσε πολλὰ χρόνια ἐρωτικὲς σχέσεις. Ἕνα γεγονὸς σχετικὸ μὲ τὴν θρασύτητα τῶν λῃστῶν καὶ ἀναφερόμενο στοὺς Ρετζαίους, οἱ ὁποῖοι κυριολεκτικὰ κυριαρχοῦσαν ἐπὶ χρόνια στὴν Ἤπειρο, εἶναι τὸ ἑξῆς : Κατὰ τὸ ἔτος 1926 ἐσυζητεῖτο τὸ θέμα τῆς ἀμνηστίας τους. Τὸ ζήτημα φαίνεται ὅτι κωλυσιεργοῦσε καὶ γι' αὐτό, ἔκαναν τὴν ἑξῆς λακωνικὴ καὶ θρασυτάτη συνάμα δήλωσι : «Θὰ μᾶς χορηγηθῇ τέλος πάντων ἀμνηστία ἢ ὄχι ; Ἡ ὑπομονή μας ἔχει πλέον ἐξαντληθῇ καὶ δὲν ἀντέχουμε πιὰ σὲ τέτοιες κοροϊδίες». Αὐτὸ ἦταν τὸ τηλεσίγραφο τῶν Ρετζαίων, οἱ ὁποῖοι οὔτε λίγο οὔτε πολὺ ἐβαρύνοντο ἀποδεδειγμένως γιὰ 80 φόνους καὶ σωρεία λῃστειῶν. 4) Ἡ ὕπαρξις πολλῶν νομάδων καὶ βλαχοποιμένων, οἱ ὁποῖοι δὲν δίσταζαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν κοινωνία τους καὶ νὰ ζήσουν τὸ λῃστρικὸ βίο. 5) Ἡ ἀπὸ τὰ ὅμορα Κράτη ὑποθαλψις τῶν λῃστῶν. 6) Ἡ κακοδιοίκησις καὶ ἡ βραδυκινησία τῆς Δικαιοσύνης

Τέλος μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι καὶ οἱ χωρικοὶ περιέθαλπταν τοὺς λῃστὰς εἴτε ἀπὸ φόβο ἀντιποίνων στὴ περίπτωσι ποὺ θὰ τοὺς κατέδιδαν, εἴτε για τὶ τοὺς νόμιζαν εὐεργέτες τους, ἀπὸ τὶς πράξεις ἀφιλοκερδείας καὶ μεγαλοψυχίας τῶν λῃστῶν πρὸς τοὺς πάσχοντας. Πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὰ λύτρα ἢ ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς λῃστείας των, χορηγοῦσαν χρηματικὰ βοηθήματα στοὺς πιὸ φτωχοὺς καὶ φρόντιζαν γιὰ τὴν ἀποκατάστασι φτωχῶν κορασίδων, ἐνῷ ἄλλοτε πάλι παρουσιάζοντο ὡς προστάτες των γιατὶ τιμωροῦσαν σκληρὰ τοὺς προεστοὺς ἢ πλουσίους τῶν χωριῶν ποὺ παρεκτρέποντο ἢ ποὺ δὲν ὑπάκουαν στὶς διαταγές τους. Ἀπὸ τὶς πράξεις τους λοιπὸν αὐτὲς δημιουργήθηκε ἡ φήμη, ἡ ὁποία τοὺς παρουσίαζε ὡς ἀνθρώπους μὲ ἀνώτερα ἰδανικά, μὲ ἀποτέλεσμα πολλὲς φορὲς ν' ἀποκτήσουν ἔτσι τὴ συμπάθεια τῶν χωρικῶν.

Ἐξ ἄλλου τὸ μέτρο ποὺ εἶχε λάβει τότε τὸ Κράτος, νὰ χορηγῇ δηλαδὴ ἀμνηστία στοὺς λῃστὰς ποὺ παραδίδοντο καὶ σ' ἐκείνους ποὺ ἔφερναν τὸ κεφάλι ἕστω καὶ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς συναδέλφους των, εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ παρατηρηθῇ τὸ ἑξῆς ἄτοπο. Πολλοὶ λῃσταί, οἱ ὁποῖοι ἐβαρύνοντο μὲ σωρεία φόνων καὶ οἱ ὁποῖοι εἶχαν πλουτίσει ἀπὸ τὶς λῃστρικές τους ἐπιχειρήσεις ἐξεμεταλλεύτηκαν τὸ μέτρο αὐτὸ καὶ σκοτώνοντας ἕνα ἀπὸ τοὺς συναδέλφους τους, καὶ συνήθως τὸ πλέον ἀσήμαντο μέλος τῆς συμμορίας τους ἢ ἄλλης, παραδίδοντο στὶς Ἀρχές, ἀμνηστεύοντο καὶ ζοῦσαν πλέον ἔντιμο βίο ἀπὸ τὰ χρήματα καὶ τὶς περιουσίες, ποὺ ἦταν τὸ προϊὸν τῶν λῃστρικῶν ἐπιχειρήσεων. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ βέβαια δὲν τοὺς ἐμπόδιζε καθόλου ὅταν τέλειωναν τὰ χρήματά τους ν' ἀνέβουν καὶ πάλι στὰ βουνὰ γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ λῃστρικὸ βίο.

Μόνο μὲ τὴ συνεχῆ καταδίωξι τῶν λῃστῶν ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα, τὸν ἐκτοπισμὸ καὶ τῶν ὑπόπτων ἀκόμη ὅτι ὑποθάλπτουν λῃστάς, τὴν δίωξι καὶ αὐστηρὴ τιμωρία τῆς ζωοκλοπῆς, γιατὶ μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι τὸ πρῶτο ἀδίκημα κάθε λῃστοῦ ἦταν μιὰ ζωοκλοπὴ ποὺ τὸν ἔκανε φυγόδικο καὶ ἔπειτα λῃστή, κατώρθωσε ἡ Χώρα μας ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ μίασμα αὐτὸ τῶν λῃστῶν στὴν ὕπαιθρο, τὰ κατορθώματα τῶν ὁποίων μὲ τρόμο διηγοῦνται οἱ χωρικοί μας.

Μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους ἡ λῃστεία περιωρίστηκε στὴ Νέα Ἑλλάδα καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἤπειρο, ὅπου σημειώθηκε μεγάλη δρᾶσις μετὰ τὸ 1920. Σπουδαιότερες λῃστεῖες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦταν ἡ λῃστεία τῆς Πέτρας τὸ 1926 ἀπὸ τοὺς Ρετζαίους, μὲ τὴν ὁποία θὰ ἀσχοληθοῦμε στὸ ἑπόμενο τεῦχος καὶ ἡ αἰχμαλωσία τοῦ πρῴην Ὑπουργοῦ Α. Μυλωνᾶ καὶ τοῦ πρῴην Βουλευτοῦ Α. Μελᾶ ἀπὸ τοὺς Κουμπαίους τὸ 1928 καὶ οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐλευθέρωσαν μόνον ὅταν πῆραν ὡς λύτρα 5.000.000 δραχμές.

(Συνεχίζεται)

ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ

Ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. **Σ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ**

Κάθε φορὰ ποὺ γίνονται ἐξετάσεις γιὰ τὴν ἀνάδειξη νέων βαθμοφόρων, νοιώθουμε ὅλοι μας ἕνα εὐεργετικὸ σεισμὸ νὰ σείῃ τὸ ἀστυνομικὸ ἔδαφος.

Ἕνα σεισμὸ μεγάλης ἐντάσεως, ποὺ τὸν συνθέτουν τὰ χτυποκάρδια, οἱ πόθοι κι' οἱ παλμοὶ τῶν ὑποψηφίων.

Τότε μὲ κατάπληξη βλέπουμε νὰ σκίζεται τὸ ἔδαφος τῆς ὑπηρεσίας μας καὶ ἀπὸ τὰ βάθη του νὰ ξεπηδοῦν καινούργιες μορφές, νέοι βαθμοφόροι...

Εἶναι ἡ ἀφρόκρεμα, οἱ ἐκλεκτοί, ποὺ ἡ κοσμογονία τῶν ἐξετάσεων μὲ τὴν ἀσύλληπτη δύναμή της τοὺς βγάζει ἀπὸ τὴν ἀφάνεια καὶ τοὺς ἀνεβάζει στὴν ἡλιόλουστη γέφυρα τῆς ἐπιτυχίας... Μιᾶς πανέμορφης καὶ ζηλευτῆς ἐπιτυχίας, ποὺ ἡ σιλουέττα της ἀκαθόριστη καὶ συγκεχυμένη διαγράφεται στὴν ἀρχὴ στὸ πλάνο τῆς φαντασίας κάθε ὑποψηφίου...

Στ' ἀλήθεια ὅμως τὶ ἀγκομαχητό, τὶ μόχθο ζυμωμένο μὲ ἱδρῶτα, τὶ βραχώδη Γολγοθᾶ χρειάζεται νὰ ἀνηφορίσῃ κανεὶς γιὰ νὰ γίνῃ τὸ θαῦμα! Ναὶ τὸ ὑπέροχο θαῦμα, ποὺ θὰ μεταβάλῃ τὴν ἀκαθόριστη σιλουέττα σὲ γοητευτικὴ Σειρήνα μὲ καρδιά, μὲ χείλη καὶ μὲ μπράτσα, ποὺ θὰ σφιχταγκαλιάσῃ τὸν ὑποψήφιο καὶ ἐρωτιάρικα θὰ τοῦ χαϊδέψῃ τὴν ἀκοὴ μὲ τὸ γλυκὸ κελάδημά της:

«Εἶμαι ἡ θεὰ νίκη ποὺ ἀπὸ καιρὸ βασίλευα στὰ ὄνειρά σου... Ἀλήθεια κοπίασες, μόχθησες γιὰ νὰ μὲ καταχτήσῃς. Τώρα ὅμως ἔγινε αὐτὸ καὶ εἶμαι σκλάβα σου, καταδικιά σου...».

Ναί, φίλοι μου, εἶναι ἀκριβὸ τὸ τίμημα, γιὰ νὰ ἐξαγοράσῃ κανεὶς μιὰ θέση στὸν... πύραυλο, ποὺ θὰ τὸν ἐξακοντίσῃ στὸ ἄπειρο τοῦ θριάμβου καὶ θὰ τὸν μεταβάλῃ σὲ ἀστροναύτη τῆς ἐπιτυχίας...

Ὁ δρόμος, ποὺ ὁδηγεῖ ἀπὸ τ' ὄνειρο τῆς νίκης στὴν ξύπνια πραγματοποίησή της, εἶναι ὁπωσδήποτε γνωστός...

Μιὰ συνταγὴ ὑπάρχει. Ἔρωτας μὲ τὰ βιβλία κι' ἀκόμη πάρα-πέρα ἄλυτος ἀρραβώνας μὲ αὐτὰ... Ἐγκατάλειψη τῶν ἐγκοσμίων καὶ περιβολὴ τοῦ ράσου τῆς ἔντονης μελέτης... Συσπείρωση τῶν πνευματικῶν δυνάμεων καὶ ἀποφυγὴ τῆς σπατάλης...

Στὸ νόημα τῆς τελευταίας λέξης εὑρίσκεται ἡ αἰτιολογία τῆς ἐξάμηνης περίπου ἀπουσίας τῆς στήλης αὐτῆς, ἀπὸ τὴ πνευματικὴ μυσταγωγία τοῦ περιοδικοῦ μας.

Βλέπετε ἔφτασε καὶ γιὰ τὸν γράφοντα τὸ... πλήρωμα τοῦ χρόνου νὰ γευθῇ τὶς γλύκες καὶ πίκρες τῶν ἐξετάσεων τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων.

Νὰ μπῇ στὸ φλογισμένο καμίνι τους καὶ νὰ βγῇ μὲ καμένα τὰ... φτερά, ἤ;;;

Τώρα ποὺ χαράσσονται τοῦτες οἱ γραμμὲς ἡ συνέχεια τοῦ ἤ εἶναι ἄγνωστος Χ! Τὸ ἐγγὺς μέλλον θὰ τὴν συμπληρώσῃ, σὰν βγοῦν τὰ ἀποτελέσματα...

Ἴσως νὰ νοιώσῃ τὸν ἴλιγγο τῆς ἀνόδου καὶ τὸ... ἡδονικὸ ἀγκάλιασμα τῆς θεᾶς ἐπιτυχίας νὰ συγκλονίσῃ τὴν ὕπαρξή του, ἴσως ὅμως—κτυπᾶτε ξύλο—καὶ ὄχι.

Ὅ,τι καὶ νὰ συμβῇ ὅμως θἄναι ἀνήμπορο νὰ ἀπαλείψῃ τὶς δυνατὲς στιγμὲς τῶν ἐξετάσεων ἀπὸ τὴν ψυχή μου. Νὰ γίνῃ τὸ σφουγγάρι, ποὺ θὰ σβύσῃ τὶς συγκινήσεις, ποὺ γράφτηκαν μὲ τὴ κιμωλία τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς ἀβεβαιότητας στὸν πίνακα τῶν ἀναμνήσεών μου...

Γιὰ μᾶς, ποὺ ὑπηρετοῦμε στὴν Πάτρα, οἱ ἐξετάσεις ἔγιναν αἰτία νὰ μεταβληθοῦμε σὲ Τουρίστας!!!

Γιὰ σκεφθῆτε, δυὸ ταξιδάκια γιὰ τοὺς τυχεροὺς καὶ ἕνα γι' αὐτοὺς ποὺ θἄναι τυχεροὶ στὶς ἄλλες ἐξετάσεις!!!

Αἰτία τῆς πρώτης... κρουαζιέρας ἦταν τὸ μάθημα «τῶν Ἑλληνικῶν» καὶ διαδρομὴ Πάτραι—Ἀθῆναι—Πατήσια...

Μιὰ χούφτα συνάδελφοι ξεκολλήσαμε ἀπὸ τὴν γοητεία τῆς 'Αρχοντοπούλας τοῦ Μωρηᾶ, μὲ φυλαχτὸ τὶς αὐθόρμητες εὐχὲς τῶν συναδέλφων μας. 'Ακόμη εἴχαμε γιὰ φύλακα "Αγγελο τὸν διάπυρο πόθο τῆς 'Αστυνομίας τῆς Πάτρας, νὰ φανοῦμε ἱκανοὶ πρεσβευταί της καὶ ἄξιοι ἀντιπρόσωποί της...

Εἶναι φανερὴ ἀλήθεια, ὅτι στὸ παρελθὸν τὰ πνευματικὰ θεριὰ τῆς 'Αθήνας δὲν ἄφιναν... μεζεδάκι γιὰ τὴν πόλη μας.

«Νὸκ-ἄουτ» ἡ κακομοίρα ἡ Πάτρα...

Τὸ γεγονὸς τοῦτο μᾶς χαλύβδωσε τὴ θέληση. Μᾶς γιγάντωσε τὶς λίγες γνώσεις μας καὶ ὁρκιστήκαμε κάτι νὰ κάνουμε, νὰ διακριθοῦμε...

'Η τρικυμία, ποὺ σὲ λίγο θὰ σηκωνόταν, δὲν θὰ μᾶς καταπόντιζε...

'Η ἡμέρα τῆς δοκιμασίας, στὸ πρῶτο μὰ καὶ πιὸ σπουδαῖο μάθημα, ἦταν ἡ γιορτὴ τῶν 200 περίπου ὑποψηφίων. Χωρὶς ὑπερβολὴ ἦταν ἡ ἀρχὴ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ποθητοῦ ὀνείρου, ποὺ βλάστησε στὴν ψυχή μας σὰν πρωτοφορέσαμε τὴν στολὴ τοῦ 'Αστυφύλακα καὶ ποὺ καρτέραγε ἐτούτη τὴν ἡμέρα νὰ βγάλῃ καρπούς, νὰ ριζώσῃ ἀμετάθετο στὰ βάθη της!...

"Οταν τὸ βλέμμα μας ἀγκάλιασε τὸν ἐπιβλητικὸ ὄγκο τῆς Σχολῆς, μιὰ πρωτόγνωρη τρυφερότητα γεννήθηκε στὴν ψυχή μας, μιὰ λαχτάρα δυνατὴ μπορῶ νὰ πῶ.

Νομίσαμε ὅτι βλέπαμε πολυαγαπημένο πρόσωπο, ποὺ ἀπὸ καιρὸ εἴχαμε ἀποχωριστῆ. Τὰ χέρια μας ἔκαναν μιὰ αὐθόρμητη κίνηση νὰ τὸ ἀγκαλιάσουν, μὰ δὲν μπόρεσαν γιατὶ ἦσαν τόσο μικρὰ καὶ γιὰ τοῦτο τὸ ἀγκάλιασε ἡ ψυχή μας...

Κι' ἡ Σχολή; ἡ Σχολὴ πῆρε ξαφνικὰ μορφή. "Εγινε ἄνθρωπος μὲ καρδιὰ καὶ μὲ αἷμα καὶ μᾶς μίλησε στοργικά, μᾶς καλοσώρισε:...

...«Καλῶς ἤρθατε, σᾶς περίμενα παιδιά μου, σᾶς καρτέραγα...».

Παληὰ γνώριμη. Αὐτὴ μᾶς φιλοξένησε στὴν ἀρχὴ σὰν δόκιμους ἀστυφύλακας κι' ὕστερα σὰν δόκιμους 'Αρχιφύλακας. Καὶ τώρα;;;...

'Η αὐλὴ τῆς Σχολῆς, ὁ κὺρ Περικλῆς ὁ... ἀγαπημένος μας κουρέας, τὸ βόλλεϋμπώλλ, ὅλο τὸ ἴδιο, ὅπως τότε, δὲν ἄλλαξαν...

Νὰ καὶ συνάδελφοι τῆς 'Αθήνας, ὅλοι σχεδὸν γνωστὰ πρόσωπα στόλιζαν μὲ τὴν παρουσία τους τὸ προαύλιο...

«Γιὰ χαρά, τὶ γίνεται ἡ Πάτρα; ἔχετε δουλειὲς κάτω;».

«"Ε! βέβαια κι' ἐμεῖς κάτι κάνουμε στὴν 'Επαρχία, ἀλλὰ περνᾶμε ἤρεμα, ἥσυχα».

Μερικοὶ πονηροὶ μὲ βλέμμα κατάσκοπου... «...καὶ τὸ διάβασμα; σίγουρα ἔχετε διαβάσει πολύ...».

«...'Αλλοῦ αὐτά, ἐσεῖς εἶστε πιὸ πολὺ διαβασμένοι...». Εἴπαμε, πνευματικὰ... θεριά...

Μετριοπάθειες ἑκατέρωθεν. Καμουφλὰζ στὶς γνώσεις!

'Εκείνη τὴ στιγμὴ ἡ αὐλή μοῦ φάνηκε σὰν ἕνα πελώριο κόσκινο. Σὲ λίγο θ' ἄρχιζε τὸ πρῶτο κοσκίνισμα, τὸ κοσκίνισμα «τῶν 'Ελληνικῶν».

'Ακριβῶς ἔτσι κι' ἔγινε. Γιὰ μερικοὺς συνάδελφους ἦταν ὀδυνηρὸ τ' ὁμολογοῦμε, ὅμως τοὺς σφίγγουμε τὸ χέρι, γιατί, παρὰ τὴν προσωρινὴ ἀποτυχία, τοὺς θεωροῦμε νικητάς, ἀφοῦ πάλαιψαν κι' ἀγωνίσθηκαν τίμια.

Χάθηκε βέβαια μιὰ εὐκαιρία, ἀλλὰ θὰ ξαναπαρουσιαστῇ. 'Αρκεῖ νὰ μὴ συμβῇ ἀπώλεια τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐλπίδας, γιατὶ ἐτούτη ἡ ἀπώλεια θἄναι ὀλέθρια.

'Η νίκη σὲ μιὰ προσπάθεια εἶναι ἁλειμμένη μὲ λάδι καὶ γλυστράει. Τοῦτο δὲν σημαίνει ἀνικανότητα. 'Ανικανότητα ὅμως εἶναι ἡ κατάθεση τῶν ὅπλων.

Θάρρος λοιπὸν καὶ αὔξηση τῆς ἀγωνιστικῆς διάθεσης καὶ σύντομα ἡ ἐπιτυχία, ποὺ ξεγλύστρησε θὰ πιαστῇ στὸ... δόλωμα τοῦ μόχθου καὶ τῆς θέλησης, πρᾶγμα ποὺ ὁλόψυχα εὐχόμεθα...

Γυρίσαμε στὴν Πάτρα μας μὲ τὴν ἀγωνία συντροφιά. "Αρά γε τὶ θἄβγαινε ἀπὸ τὸ κοσκίνισμα;;;

Κύριο θέμα πότε θὰ βγοῦν τ' ἀποτελέσματα.

Σήμερα βγαίνουν, αὔριο βγαίνουν, βγήκανε...

Σχεδὸν ὅλοι κάναμε ἕνα γιγαντιαῖο βῆμα πρὸς τὸν τελικὸ θρίαμβο...

Μαζικὴ ἐπιτυχία γιὰ τὴν πόλη μας. Τὸ πιὸ σπουδαῖο ὅμως τῆς χαρίσαμε τὸ ἀξιοζήλευτο δῶρο τῆς πρώτης θέσης στὸ πρῶτο καὶ σπουδαιότερο μάθημα...

Τὸ ἀναπάντεχο τοῦτο γεγονὸς ἔκανε νὰ ζωγραφιστῇ ἕνα ἀνακουφιστικὸ χαμόγελο στὰ μαραμένα χείλια της...

Ἐδῶ τελειώνει τὸ... πρῶτο ἡμιχρόνιο!!!...

*

Τὸ δεύτερο ἡμιχρόνιο μᾶς βρῆκε μὲ τὶς βαλίτσες στὰ χέρια, ἕτοιμοι γιὰ τὸ δεύτερο τουριστικὸ ταξιδάκι.

Τὸ θερμόμετρο ἔδειχνε ὕψωση τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀγωνίας, ἀλλὰ καὶ ἀνησυχίας...

Δικαιολογημένα. Πλησιάζαμε στὸ ναρκοπέδιο μὲ τὶς 6 νάρκες.

Ποινικὸς νόμος, Ποινικὴ Δικονομία, Διάφοροι Νόμοι, Ἐπιστημονική, Πρακτικὴ καὶ Κανονισμοί...

Κάθε μάθημα καὶ ἀπὸ μιὰ νάρκη. Κάθε νάρκη κίνδυνος—θάνατος...

Πρὶν βγῇ τὸ πόδι στὴ γῆ, γιὰ νὰ συμπληρώσῃ μιὰ δρασκελιὰ χρειαζόταν περίσκεψη καὶ φρόνηση. Ἡ παραμικρὴ ἐπιπολαιότητα θὰ πυροδοτοῦσε τὴν νάρκη καὶ τότε!!!...

Μαζευτήκαμε πάλι στὸ πελώριο κόσκινο, στὴν αὐλὴ τῆς Σχολῆς, γιὰ τὸ δεύτερο κοσκίνισμα...

Συντροφιὲς—συντροφιὲς οἱ ὑποψήφιοι σχολίαζαν τὶς στιγμές, ἄλλαζαν γνῶμες.

Παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητη σοβαρότητα τῆς περιστάσεως γλεντοῦσαν τὶς κρίσιμες στιγμές...

Τὸ ἀβίαστο Ἑλληνικὸ χιοῦμορ κυριαρχοῦσε...

Σὲ μιὰ παρέα, ἕνας κάπως ἡλικιωμένος συνάδελφος ψυχαγωγεῖ μὲ τὸ ἀνεξάντλητο κέφι του...

«Λεωνίδα φαίνεσαι παραδιαβασμένος... θὰ πετύχῃς σίγουρα...».

«Καὶ βέβαια ἔχω διαβάσει, ἀλλὰ δίνω ἐξετάσεις ἐπὶ Χαλινταίη καὶ ἔρχομαι ὅλο ἐπιλαχών. Τὰ μπερδεύω μ' ἐκεῖνα, ποὺ μοῦ δίδαξε ὁ μεγάλος ἱδρυτὴς τῆς Ἀστυνομίας μας...».

Ὁ ἴδιος σὲ λίγο συνεχίζει: «Βρὲ παιδιά, κάποιος καθηγητὴς κάποτε ἔλεγε ὅτι ἡ μνήμη εἶναι σὰν βιβλιοθήκη. Ὅ,τι διαβάζουμε μπαίνει μέσα κι' ὅταν τὸ χρειαζόμαστε ἀρκεῖ νὰ ἀνοίξουμε τὴν βιβλιοθήκη καὶ μᾶς ἔρχεται στὸ μυαλό. Ἐγὼ εἰλικρινὰ σᾶς λέω ὅτι τὴν παραγεμίζω, ἀλλὰ τὴν ὥρα, ποὺ γράφω τίποτα δὲν καταβαίνει. Χρησιμοποιῶ κλειδιά, ἀντικλείδια, κλειθρανοίχτας, οὐΐστιτι, καρακοῦσι, ἀλλὰ μάταιος κόπος, δὲν κατορθώνω νὰ διαρρήξω τὴν βιβλιοθήκη...».

Εὐχόμεθα ὁλόψυχα στὸν ἀγαπητὸ αὐτὸ συνάδελφο νὰ γίνῃ βρύση ἀστείρευτη ἡ μνήμη του αὐτὴ τὴ φορά...

Πιὸ πέρα κάποιος ἄλλος παραπονεῖται: «μοῦ συμβαίνει κάτι τὸ παράδοξο. Ὅταν ἀνοίγω τὸ βιβλίο, ὅ,τι κι' ἂν μὲ ρωτήσῃς τὸ ξέρω, ὅταν ὅμως τὸ κλείσω κλᾶφτε με...».

Μιὰ ἄλλη συντροφιὰ ἔχει γίνῃ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν. Προσπαθεῖ νὰ μαντεύσῃ τὶ κεφάλαιο θὰ πέσῃ...

Αὐτό, ἐκεῖνο, τἄλλο...

Ὁ... πιὸ ἔξυπνος δίνει τὴν λύση: «μὴ σπαζοκεφαλιάζετε παιδιά, νὰ πεταχτοῦμε σὲ μιὰ καφετζοῦ, αὐτὴ θὰ ξέρῃ...».

Δὲν προφταίνουν ὅμως νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὴν συνταγὴ τοῦ... ἐξυπνάκια, γιατὶ ἀκούγεται τὸ... σφυρικτράκι σὰν νὰ λέῃ... «Γρήγορα στὶς αἴθουσες ἄφοβα.

Ἡ ὥρα τῆς κρίσεως ἔφτασε. Θάρρος παιδιά, τὰ σίδερα τῆς φυλακῆς εἶναι γιὰ τοὺς λεβέντες...»...

Τὰ θρανία ὑπομονετικὰ δέχονται τὸ βάρος μας καὶ μᾶς ὑποδέχονται μὲ ἀνοικτὲς ἀγκαλιές...

Ἐμεῖς ὅμως δείχνουμε τὴν εὔνοιά μας στὰ τελευταῖα, ἀγωνιζόμαστε νὰ καθήσουμε σ' αὐτά...

Περιφρονοῦμε τὰ μπροστινὰ θρανία...

Οἱ κύριοι Ἀξιωματικοί, ποὺ σὲ λίγο ἔρχονται κάνουν δικαία κατανομὴ κι' ἔτσι βρίσκουν κι' αὐτὰ σύντροφο...

Τὸ γεγονός, ποὺ κυριαρχεῖ ἐτοῦτες τὶς κρίσιμες στιγμὲς εἶναι ἡ κλήρωση τοῦ θέματος...

«... Ὡρίστε ὁ τυχερὸς νὰ τραβήξῃ τὸν κλῆρο... ποιὸς θὰ σηκωθῇ; ποιός;...».

Γενικὴ ἀπροθυμία παρατηρεῖται...

Διαβάζουμε τὶς σκέψεις τοῦ καθενὸς... «...κι' ἂν τραβήξω στριφνὸ καὶ δύσκολο θέμα, νὰ πάρω στὸ λαιμό μου τοὺς ἄλλους, δικαιολογημένα θὰ μὲ λούσουν στὶς... κατάρες...».

Νὰ καὶ ὁ τολμηρός, σηκώνεται, προχωρεῖ, πιάνει ἕνα κλῆρο, τὸν ἀνοίγει...

Σταματοῦν οἱ ἀνάσες. Νεκρικὴ σιγὴ κυριαρχεῖ. Μόνο οἱ καρδιὲς χτυποῦν, λὲς καὶ θὰ σπάσουν...

Σιωπηλὲς προσευχὲς στὴν ἡμερησία διάταξη... «βγάλε Θεέ μου καλὸ θέμα...».

Ποιὸν νὰ εὐχαριστήσῃ ὅμως ὁ Θεός. Ὅποιο θέμα εἶναι καλὸ γιὰ τοὺς μισούς, ἂς ποῦμε, θἄναι ἄσχημο γιὰ τοὺς ἄλλους, γι' αὐτὸ ἀφίνει πρωτοβουλία στὸν τυχερὸ συνάδελφο, ποὺ σπάζει τὴν ἡσυχία μὲ τὴν φωνή του...

«Ὁ ἀριθμὸς 12...».

Τὰ μυαλὰ δουλεύουν δαιμονισμένα νἄβρουν τὶ ἀντιπροσωπεύει τὸ 12...

Ἀπὸ τὴν ἀγωνία μᾶς βγάζει ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ἀποσφραγίσῃ τὸν φάκελλο μὲ τὰ 25 θέματα... «...ὁ ἀριθμὸς 12 εἶναι τὸ τάδε θέμα...».

Ἄλλοι τρίβουν τὰ χέρια τους ἀπὸ ἐνθουσιασμό.

Τοὐλάχιστον τὸ πάθημα νὰ γίνῃ ὁ ὁδηγὸς ποὺ θὰ τοὺς ὁδηγήσῃ μὲ σιγουριὰ στὴν ἀγκαλιά της τοῦ χρόνου...

Νὰ γίνῃ τὸ ἰνστιτοῦτο καλλονῆς, ποὺ θὰ τοὺς μετατρέψῃ σὲ γόητας ἱκανοὺς νὰ σκλαβώσουν, μὲ τὰ ἀσυναγώνιστα πνευματικὰ κάλλη τους, τὴν ἐφετεινὴ ἀπρόσιτη Κίρκη...

Γνωρίζουν τὰ ἐλαττώματά της, τὶς ἀδυναμίες της, τὰ πάθη της. Ἡ γνώση αὐτὴ ἂς γίνῃ πολύτιμη πεῖρα ἱκανὴ νὰ συγκινήσῃ τὴν πέτρινη καρδιά της στὸ μέλλον.

Ἂς γίνῃ ὁ προξενητὴς σ' ἕνα σταθερὸ γάμο μὲ τὴν ἐπιτυχία...

Τὸ κοσκίνισμα δὲν τελείωσε...

Κανεὶς ὑποψήφιος δὲν γνωρίζει ποιὰ μοῖρα τὸν καρτερᾷ...

Ὅποια ὅμως καὶ νἄναι πρέπει νὰ γίνῃ σεβαστὴ καὶ ἀποδεχτὴ μὲ πειθαρχημένη καὶ στωϊκὴ σκέψη, διότι θἄναι ἡ μοῖρα, ποὺ οἱ ἴδιοι δημιουργήσαμε...

Θἄναι ἀκόμη ἀποτέλεσμα τοῦ ἠθικοῦ θεσμοῦ τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, ποὺ ἄτρωτος ἀπὸ ἀδικίες ἐπιλέγει τοὺς νέους Ἀξιωματικούς...

Τὰ νέα βλαστάρια τοῦ γιγαντιαίου δένδρου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Τὸ σημερινὸ στήριγμά της καὶ ἡ αὐριανὴ ἐλπίδα της...

Θἄναι ἡ ἀλάθευτη κρίση τοῦ θεσμοῦ τῶν ξετάσεων, ποὺ χωρὶς ἀντιλογία εἶναι **«ἡ Ρόδος καὶ τὸ πήδημα»**, γιὰ ὅσους δεχθοῦν τὴν μοῖρα τους ἕτοιμοι νὰ χύσουν τὸ μελάνι τῆς συκοφαντίας, γιὰ νὰ θολώσουν τὴν κρυστάλλινη ἀλήθεια.

Σ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Β' κ. **Ι. ΡΑ·Ι·ΚΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Βραχεῖα ἐπισκόπησι τῶν Ἀθηνῶν

.....

Ἱστορία:

Οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, ἐπίστευαν ὅτι ἦσαν αὐτόχθονες. Γιὰ νὰ ἀποδείξουν τὴ πίστι τους αὐτή, ἔπλασαν τοὺς μύθους τοῦ Κέκροπος καὶ τοῦ Ἐριχθονίου. Ὁ Κέκροψ, εἶναι κατὰ τὸ μῦθο ὁ πρῶτος ἰθαγγενὴς βασιλεύς. Κατὰ τὸ ἄνω μέρος τοῦ σώματός του εἶχε μορφὴ ἀνθρώπου κατὰ δὲ τὸ ὑπόλοιπο ὄφεως. Ὁ Ἐριχθόνιος, ἦτο γυιὸς τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Γαίας.

Σύμφωνα μὲ τὶς μέχρι σήμερα γενόμενες ἀνασκαφές, κατὰ τὴ παλαιολιθικὴ ἐποχή, ἡ Ἀττικὴ ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάδα, δὲν κατωκεῖτο. Τὰ ἀρχαιότατα λείψανα ποὺ βρέθηκαν στὴν Ἀττική, εἶναι τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς. Τὸ πρῶτο πυρῆνα τῆς ἐνδοξώτερης πόλεως, ἀπετέλεσε ὁ βράχος τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦτο γιατὶ ἦτο ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὀχυρὸ καὶ εἶχε στὶς πλευρές του νερό. Ἐκεῖ ἐγκατεστάθησαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι κατὰ τὴ νεολιθικὴ ἐποχὴ καὶ ἵδρυσαν τὴ πρώτη πόλι, τὴν ὁποία ὠνόμασαν «Ἀθήνη».

Ἂς δοῦμε ὅμως κάπως λεπτομερέστερα τὰ πράγματα, γιὰ νὰ σχηματίσουμε μιὰ πιὸ σαφῆ εἰκόνα τοῦ θέματος ποὺ ἐξετάζουμε.

Πρῶτοι οἱ Πελασγοί, λαὸς προελληνικός, ἔκτισαν τὴ πόλι κι' ἔδωσαν σ' αὐτὴ τὸ ὄνομα Κραναά. Ἀργότερα οἱ Ἀχαιοὶ τὴν ὠνόμασαν Κεκροπία. Ἡ ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν ἀρχίζει ἀπὸ τὸν ΙΕ' Αἰῶνα π.Χ. καὶ εἶναι γεμάτη μύθους καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ ἀρχαῖοι τὴν πραγματικότητα τὴν στόλιζαν μὲ μύθους.

Σύμφωνα μὲ τὴ μυθολογία, ἡ Ἀθήνα ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Κέκροπα, σοφὸ Αἰγύπτιο, ποὺ ὅταν ἦρθε στὴν Ἀττικὴ πῆρε γιὰ γυναίκα του τὴ κόρη τοῦ τοπικοῦ βασιλέως. Αὐτὸς ἵδρυσε τὸ δικαστήριο τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ πρὶν πεθάνῃ, ἔκτισε πάνω σ' ἕνα λόφο τὸ ὀχυρὸ ποὺ πῆρε τ' ὄνομά του (Κεκροπία) κι' εἶναι ἡ σημερινὴ Ἀκρόπολις. Οἱ πιὸ σπουδαῖοι ἀπόγονοί του εἶναι ὁ Ἀμφικτίων, ὁ Ἐρεχθεὺς καὶ ὁ Αἰγεύς, πατέρας τοῦ Θησέως.

Ὅταν βασίλευε ἀκόμη ὁ Κέκροψ, ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ φιλονίκησαν σχετικὰ μὲ τὴ κατοχὴ τῆς Ἀττικῆς καὶ τὴ προστασία τῆς Ἀθήνας. Ὁ Ποσειδῶν κτύ-

πησε μὲ τὴ τρίαινά του τὸ βράχο τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἀνάβλησε νερὸ ἁλμυρό. Ἡ Ἀθηνᾶ φύτεψε τότε μιὰ ἐλιὰ ἡ ὁποία κάηκε ἀργότερα ἀπὸ τοὺς Πέρσες ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐβλάστισε. Οἱ Θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου πῆραν τὸ μέρος τῆς Ἀθηνᾶς κι' ἔτσι ἡ Κεκροπία ὠνομάστηκε Ἀθήνα.

Τὰ μυθικὰ χρόνια τῆς Ἀθήνας λήγουν μὲ τὴν αὐτοθυσία τοῦ βασιλέως Κόδρου. Τὰ πιὸ ἀρχαῖα ἴχνη τῶν Ἀθηνῶν ποὺ καὶ σήμερα σώζονται, ἀνάγονται στὰ μυθικὰ χρόνια κι' εἶναι τὰ κυκλώπεια τείχη, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκυκλοῦτο ἡ Ἀκρόπολις. Σώζοται ἐπίσης ἀπ' τ' ἀρχαῖα κτίσματα, τὸ Θέατρον τοῦ Διονύσου, τὸ Ὠδεῖο Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, τὸ Θησεῖο, τὸ Μνημεῖο τοῦ Φιλοππάππου, ἡ Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ, μερικοὶ Στύλοι τοῦ Ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Μνημεῖο τοῦ Λυσικράτους (φανάρι τοῦ Διογένους), ἡ Ἀρχαία ἀγορά, ἡ Στοὰ τοῦ Ἀττάλου, τὸ Νεκροταφεῖο τοῦ Κεραμεικοῦ κ.ἄ.

Ὕστερα ἀπὸ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους, ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν πῆρε τὴ τελικὴ διαμόρφωσί της. Ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Ἀριστείδης, ὁ Κίμων καὶ ὁ Περικλῆς, ἐπισκεύασαν τὰ παλαιὰ κτίρια, ἔκτισαν καινούργια καὶ ἀνοικοδόμησαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ γκρεμισμένα ἱερά.

Τὴν ὀχύρωσι τῆς πόλεως ἀνέλαβε μὲ ἐπιδεξιότητα ὁ Θεμιστοκλῆς. Σημαντικώτερη πύλη τοῦ τείχους ἦτο ἡ Δίπυλος, κοντὰ στὴ σημερινὴ Ἁγία Τριάδα. Ἐλέγετο δὲ ἔτσι γιατὶ εἶχε διπλοὺς πύργους καὶ διπλὲς πύλες.

Πολὺ ἀργότερα οἱ νομοθεσίες τοῦ Δράκοντος καὶ τοῦ Σόλωνος ἐθεμελίωσαν τὴν ἀνάπτυξι τῆς πόλεως. Ὁ Σόλων ἦτο γιὰ τὴν Ἀθήνα, ὅ,τι ὁ Θησεὺς τῶν ἱστορικῶν χρόνων.

Ἀνάλογα μὲ τὶς σπουδαιότερες περιπέτειες ποὺ ὑπέστη ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, μποροῦμε νὰ διακρίνουμε αὐτὲς σὲ ὀκτὼ περιόδους μέχρι τοῦ 1821 :

1. Τὴν προϊστορική, δηλαδὴ τὴ μυθικὴ ἐποχὴ ποὺ περιλαμβάνει τὴν ἱστορία τῆς Ἀττικῆς μὲ τοὺς ἀρχαίους Βασιλεῖς (Ἀκταῖον, Κέκροπα, Ἐρεχθέα, Αἰγέα) μέχρι τοῦ Θησέως (1300 π.Χ.).

2. Στὴν ἀπὸ τοῦ Θησέως μέχρι Σόλωνος περίοδο (1300-600 π.Χ.). Εἶναι ἡ περίοδος κατὰ τὴν ὁποία ἐτέθησαν τὰ θεμέλια γιὰ τὸ μελλοντικὸ μεγαλεῖο καὶ τὴν ἀκμὴ τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ μειώθηκαν τὰ προνόμια τῶν ἀρχαίων Εὐπατριδῶν, μὲ τοὺς νόμους τοῦ Δράκοντος (620 π.Χ.) καὶ τοῦ Σόλωνος (594 π.Χ.).

3. Στὴν ἀπὸ τοῦ Σόλωνος μέχρι Φιλίππου τοῦ Ἀδμήτου βασιλέως τῆς Μακεδονίας, περίοδος (500-360 π.Χ.). Εἶναι ἡ περίοδος τοῦ «Χρυσοῦ Αἰῶνος». Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῶν μεγάλων νικηφόρων ἀγώνων τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Περσῶν. (Μαραθὼν 490 π.Χ.—Πλαταιαί, Μυκάλη 479 π.Χ.—Σαλαμὶς 480 π.Χ.). Εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ ἐξωραϊστοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Περικλέους, ὁ ὁποῖος ἔκανε τὴν Ἀθήνα τὸ κέντρο τού πολιτισμοῦ τῶν συγχρόνων Ἐθνῶν. Δίκαια ὁ Θουκυδίδης ἔγραφε πρὸς Εὐριπίδην ὅτι αἱ Ἀθῆναι ἦσαν «Ἑλλάδος, Ἑλλάς». Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἄνοδος τῶν Ἀθηνῶν φθονήθηκε ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ προκάλεσε τὸν φοβερὸ Πελοποννησιακὸ πόλεμο (431-404 π.Χ.).

4. Στὴν ἀπὸ Φιλίππου μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ὑποταγῆς τῆς Ἑλλάδος, περίοδον (360-146 π.Χ.). Εἶναι ἡ περίοδος τῆς πολιτικῆς παρακμῆς τῶν Ἀθηνῶν.

5. Στὴν ἀπὸ Ρωμαιοκρατίας μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α' περίοδο, ὁ ὁποῖος τὸν ἕκτο αἰῶνα μ.Χ. ἔκλεισε ὅλες τὶς Σχολὲς τῶν Ἀθηνῶν.

6. Στὴν ἀπὸ 529-1204 μ.Χ. Βυζαντινὴν ἐποχήν.

7. Στὴν ἀπὸ 1205—1457 περίοδο τῆς Φραγκοκρατίας καὶ

8. Στὴν ἀπὸ 1458-1821 περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας.

Στοὺς χρόνους τῆς Φραγκοκρατίας καὶ Τουρκοκρατίας, τὸ Ἀθηναϊκὸ Κράτος καὶ ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα ζοῦσαν βίον εἰλώτων, εἰδικώτερα δὲ στὴν Ἀθήνα ὅταν ἦτο διοικητὴς αὐτῆς ὁ ὠμότατος Χατζὴ Ἀλλὴ ἢ Χασεκῆς (1777-1785, 1789-1792).

Τὸ 1687, βόμβα Ἐνετικὴ ριφθεῖσα ἀπὸ τὸν Φραγκῖσκο Μοροζίνη, ἀνετίναξε τὸν Παρθενῶνα, ὁ ὁποῖος ἦτο πυριτιδαποθήκη τῶν Τούρκων.

***

Τὴν 25ην Ἰανουαρίου 1833, αἱ Ἀθῆναι, γιορτάζουν τὴν ἄφιξι τοῦ Ὄθωνος στὸ Ναύπλιο. Τὴν 1ην Μαρτίου, ἔρχεται στὴν Ἀθήνα ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Βασιλέως, Ἰακωβάκης Ρίζος καὶ παραλαμβάνει τὴν Ἀκρόπολι ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Μαζὶ μ' αὐτὸν ἦρθαν στὴν Ἀθήνα καὶ οἱ ἀρχιτέκτονες Κλεάνθης καὶ Σάουμπερτ, οἱ ὁποῖοι καὶ μελέτησαν σχέδιο ἀνοικοδομήσεως τῆς πόλεως.

Στὶς 20 Μαρτίου 1833, φθάνει ἡ Βαυαρικὴ φρουρὰ καὶ στὶς 31 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἀποχωρεῖ ἡ Τουρκικὴ φρουρὰ τῆς Ἀκροπόλεως. Στὸν Ἱερὸ Βράχο ὑψώνεται ἡ Ἑλληνικὴ Σημαία.

18 Σεπτεμβρίου 1834. Διὰ Διατάγματος τῆς Ἀντιβασιλείας, αἱ Ἀθῆναι ἀνακηρύσσονται πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1834 μέχρι σήμερα κυριώτερα γεγονότα ποὺ συνέβησαν στὴν Ἀθήνα εἶναι τὰ κάτωθι :

3 Σεπτεμβρίου 1843. Ἐπανάστασις τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ (Καλλέργης—Μακρυγιάννης). Ὁ Ὄθων παραχωρεῖ τὸ Σύνταγμα καὶ ἀπομακρύνει τὰ Βαυαρικὰ στρατεύματα.

9 Σεπτεμβρίου 1861. Ὁ Ἀριστείδης Λόσιος, μέλος τοῦ κύκλου τῶν νεαρῶν Ἀθηναίων «τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος», καιροφυλακτεῖ κοντὰ στὸ σημερινὸ ξενοδοχεῖο Κίγκ—Τζώρτζ καὶ πυροβολεῖ ἐνεπιτυχῶς τὴν Ἀμαλία. Τὰ διάφορα ἐκραγέντα κινήματα κατὰ τὸ ἔτος 1862 εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ γίνῃ δεκτὸ τὸ Βασιλικὸ ζεῦγος, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ μιὰ θαλασσία ἐκδρομὴ τῆς 12 Ὀκτωβρίου, στὸν Πειραιᾶ καὶ νὰ φύγῃ ἔτσι στὴ Βαυαρία.

Αἱ ἔριδες τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ἰδίως δὲ τῶν «πεδινῶν καὶ ὀρεινῶν» ἔφεραν τὶς ὁδομαχίες τοῦ Ἰουνίου 1863. Σ' αὐτὲς σκοτώνεται ὁ γυιὸς τοῦ Κανάρη. Ὕστερα ἀπὸ τὰ θλιβερὰ αὐτὰ ἐπεισόδια, γίνεται συμφιλίωσι τῶν ἀντιμαχομένων. Τὸ γεγονὸς πανηγυρίζεται στὴ πλατεῖα Ὄθωνος, ἡ ὁποία ἀπὸ τότε μετωνομάσθη σὲ πλατεῖα Ὁμονοίας.

13 Ὀκτωβρίου 1863. Ὁ νεοεκλογεὶς Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Α' φθάνει στὴν Ἀθήνα. Τὸ 1868 γεννιέται ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος.

Τὸ 1896 γίνονται οἱ πρῶτοι Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, στοὺς ὁποίους θριαμβεύει ὁ ἐξ Ἀμαρουσίου μαραθωνίκης Σπῦρος Λούης.

Δολοφονικὴ ἀπόπειρα γίνεται τὸ 1898 ἐναντίον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' στὴ λεωφόρο Συγγροῦ, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου κτίστηκε ὁ σημερινὸς «Ἅγιος Σώστης».

1901. Ταραχὲς καὶ αἱματηρὲς συμπλοκές, πτῶσις τῆς Κυβερνήσεως Θεοτόκη λόγῳ ἐκδοθείσης μεταφράσεως τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ ἴδιο γίνεται ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνια, λόγῳ τῆς μεταφράσεως στὴ δημοτικὴ τῆς Ὀρέστειας στὸ Βασιλικὸ Θέατρο.

1905. Κλείνονται οἱ χαρτοπαικτικὲς λέσχες. Ἐξ αἰτίας τοῦ νόμου αὐτοῦ δολοφονεῖται ἔξω ἀπὸ τὴ Βουλὴ ὁ Πρωθυπουργὸς Δεληγιάννης ἀπὸ τὸν χαρτοπαίκτη Κωσταγερακάρη.

15 Αὐγούστου 1909 : Ἐπανάστασις στὸ Γουδί.

26 Ὀκτωβρίου 1912 : Γιορτάζεται ἡ κατάληψις τῆς Θεσσαλονίκης.

1913. Ὁ Ἀθηναϊκὸς λαός, συνοδεύει στὴ τελευταία του κατοικία τὸν στὴ Θεσσαλονίκη δολοφονηθέντα Βασιλέα Γεώργιο τὸν Α'.

30 Μαρτίου 1917 : Παραίτησις Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἄνοδος στὸ θρόνο τοῦ Ἀλεξάνδρου.

12 Ἰουνίου 1917 : Αἱ Ἀθῆναι καταλαμβάνονται ἀπὸ Γαλλικὸ Στρατὸ τὴν δὲ 14ην τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐγκαθίσταται ἡ ἐκ Θεσσαλονίκης ἀφιχθεῖσα Κυβέρνησις Ἐλευθερίου Βενιζέλου.

Αἱ ἐκλογαὶ τοῦ 1920, ποὺ εἶχαν δυσμενὲς γιὰ τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο ἀποτέλεσμα, ἔφεραν ξανὰ στὸ θρόνο τὸν Κωνσταντῖνο (6 Δεκεμβρίου 1920).

Ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ εἶχε ὡς συνέπεια τὴν ἐπανάστασι τοῦ 1922 τῆς ὁποίας τὸ ἀρχηγεῖο ὑπὸ τὸν Νικ. Πλαστήρα, ἐγκατεστάθη στὴν Ἀθήνα. Δραματικώτερο ἐπεισόδιο τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶναι ἡ δίκη, καταδίκη καὶ ἐκτέλεσις τῶν πέντε πολιτικῶν καὶ τοῦ Ἀρχιστρατήγου.

24 Μαρτίου 1924 : Ἀνακήρυξις Δημοκρατίας.

25 Ἰουνίου 1925 : Δικτατορία Παγκάλου.

7 Αὐγούστου 1926 : Ἐπανάστασις καὶ ἀνατροπὴ τῆς δικτατορίας τοῦ Παγκάλου.

Αἱ ἐπαναστάσεις τοῦ 1933 καὶ 1935 εἶχαν εὐτυχῶς ἐλάχιστα θύματα. Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Β' ἐπανέρχεται.

28 Ὀκτωβρίου 1940. Ὁ Κυβερνήτης Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀντιτάσσει τό ἱστοϊστορικὸ **«ΟΧΙ»** στὸν Ἰταλὸ Πρεσβευτή, γιὰ τὶς ἰταμὲς ἀξιώσεις των.

Στὶς 27 Ἀπριλίου 1941 τὰ πρῶτα μηχανοκίνητα τμήματα τῶν Γερμανῶν διέρχονται τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι ὅμως εἶναι ἐρημικοὶ ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Τὰ παράθυρα καὶ οἱ ἐξῶστες τῶν σπιτιῶν, ὅλα ἐρμητικὰ κλεισμένα.

Στὴν Ἀκρόπολι ὑψώνεται ἡ σημαία τοῦ ἀγκυλωτοῦ σταυροῦ.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς 4ετοῦς κατοχῆς, οἱ ταραχὲς στὴν Ἀθήνα ἦσαν σχεδὸν καθημερινές. Σημαντικὴ εἶναι ἡ κατὰ τῆς Γερμανικῆς ἐπιστρατεύσεως διαδήλωσις τῆς 5 Μαρτίου 1943, στὴν ὁποία σημειώθηκαν ἀρκετὰ θύματα. Γενικὰ στὴν κατοχὴ αἱ Ἀθῆναι ὑπέφεραν ἀπὸ ἔλλειψι τροφίμων.

12 Ὀκτωβρίου 1944. Ἡ ἔνδοξη πόλις τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι καὶ πάλι ἐλευθέρα. Στὶς 14, ἡ Κυβέρνησις τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ἐγκαθίσταται στὴν Ἀθήνα.

Τὸ Δεκεμβριανὸ κίνημα τοῦ 1944 ποὺ εἶχε ὀργανωθῆ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστῆ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν μεγάλες καταστροφὲς σὲ ἔμψυχο καὶ ἄψυχο ὑλικό...

***

Εἶναι στ' ἀλήθεια ἡ Ἀθήνα, μιὰ ἀπὸ τὶς πλέον ὄμορφες πόλεις τοῦ κόσμου. Τοῦτο τὸ ὀφείλει στὸ γεωγραφικὸ καὶ φυσικό της περιβάλλον, στὸ λαμπρὸ καὶ ξάστερο οὐρανό της, στὴ καθαρότητα γενικὰ τῆς ἀτμοσφαίρας της.

Ἕνεκα τῶν λόγων αὐτῶν ἀλλὰ καὶ ἐξ αἰτίας τῶν ἀρχαίων μνημείων της ἔλκει ἀληθινὰ τοὺς ξένους, οἱ ὁποῖοι κατὰ χιλιάδες τὴν ἐπισκέπτονται κάθε χρόνο, γιὰ νὰ προσκυνήσουν εὐλαβικὰ στὴν ἀθάνατη δόξα καὶ τὸ ἀρχαιολογικό της μεγαλεῖο.

Ἡ Ἀθήνα διετέλεσε τὸ πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κέντρο τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Στὸ πέρασμα τῶν χρόνων προσέλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴ προσοχὴ τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων καὶ τῆς τέχνης. Δίκαια θεωρήθηκε σὰν τὴν ἰδανικὴ πατρίδα τοῦ καλοῦ, τοῦ εὐγενοῦς, κάθε ὑψηλῆς ἰδέας, πόλις ἱερὰ ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ μὲν ἀνθρώπινο πνεῦμα πέταξε στὶς ὑψιπετέστερες ἀναζητήσεις, ἡ δὲ τέχνη δημιούργησε ἀθάνατα πρότυπα ἁρμονίας καὶ λεπτότητος.

Ἡ Ἀκρόπολις καὶ ὁ Παρθενὼν εἶναι τ' ἀθάνατα στολίδια τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ὁποῖα στὸ διάβα τῶν αἰώνων θὰ ἀποδεικνύουν στὸ κάθε κακόπιστο ἐρευνητὴ τῆς ἱστορίας, τὴν ἀνωτερότητα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς γενικώτερα.

Θὰ μένουν στὸ κύλισμα τοῦ χρόνου, σὰν φωτεινὰ μετέωρα καὶ θὰ ὁδηγοῦν τοὺς παραπαίοντας στὸ δρόμο τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ καλοῦ. Θὰ σκορπίζουν πάντα στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ρίγη συγκινήσεως καὶ ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως καὶ θὰ μένουν σὰν παράδειγμα τῆς ἀνωτερότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ δαιμονίου.

Δὲν εἶχε ἄδικο ὁ ποιητὴς Κ. Παλαμᾶς ὅταν ἔγραφε :

«Ἀθήνα διαμαντόπετρα στῆς γῆς τὸ δαχτυλίδι».

(Συνεχίζεται)

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο

Ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. **Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(ΓΕΝΙΚΟΝ)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Στὴν κατηγορία τῶν ἱ σ τ ο ρ ι κ ῶ ν δημοτικῶν τραγουδιῶν, θὰ κατατάξουμε ἐκεῖνα ποὺ ἐκπηγάζουν ἀμέσως ἀπὸ ἱστορικὰ γεγονότα ἢ ἀπὸ περιστάσεις τοπικὲς καὶ γενικές. Προορίζονται νὰ τραγουδοῦνται ἀπὸ τὸν λαὸ γιὰ νὰ θυμίζουν τὸν ἀναλοίωτο φυσικὸ νόμο τῆς πάλης τοῦ καλοῦ ἐναντίον τοῦ κακοῦ :

«Σώπασε κυρὰ Δέσποινα καὶ μὴ πολυδακρύζεις·
πάλι μὲ χρόνια μὲ καιροὺς πάλι δικά μας εἶναι...».

Ἀφορμὴ γιὰ ἱστορικὰ δημοτικὰ τραγούδια στάθηκαν οἱ περιστάσεις καὶ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα ποὺ χρονολογοῦνται ἀπὸ τὸ πέσιμο τῆς Πόλης μέχρι σήμερα. Πρῶτα ἡ Ἁγία Σοφιά, «τὸ μέγα μοναστήρι», ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ξεπηδήσῃ ἡ ἀκάθεκτη λαϊκὴ μοῦσα καὶ νὰ μᾶς δώσῃ σπάνια δημιουργήματα τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς :

«Πῆραν τὴν Πόλη, πῆραν τη, πῆραν τὴ Σαλονίκη,
πῆραν καὶ τὴν Ἁγιὰ Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήρι...».

Ὕστερα, ἀπὸ τὰ νεώτερα ἱστορικὰ τραγούδια, ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν ἐκεῖνα ποὺ συναντᾶμε στὰ πρόθυρα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτήν. Θὰ ἐπιχειρήσουμε ἐδῶ καὶ μιὰ μικρὴ ἀναδρομὴ στὰ χρόνια ἐκεῖνα, σημειώνοντας τὰ κυριώτερα ἱστορικὰ γεγονότα καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ κυριώτερα ἱστορικὰ τραγούδια ποὺ θὰ συναντήσουμε.

***

Στὶς 11 Ἰανουαρίου τοῦ 1801, ἡ κ υ ρ ὰ Φ ρ ο σ ύ ν η ἐρρίφθη στὴ λίμνη τῶν Ἰωαννίνων—λίμνη τῶν στεναγμῶν γιὰ τὴν νεώτερη Ἑλληνικὴ φιλολογία—μαζὶ μὲ δέκα ἑφτὰ ἀκόμη γυναῖκες. Ἦταν τοῦτο ἀπόφαση τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὁ ὁποῖος κατεδίκασε τὴν Φροσύνη καὶ τὶς δέκα ἑφτὰ γυναῖκες σὲ θάνατο διὰ πνιγμοῦ, ὅταν ἔμαθε ὅτι ἡ Φροσύνη ὑπέκυψε στὸν ἔρωτα τοῦ υἱοῦ του Μουχτάρ.

Γνωστὸς εἶναι ὁ ἔρωτας τοῦ Ἀλῆ πασᾶ πρὸς τὴν Φροσύνη, σύζυγο τοῦ ἐμπόρου Δημητρίου Βασιλείου, ἡ ὁποία ἐφημίζετο γιὰ τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν μόρφωσι. Ὑπέκυψε στὸν ἔρωτα τοῦ ὄμορφου Μουχτάρ, ὅταν ὁ ἄντρας της ἔλειπε στὴ Βενετία γιὰ ἐμπορικὲς ὑποθέσεις του. Τοῦτο τὸ ἔμαθε ὁ Ἀλῆ ἀπὸ τὴ γυναίκα τοῦ Μουχτάρ, ὅταν ὁ ἄντρας της κατὰ διαταγὴ τοῦ Σουλτάνου, εἶχε σταλῆ ἀπὸ τὸν πατέρα του στὴν Ἀνδριανούπολη ἐναντίον τοῦ ἀποστάτου Τζωρτζίμ. Ὁ Ἀλῆ ὡρκίσθηκε ὅτι θὰ

ἐκτελέση μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὴν Φροσύνη—τὴν ὁποίαν ὑπεραγαποῦσε—καὶ πράγματι τὴν νύχτα τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1901, πῆρε μὲ ἀνθρώπους του τὴν Φροσύνη μαζὶ μὲ δέκα ἐπτὰ ἀκόμη γυναῖκες, ποὺ πίστευε ὅτι ἦταν ἐπιληψίμου διαγωγῆς, καὶ τὶς ἔρριψε στὴ λίμνη τῶν Ἰωαννίνων. Τὰ δύο μικρὰ παιδιὰ τῆς Φροσύνης ἔμειναν στοὺς δρόμους καὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ τὰ προστατεύση ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ Ἀλῆ. Ἀργότερα ὁ Ἀλῆ ἐπέτρεψε στὸν ἐπίσκοπο Γαβριὴλ νὰ τὰ παραλάβη καὶ τοῦτο ἀφοῦ ἔλαβε πρῶτα πλούσια δῶρα ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο.

Τὰ πτώματα τῶν γυναικῶν βγῆκαν ἀπὸ τὰ κύματα, στὴν ἀκτή, ὅπου καὶ ἐτάφησαν. Τὸ πτῶμα τῆς Φροσύνης κηδεύτηκε στὸ μοναστήρι τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων ἀπὸ συγγενεῖς τοῦ ἀνδρός της. Ἡ ἐκκλησία ἀπέδωσε στὰ λείψανα ἐπικήδειες τιμὲς καὶ ὠνόμασε τὶς γυναῖκες αὐτὲς «καλλιμάρτυρας». Ἀπὸ τὴν πράξη αὐτὴ τῆς ἐκκλησίας ὁ λαὸς θεώρησε τὶς γυναῖκες—καὶ πρὸ πάντων τὴν Φροσύνη— ὡς τίμια θύματα τοῦ τυράννου καὶ ὄχι ὡς ἀνήθικα στοιχεῖα. Ἐξεδήλωσε λοιπὸν τὴν συμπάθειά του καὶ τραγούδησε τὴν «κυρὰ Φροσύνη» :

Τ' ἀκούσατε τί γίνηκε στὰ Γιάννενα, στὴ λίμνη,
ποὺ πνίξανε τὶς δεκαεφτὰ μὲ τὴν κυρὰ Φροσύνη;
Ἄχ, Φροσύνη παινεμένη!
τί κακὸ 'παθες καϋμένη.

*

Ἄλλη καμμιὰ δὲν τὄβαλε τὸ λιαχουρὶ (1) φουστάνι,
πρώτ' ἡ Φροσύνη τὄβαλε καὶ βγῆκε στὸ σιργιάνι.
Ἄχ, Φροσύνη παινεμένη,
καὶ στὸν κόσμο ξακουσμένη!

*

Δὲ στόλεγα, Φροσύνη μου, κρύψε τὸ δαχτυλίδι,
γιατὶ ἂν τὸ μάθη, ὁ Ἀλήπασας θὲ νὰ σὲ φάη τὸ φίδι.
Ἄχ, Φροσύνη μου καϋμένη,
τί πολὺ κακὸ θὰ γένη!

*

«Ἂν εἶστε Τοῦρκοι ἀφίστε με, χίλια φλωριὰ σᾶς δίνω,
»σύρτε με στὸν Μουχτάρπασα, δυὸ λόγια νὰ τοῦ κρίνω».
Ἄχ, Φροσύνη μου καϋμένη,
τί κακὸ πολὺ θὰ γένη!

*

«Πασᾶ μου, ποῦ εἶσαι, πρόβαλε, τρέξε νὰ μὲ γλυτώσης,
»μέρωσε τὸν Ἀλῆ πασᾶ, καὶ δῶσε ὅ,τι νὰ δώσης».
Ἄχ, Φροσύνη πέρδικά μου,
μοὔκαψες τὰ σωθικά μου!

*

«Εἰς τὸ Βεζύρη τὰ φλωριά, τὰ δάκρυα δὲν περνᾶνε,
»καὶ σένα μ' ἄλλες δεκαεφτά, τὰ ψάρια θὰ σᾶς φᾶνε».
Ἄχ Φροσύνη περδικά μου,
τί κακὸ παθες κυρά μου.

*

Νάταν οἱ πέτρες ζάχαρη, νὰ ρίχνανε στὴ λίμνη,
γιὰ νὰ γλυκάνη τὸ νερὸ γιὰ τὴν κυρὰ Φροσύνη.
Ἄχ, Φροσύνη παινεμένη,
μέσ' στὴ λίμνη ξαπλωμένη!

(1) λιαχουρὶ ἢ λαχοῦρι : ὕφασμα τῆς Λαχώρης τῶν Ἰνδιῶν.

Φύσα βοριᾶ, φύσα θρακιᾶ, γιὰ ν' ἀγριέψῃ ἡ λίμνη,
νὰ βγάλῃ τὶς ἀρχόντισσες καὶ τὴν κυρὰ Φροσύνη.
Ἄχ, Φροσύνη παινεμένη,
μεσ' στὴ λίμνη παγωμένη!

*

Φροσύν' σὲ κλαίει τὸ σπίτι σου, σὲ κλαῖνε τὰ παιδιά σου,
σὲ κλαῖν' ὅλα τὰ Γιάννενα, κλαῖνε τὴν ὀμορφιά σου.
Ἄχ, Φροσύνη πέρδικά μου,
μοὔκαψες τὰ σωθικά μου!...

.....
.....

***

Στὶς 25 Δεκεμβρίου 1803, ἡ Δέσπω Μπότση ἔβαλε φωτιὰ σὲ ὅση πυρίτιδα βρισκόταν στὴν «Κούλα τοῦ Δημουλᾶ», ἤτοι πύργον στὸν ὁποῖον εἶχε κλεισθῆ ἀπὸ τὶς 23 Δεκεμβρίου μαζὶ μὲ δέκα ἀκόμη ἄτομα τῆς γενηᾶς της. Ὁλόκληρος ὁ πύργος ἀνετινάχθη στὸν ἀέρα καὶ ἡ Δέσπω μὲ τὰ δέκα ἐγγόνια της, νύφες θυγατέρες, βρῆκαν τραγικὸ θάνατο. Τὸ ἐγχείρημα αὐτὸ τοῦ θανάτου ἦταν ἀποτέλεσμα σκληροῦ ἀγῶνος πρὸς τὸν κατακτητὴ καὶ ἐπεχειρήθη ὅταν κάθε ἀντίσταση πλέον ἐκρίνετο ἄσκοπη. Πρὶν ἀνατινάξει ἡ Δέσπω τὸν Πύργο, ρώτησε τὰ δέκα ὑπόλοιπα ἄτομα ἐὰν ἐπιθυμοῦν ἀκόμα τὴ ζωὴ ἢ προτιμοῦν τὸ θάνατο. Ὅλοι ἀπήντησαν ὅτι προτιμοῦν νὰ πεθάνουν παρὰ νὰ πέσουν αἰχμάλωτοι στοὺς Ἀρβανῖτες τοῦ Ἀλῆ καὶ ἡ λαϊκὴ μοῦσα τραγούδησε :

Ἀχὸς βαρὺς ἀκούεται, πολλὰ ντουφέκια πέφτουν.
Μήνα σὲ γάμο ρίχνουνται, μήνα σὲ χαρακόπι;
Οὐδὲ σὲ γάμο ρίχνουνται, οὐδὲ σὲ χαρακόπι,
ἡ Δέσπω κάνει πόλεμο μὲ νύφες καὶ μ' ἀγγόνια.
Ἀρβανιτιὰ τὴν πλάκωσε στοῦ Δημουλᾶ τὸν Πύργο.
«—Γιώργενα, ρῖξε τ' ἄρματα, δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Σοῦλι.
«Ἐδῶ εἶσαι σκλάβα τοῦ πασᾶ, σκλάβα τῶν ἀρβανίτων».
«—Τὸ Σοῦλι κι' ἂν προσκύνησε κι' ἂν τούρκεψε ἡ Κιάφα,
«ἡ Δέσπω ἀφέντες Λιάπηδες δὲν ἔκανε, δὲν κάνει!...».
Δαυλὶ στὸ χέρι ἅρπαξε, «κόρες καὶ νύφες κράζει :
«Σκλάβες Τουκῶν μὴ ζήσωμε, παιδιά μ' μαζί μου ἐλᾶτε!..».
Χίλια φυσέκια ἦταν ἐκεῖ, κι' αὐτὴ φωτιὰ τοὺς βάνει,
καὶ τὰ φυσέκια ἀνάψανε κι' ὅλοι φωτιὰ γινῆκαν...

***

Προχωρῶντας ἀνάμεσα στὰ γεγονότα, φθάνουμε στὸ ἔτος 1819, ὁπότε στὶς 28 Ἀπριλίου, ἡ Πάργα πωλεῖται στοὺς Τούρκους. Εἶναι ἡ τελευταία ὕστερα ἀπὸ τὶς πόλεις τῆς Στερεᾶς καὶ τῆς Πελοποννήσου, ποὺ ὑποδουλώνεται στοὺς Τούρκους, ἀφοῦ ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰώνα εὑρίσκεται στὴν κατοχὴ τῶν Ἐνετῶν, περιέρχεται μὲ τὴν κατάλυση τῆς Ἐνετικῆς πολιτείας στὴν κατοχὴ τῶν Γάλλων μαζὶ μὲ τὰ Ἰόνια νησιά, καί, τὸ 1814 παραδίνεται στοὺς Ἄγγλους, ποὺ τὴν κρατοῦν δυὸ χρόνια καί, μὲ τὴ σειρά τους, τὸ 1817 τὴν πωλοῦν στοὺς Τούρκους ἐπισημοποιῶντας τὴν πώληση, στὶς 28 Ἀπριλίου 1819. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπισημοποίηση τῆς πωλήσεως οἱ κάτοικοι τῆς Πάργας—ἀνερχόμενοι σὲ τέσσαρες χιλιάδες περίπου—ἐγκατέλειψαν τὴν πατρίδα των ἀφοῦ προηγουμένως ἀνέσκαψαν τοὺς πατρικοὺς τάφους, συγκέντρωσαν τὰ ὀστᾶ καὶ τὰ ἔκαψαν στὴν πλατεῖα τῆς ἀγορᾶς γιὰ νὰ μὴ βεβηλωθοῦν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτὰ ἔχουμε τὸ «τραγούδι τῆς Πάργας», τὸ ὁποῖο καὶ παραθέτουμε σὲ δύο μόνον ἀπὸ τὶς πολλές του παραλλαγές :

Α'

Μαῦρο πουλάκι πόρχεσαι ἀπὸ τ' ἀντίκρυ μέρη,
πές μου τί κλάψες θλιβερές, τί μαῦρα μοιρολόγια,
ἀπὸ τὴν Πάργα βγαίνουνε, ποὺ τὰ βουνὰ ραγίζουν;
Μήνα τὴν πλάκωσε Τουρκιὰ καὶ πόλεμος τὴν καίει;
—Δὲν τὴν ἐπλάκωσε Τουρκιά, πόλεμος δὲν τὴν καίει.
Τοὺς Παργινοὺς ἐπούλησαν, σὰ γίδια, σὰ γελάδια,
κι' ὅλοι στὴν ξενητειὰ θὰ πᾶν νὰ ζήσουν οἱ καϋμένοι.

*

Τραβοῦν γυναῖκες τὰ μαλλιά, δέρνουν τ' ἄσπρα τους στήθια,
μοιρολογοῦν οἱ γέροντες μὲ μαῦρα μοιρολόγια,
παπάδες, μὲ τὰ δάκρυα γδύνουν τὶς ἐκκλησιές τους.
Βλέπεις ἐκείνη τὴ φωτιά, μαῦρο καπνὸ ποὺ βγάνει;
'Εκεῖ καίγονται κόκκαλα, κόκκαλα ἀντρειωμένων,
ποὺ τὴν Τουρκιὰ τρομάξανε καὶ τὸ βεζύρη κάψαν.
'Εκεῖ 'ναι κόκκαλα γονιοῦ, ποὺ τό παιδὶ τὰ καίει,
νὰ μὴν τὰ βροῦν οἱ Λιάπηδες, Τοῦρκοι μὴν τὰ πατήσουν.
'Ακοῦς τὸν θρῆνο τὸν πολύν, ὅπου βογγοῦν τὰ δάση;
καὶ τὸ δαρμὸ ποὺ γίνεται, τὰ μαῦρα μοιρολόγια!
Εἶναι π' ἀποχωρίζονται τὴ δόλια τὴν πατρίδα·
φιλοῦν τὶς πέτρες καὶ τὴ γῆ, κι' ἀσπάζονται τὸ χῶμα.

Β'

Τρία πουλιὰ ἀπ' τὴν Πρέβεζα, διαβήκανε στὴν Πάργα,
τόνα κυττάει τὴν ξενητειά, τ' ἄλλο τὸν "Αη-Γιαννάκη,
τὸ τρίτο τὸ κατάμαυρο μοιρολογάει καὶ λέει :
Πάργα, Τουρκιὰ σὲ πλάκωσε, Τουρκιὰ σὲ τριγυρίζει.
Δὲν ἔρχεται γιὰ πόλεμο, μὲ προδοσιά, σὲ παίρνει.
Βεζίρης δὲ σ' ἐνίκησε μὲ τὰ πολλὰ τ' ἀσκέρια.
"Εφευγαν Τοῦρκοι σὰ λαγοὶ τὸ παργινὸ τουφέκι,
κι' οἱ Λιάπηδες δὲν ἤθελαν νάρτουν νὰ πολεμήσουν.
Εἶχες λεβέντες σὰ θεριά, γυναῖκες ἀντρειωμένες,
πὄτρωγαν βόλια γιὰ ψωμί, μπαροῦτι γιὰ προσφάγι.
Τἄσπρα πουλῆσαν τὸ Χριστό, τἄσπρα πουλοῦν καὶ σένα. (1)

*

Πάρτε, μανάδες, τὰ παιδιά, παπάδες τοὺς 'Αγίους.
"Αστε, λεβέντες, τ' ἄρματα κι' ἀφῖστε τὸ τουφέκι.
Σκάψτε πλατιά, σκάψτε βαθειά, ὅλα σας τὰ κιβούρια,
καὶ τ' ἀντρειωμένα κόκκαλα, ξεθάψτε τοῦ γονιοῦ σας.
Τοὺς Τούρκους δὲν ἐπροσκύνησαν, Τοῦρκοι μὴν τὰ πατήσουν...

***

Φθάνουμε στὴν ἐξέγερση τοῦ 1821. Νὰ δύο παραλλαγὲς ποὺ περιέχουν τὸ μήνυμα τοῦ μεγάλου ξεσηκωμοῦ :

Α'

Κρυφὰ τὸ λένε τὰ πουλιά, κρυφὰ τὸ λὲν τ' ἀηδόνια,
Κρυφὰ τὸ λέει ὁ ἡγούμενος ἀπὸ τὴν "Αγια Λαύρα.
Παιδιά, γιὰ μεταλάβετε, γιὰ ξεμολογηθῆτε.

(1) "Ιδιο κι' ἀπαράλλαχτο τὸ τραγοῦδι τοῦτο, μ' ἐλάχιστες τροπολογίες θὰ μποροῦσε νὰ εἰπωθῆ σήμερα γιὰ τὴ Σκλαβωμένη Κύπρο μας. Πόσης ὁμοιότης, ἀλήθεια, μεταξὺ Πάργας καὶ Κύπρου...

δὲν εἶν' ὁ περσινὸς καιρὸς κι' ὁ φετεινὸς χειμώνας.
Μᾶς ἦρθε ἡ γ' ἄνοιξη πικρή, τὸ καλοκαίρι μαῦρο,
γιατὶ σηκώθη πόλεμος καὶ πολεμᾶν τοὺς Τούρκους.
Νὰ διώξουμ' ὅλη τὴν Τουρκιὰ ἢ νὰ χαθοῦμε οὖλοι.

Β'

Ἕνα μικρὸ καράβι μαζώνει τὰ πανιά,
ἀνοίγει τὴν παντιέρα καὶ πόλεμο ζητᾶ.
Ζητᾷ τὸν Ἅγιο Τάφο καὶ τὴν Ἁγιὰ Σοφιά.
Κι' ἀκόμα θὰ ζητήσῃ τὸν Πατριάρχη μας,
ὁποῦ τὸν ἐκρεμάσαν γιὰ τὸ ἰνάτι μας.

*

Καμπάνες θὰ χτυπήσουν πάν' στὰ καμπαναριά,
νὰ σκάσουν οἱ χοντζάδες ἀπάνου στὰ τζαμιά.
Κι' ὅσοι Χριστὸν πιστεύουν καὶ τὸν δοξάζουνε,
τὸν Τοῦρκο λογαριάζουν νὰ τὸν μοιράζουνε...

***

Περνοῦν ἀναρίθμητα γεγονότα ποὺ καθιέρωσαν ἱστορικὰ τραγούδια. Ὁ θάνατος τοῦ Διάκου λ.χ. γίνεται ἀφορμὴ νὰ ἐξιστορηθῇ τὸ γεγονὸς μὲ τὸ τόσο γνωστὸ τραγούδι :

Τρία πουλάκια κάθονταν ψηλὰ στὴν Χαλκομάτα,
τὄνα τηράει τὴ Λειβαδειὰ καὶ τἄλλο τὸ Ζητοῦνι,
Τὸ τρίτο τὸ καλύτερο μοιριολογάει καὶ λέει :
Πολλὴ μαυρίλα πλάκωτε μαύρη σὰν καλιακούδα κ.λ.π.

Ἔπειτα, ἡ καταστροφὴ τοῦ Δράμαλη στάθηκε ἡ αἰτία νὰ μᾶς δώσῃ τὸ τραγούδι :

Φύσα μαῦστρο δροσερὲ κι' ἀέρα τοῦ πελάγου,
νὰ πᾷς τὰ χαιρετίσματα στοῦ Δράμαλη τὴ μάννα.

*

Τῆς Ρούμελης οἱ μπέηδες, τοῦ Δράμαλη οἱ ἀγάδες,
στὰ Δερβενάκια κοίτουνται στὸ χῶμα ξαπλωμένοι.
Στρῶμὰ 'χουνε τὴ μαύρη γῆς, προσκέφαλο λιθάρια,
καὶ γι' ἀπανωσκεπάσματα τοῦ φεγγαριοῦ τὴ λάμψη.

*

Κι' ἕνα πουλάκι πέρασε καὶ τό συχνορωτᾶνε :
Πουλί, πῶς πάει ὁ πόλεμος, τὸ κλέφτικο ντουφέκι;
Μπροστὰ πάει ὁ Νικηταρᾶς, πίσω ὁ Κολοκοτρώνης,
καὶ παραπίσω οἱ Ἕλληνες μὲ τὰ σπαθιὰ στὰ χέρια.

*

Γράμματα πᾶνι κι' ἔρχονται στῶν μπέηδων τὰ σπίτια.
Κλαῖνε τ' ἀχούρια γι' ἄλογα καὶ τὰ τζαμιὰ γιὰ Τούρκους,
κλαῖνε μαννοῦλες γιὰ παιδιά, γυναῖκες γιὰ τοὺς ἄντρες.

***

Ἀφίνουμε πολλὰ ἄλλα τραγούδια, γιὰ νὰ φθάσουμε στὸν ἐρχομὸ τοῦ Ἰμπραΐμ καὶ στὴν ἐρήμωση τῆς Πελοποννήσου, ποὺ ἄφισαν τοῦτο τὸ θρῆνο :

Ὁ κοῦκος φέτο δὲ λαλεῖ, οὔτε καὶ θὰ λαλήσῃ,
παρὰ ἡ τρυγόνα ἡ θλιβερὴ τὸ λέει τὸ μοιρολόγι.

Φέτο μᾶς ἦρθεν 'Αραπιὰ καὶ κόβει καὶ σκλαβώνει.
'Εσκλάβωσαν μικρὰ παιδιά, γυναῖκες μὲ τοὺς ἄντρες,
κι' ἐσκότωσαν λεβεντουριά, καὶ καπεταναραίους.

.....
.....

***

Περοῦν οἱ καιροὶ κι' ὁ τόπος ἐλευθερώνεται, ἀφίνοντας ὁ χρόνος κάθε στιγμὴ κι' ἀπὸ ἕνα ἱστορικὸ τραγούδι, ποὺ ἀφηγεῖται κάποιο σημαντικὸ γεγονὸς τῆς δραματικῆς μας πορείας...

Στὰ 1830, ἀνεκοινώθη στοὺς Κρητικοὺς ὅτι ἡ Κρήτη δὲν συμπεριλαμβάνεται στὸ τότε συνιστάμενο 'Ελληνικὸ Βασίλειο. 'Η ἀνακοίνωση ἔγινε στὶς Καλύβες τῶν 'Αποκορώνων ἀπὸ κυβερνήτη Γαλλικοῦ πλοίου, ὁ ὁποῖος ἐνεργοῦσε ὡς πληρεξούσιος τῶν τριῶν ναυάρχων Δεριγνὺ, Κόδριγκτων, Χέϋδεν. 'Απὸ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔχουμε πολλὰ ἄσματα, ἀληθινὰ διαμάντια τῆς Κρητικῆς μούσας. Παραθέτουμε δύο παραλλαγές, τὶς πιὸ ἀντιπροσωπευτικές :

Α'

Στὰ χίλια ὀχτακόσια εἰκοσιοχτώ, μιὰν Τρίτη,
(ἀφουγκραστῆτε νὰ σᾶς πῶ ὀγιὰ τὴν μσύρη Κρήτη)
σύναξη κάνουν οἱ βασιλεῖς καὶ πᾶνε στὸ Παρίσι,
νὰ κάνουνε συνέλεψη τί νὰ γενῇ ἡ Κρήτη.

*

Μ' ἁμπῆς ἐσυναχτήκανε κι' ἀρχῆξαν τὸ κουσοῦλτο, (1)
οὖλοι ἐδιχονήσανε καὶ παίρνει την ὁ Τοῦρκος.
'Ανθρώπου τοτ' ἐπέψανε κι' εἰς τσὶ Καλύβες βγαίνει,
νὰ συναχτοῦν οἱ Χριστιανοί, νὰ δώσῃ τὸ χαμπέρι.

*

Καὶ σὰν ἐσυναχτήκανε διαβάζει τὴ συνθήκη,
κι' ἔγραφε πῶς ἐδώκανε τοῦ Μισιριοῦ τὴν Κρήτη.

*

Φωνιάζουν, κλαῖν' οἱ Χριστιανοί : «'Αφέντες κουμαντάτες,
» ἐβγάστ' ἀπάνω στὰ βουνά, νὰ κάτσετε σ' τσὶ στράτες,
» νὰ ἰδῆτε οὖλα τὰ πουλιά, ὅπου ψηλὰ πετοῦσι,
» τὰ κόκκαλα τῶν Χρισθιανῶν στ' ἀντόδια (2) νὰ βαστοῦσι.

*

» Ὅσοι καταλυθήκανε στὰ ὄρη κι' εἰς τὰ δάση,
» ποιὸς εἶν' ἀποῦ θὰ σᾶς τσὶ πῇ καὶ θὰ τσὶ λογαριάσῃ;

*

» 'Ακούσετε νὰ σᾶς σε πῶ τὰ πάθη τὰ δικά μας.
» Στὴν 'Αραπιὰ πουλήσανε, οἱ Τοῦρκοι τὰ παιδιά μας,
» καὶ ὅσοι ἀπομείναμε εἰς τὰ βουνὰ γλακοῦμε, (3)
» ξυπόλητοι κι' ὁλόγυμνοι γιὰ νὰ λευτερωθοῦμε.

*

» Κι' εἴχαμε θάρρος εἰς ἐσᾶς, τσὶ βασιλεῖς τσὶ Φράγκους,
» κι' ἐδᾶ μᾶς ἀδικήσετε κι' ἀφίκετέ μας σκλάβους.

*

» Ὅντε θὰ βγοῦν τὰ νέφελα καὶ θὰ φανοῦν οἱ κρίνοι,

(1) κουσοῦλτο, συμβούλιον, σύσκεψις. ('Ιταλ. Consulto).
(2) Ντόδια, δόντια.
(3) γλακοῦμε, τρέχουμε.

» καὶ νά 'ρθ' ὁ φοβερὸς κριτὴς οὔλους νά μασε κρίνῃ,
» τὰ τάγματα οὔλα τ' οὐρανοῦ τριγύρου ν' ἀκλουθοῦσι,
» τὰ πάθη τῶ Χρισθιανῶ τἄδικα νὰ γροικοῦσι,
» νἄρθουνε μὲ παράπονο κι' οἱ Κρῆτες νὰ σταθοῦνε,
» μπροστὰ στὸ φοβερὸ κριτὴ τ' ἄδικά των νὰ ποῦνε.

*

» Τότες ν' ἀποκριθῆτ' ἐσεῖς, 'Αγγλία καὶ Γαλλία,
» μπροστὰ στὸ φοβερὸ κριτή, δευτέρα παρουσία!

*

» Τώρα ἀποφασίσανε κι' ἐκάμανε συνθήκη,
» πὼς νἄναι πάλι ἀραγιᾶς τοῦ Μισιριοῦ ἡ Κρήτη.

*

«Φύγετε! Φύγετ' ἄστε μας, μόν μεῖς θὲ νὰ σκεφτοῦμε,
» γι' ἢ οὔλοι θ' ἀποθάνωμε, γ' ἢ θὰ λευτερωθοῦμε.
» Θέ μου καὶ σὺ πῶς τὸ βαστᾶς; εἰς τὴ σκλαβιὰ ἀκόμη,
» οὔλοι λευθερωθήκανε κι' ἡ Κρήτη νά ναι μόνη!...».

*

Ἔρχονται πλοῖα φράγκικα καὶ πᾶνε στὴ Γραμποῦσα, (1)
καὶ βγαίνουνε τσὶ Χρισθιανοὺς ἀποῦ τὴν ἐβαστοῦσα.

*

Καὶ Μισιριῶτες φέρνουνε κι' εἰς τὰ χωριὰ χτυποῦσι·
φορᾶνε ροῦχα κόκκινα κσὶ τούμπανα βαστοῦσι.
Καθίζουν σὲ μερικὰ χωριὰ καὶ κάνουνε κρισάδες
καὶ τυραννοῦν τσὶ Χρισθιανούς, σκεντσεύγουν (2) τ'ς ἀραγιάδες.

Β'

Στὰ χίλια ὀχτακόσια στὰ τριάντα,
στ'ς ὀχτὼ τοῦ Σεντεμπριοῦ ἤρθ' ἡ γι ἁρμάδα.
Καὶ βγαίνει στ' 'Ακρωτῆρι, σιργιανίζει,
τὸν κόσμο βιζιτάρει καὶ ξανοίγει·
τσὶ Χρισθιανοὺς γυρεύγουσι νὰ ἰδοῦσι,
καὶ θλιβερὸ χαμπέρι γιὰ νὰ ποῦσι :

«—Οἱ Χριστιανοὶ νὰ μείνου ἀραγιάδες!!!».
Κι' οἱ Τοῦρκοι χαρὲς κάνουνε μεγάλες.
Γλήγορα εἰς τὴν Φράγκικην ἁρμάδα,
παράπονα ἐγράψαμε μεγάλα.

«Ὄρη, βουνὰ καὶ τρύπες καὶ λαγκάδια,
» γεμᾶτα νιαὶ φτωχοὺς καὶ παλληκάρια,
» τσὴ πείνας καὶ τσὴ δείψας ξεραμμένοι,
» γιὰ νὰ λευτερωθοῦνε οἱ καϋμένοι».
Κ' οἱ καπετάνι' ἀρχίζουν καὶ γελοῦσι,
κι' εἰς τὰ καράβια μπαίνουν καὶ κινοῦσι.

Τὸ κρῖμα τῶ φτωχῶ καὶ τῶ χηράδω,

(1) Γραμποῦσα, μικρὸ νησὶ τῆς Κρήτης.
(2) σκεντεύγουν, βασανίζουν.

εἰς τὸ λαιμό σας νὰ ν' οὔλων τῶ Φράγκω!!!

.....

.....

***

Κατὰ τὸ 1881, ὅταν ἐγένετο ἀπὸ Διεθνῆ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁροθεσία τῶν Χωρῶν τῆς Βαλκανικῆς—πρὸς ἐκτέλεση τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου—ἀπεκλείσθη ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ σύνορα τὸ μεγαλύτερο τμῆμα τῆς Ἠπείρου, ἂν καὶ εἶχε ἐπιδικασθῆ ἀπὸ τὶς Δυνάμεις στὴν Ἑλλάδα. Οἱ προσδοκίες τῶν Ἠπειρωτῶν, ποὺ ἔμειναν πέρα ἀπὸ τὴν δεξιὰ ὄχθη τοῦ Ἀράχθου, θρηνοῦνται στὸ ἀκόλουθο ἱστορικὸ τραγούδι :

Σ' ὅλον τὸν κόσμο ξαστεριά, σ' ὅλον τὸν κόσμον ἥλιος,
καὶ στὰ καϋμένα Γιάννενα, μαῦρο, παχὺ σκοτάδι·
τί φέτο, ἐκάμαν τὴ βουλὴ ὀχτὼ βασίλεια (1) ἀνθρῶποι,
κι' ἐβάλανε τὰ σύνορα στὴς Ἄρτας τὸ ποτάμι,
κι' ἀφίκανε τὰ Γιάννενα καὶ πήρανε τὴν Πούντα,
κι'ἀφίκανε τὰ Γιάννενα καὶ πήρανε τὴν Ἄρτα,
κι' ἀφίκανε τὴ Μέτσοβο μὲ τὰ χωριά του γύρα.

Ἡ δημοτικὴ ποίηση δὲν σταμάτησε νὰ μᾶς παρουσιάζῃ ἱστορικὰ τραγούδια μέχρι σήμερα. Ὅλα τὰ γεγονότα ποὺ ἐπακολούθησαν καὶ τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, ὅπως οἱ νικηφόροι πόλεμοι καὶ οἱ ἐπαναστάσεις, στάθηκαν ἀφορμὴ νὰ ξεπηδήσουν πολλὰ τραγούδια, ποὺ ἀφηγοῦνται τὶς συνθῆκες καὶ δίνουν παραστατικὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Γεωργίου τοῦ Β', ὁ θάνατος τοῦ Γ. Κονδύλη καὶ τόσα ἄλλα περιστατικὰ βρίσκονται στὴν ἱστορικὴ δημοτική μας ποίηση. Ἔπειτα, ὁ πόλεμος τοῦ 1940 μᾶς ἄφισε μὲ τὴν σειρά του τὴν σφραγῖδα πολλῶν τραγουδιῶν τοῦ εἴδους :

«Σοῦ γράφω, Παναγιώτα μου, πρώτη μου φιλενάδα,
σοῦ γράφω ἀπὸ τὸ μέτωπο κι' ἀπὸ τὴν Ἀλβανία,
σοῦ γράφω νὰ μὴν παντρεφτῇς καὶ νὰ μὲ περιμένῃς...».
κ.λ.π., κ.λ.π.π

(Συνεχίζεται)

(1) ὀ χ τ ὼ β α σ ί λ ε ι α : εἶναι οἱ ἓξ μεγάλες δυνάμεις καὶ ἡ Ἑλλάδα μὲ τὴν Τουρκία.

«...Ἡ ἱστορία τῆς ἀποστασίας ἐπαναλαμβάνεται...»

Ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. **Σ. ΠΗΛΟΥ**

Ὀκτώβριος 1958.

Δύσκολα εἶναι τὰ χρόνια ποὺ περνᾶμε. Καὶ τυραννικά. Πνίγεται ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος μέσα στὸν ἀδυσώπητο σάλο τῆς βιοπάλης, ξεχειλισμένος ἔγνοιες, φόβους, ἀγωνία, προβλήματα... Ἀσφυκτιᾷ ἡ καρδιά του μέσα στὸν τρελλὸ χορὸ τῶν ἀριθμῶν τοῦ μηχανικοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας... Χάνει τὸ θάρρος του, τὴν πίστη, τὴν ἐλπίδα του... Καὶ ναυαγεῖ στὴν πρώτη θύελλα... Ποιός φταίει γιὰ τοῦτο τὸ θλιβερὸ κατάντημα;...

Ναί! Τυραννιέται ὁ ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνα μας... Ἐτοῦτος ὁ πανίσχυρος, ὁ σοφὸς ἄνθρωπος ποὺ ὑπέταξε τοὺς αἰθέρες καὶ κυριάρχησε στὰ βάθη τῆς θάλασσας, καταποντίζεται... Ὑψώνει μεγαθήρια, μὰ θάβει τὴν καρδιά του... Ἐξέχασε τὸ Θεὸ καὶ Κύριό Του, τὸν πρόδωσε... Κι' ὕψωσε ψεύτικα εἴδωλα στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς Ψυχῆς του... Θεωρίες μίσους καὶ ἀπιστίας ἀπειλοῦν νὰ συντρίψουν τὸ οἰκοδόμημά του, τὸ χιλιοτραγουδισμένο οἰκοδόμημα τοῦ 20οῦ αἰῶνος...

Ἔτσι μισεῖ ὁ γυιὸς τὸν πατέρα, δολοφονεῖ ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφό, σείεται ἐκ θεμελίων τὸ οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς...

Κι' ὅμως!!! Μέσα στοὺς ναούς, πλάϊ στ' ἁγιακέρια τῆς πίστης καὶ τὶς χλωμὲς μορφὲς τῶν Ἁγίων, πλάϊ στὰ ἑξαπτέρυγα καὶ τὸ θυμιατό, μέσα στὶς ψαλμῳδίες καὶ τὴ κατάνυξη, ἀργοσαλεύει ἡ ἴδια παληὰ κι' ἀστείρευτη εὐτυχία... ἡ εὐτυχία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς γαλήνης... Εἶναι ὁ Θεός... Ποιὸς εἶναι πιὸ μεγάλος ἀπ' Αὐτόν;...

*

Πᾶνε 2.000 σχεδὸν χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Λυτρωτὴς Ναζωραῖος ἀφηγήθηκε ἐκείνη τὴν παράξενη παραβολή... Τὴν παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ. Πέρασαν τόσα χρόνια ἀπὸ τότε!!! Κι' ὅμως πάντα προβέλνει νέα καὶ ἐπίκαιρη, στὶς κουρασμένες καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων... Γιατὶ ἡ θλιβερὴ ἐκείνη ἱστορία τῆς ἀποστασίας ἐπαναλαμβάνεται ἀδιάκοπα, πάντα θλιβερὴ καὶ μὲ τὶς ἴδιες πάντα συνέπειες:

«...Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην: Ἄνθρωπός τις εἶχε δυὸ υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος τῷ Πατρί: «Πάτερ δός μου τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας». Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον...».

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἀσώτου!!! Ὦ! πόσα μάτια δάκρυσαν, πόσες ψυχὲς ἐσκίρτησαν, πόσες καρδιὲς μαλάκωσαν καὶ γαλήνεψαν, ἀκούγοντας τὴν ἁπλῆ ἐτούτη Εὐαγγελικὴ διήγηση!!!! Εἶναι ἡ ἱστορία ἑνὸς ἀχάριστου παιδιοῦ ποὺ ἐπόθησε τὴ «λευτεριά» του... Καὶ τὴ βρῆκε μέσα στὸ χοιροστάσιο, ὅπου προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ μὲ τὰ ξυλοκέρατα ποὺ τρῶνε οἱ χοῖροι... Κι' εἶναι ἀκόμα ἡ ἱστορία τῆς ἀπέραντης καὶ ἀνεξάντλητης πατρικῆς ἀγάπης, ποὺ δέχτηκε τὸ παραπλανημένο παιδὶ στὴν ἀγκαλιά της, καὶ τὸ ζέστανε, καὶ τὸ συγχώρησε καὶ τὸ ἔντυσε τὴν «στολὴν αὐτοῦ τὴν πρώτην».

Ἂς τὴν ζήσουμε λοιπὸν ἀπὸ κοντὰ αὐτὴ τὴν ἱστορία, καθὼς ἐπαναλαμβάνεται μοντέρνα καὶ διασκευασμένη, στὰ χρόνια τὰ δικά μας...

Κάπου στὴν σημερινὴ πολυθόρυβη Ἀθήνα, λίγα χρόνια πρίν, ζοῦσε εὐτυχισμένος κι' ἀμέριμνος ἕνας νέος... ἕνα γεροδεμένο, συμπαθητικὸ παλληκάρι, ὁ Κώστας... Ἦταν γυιὸς ἑνὸς πλουσίου βιομηχάνου, καὶ κατοικοῦσε σὲ μιὰ ἀριστοκρατικὴ γειτονιὰ τῆς πρωτευούσης, πλημμυρισμένη πολυκατοικίες, πολυτελέστατες κούρσες καὶ κομψὸ κόσμο... Σπούδαζεν ὁ Κώστας στὸ Πανεπιστήμιο, στὸ Β' ἔτος τῆς Ἰατρικῆς, καὶ ἦταν τὸ καμάρι τῶν γονιῶν του, τὸ στολίδι τῶν φίλων του... Μυαλωμένο παιδὶ καὶ σεμνό, εἶχε ἕνα διαλεχτὸ ὄνομα στὴν Κοινωνία... Κι' ὅλα πήγαιναν καλά... Κι' ἕνα λαμπρὸ μέλλον τὸν περίμενε...

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα ὅταν ἕνα βράδυ ποὖβρεχε - ποὖβρεχε μονότονα, ὅπως λέει καὶ τὸ τραγουδάκι - γνωρίστηκε ὁ Κώστας τυχαῖα μὲ τὸ Λάκη... Κι' ὅλα ἄλλαξαν μέσα στὴ ζωή του καὶ πῆραν μιὰν ἄλλη, διαφορετικὴ κατεύθυνση... Ἀργόσχολος ἦταν ὁ Λάκης καὶ περνοῦσε τὸν καιρό του διασκεδάζοντας... Ποῦ τἄβρισκε τὰ λεπτά, κανεὶς δὲν ἤξερε... Ἦταν ὅμως πάντα καλοντυμένος καὶ γλεντζές... Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Λάκης γνώρισε τὸν Κώστα στὴν παρέα του... Τύποι παράξενοι, μὲ μακρυὲς φαβορίτες, μὲ λαδωμένα μαλλιά, μὲ χέρια στὶς τσέπες καὶ μὲ πολὺ μῖσος στὸν καρδιά... Μῖσος γιὰ τὴν κοινωνία «ποὺ εἶναι ἄδικη», γιὰ τοὺς πλουσίους «ποὺ εἶναι σκληροί», γιὰ τὴν οἰκογένεια «ποὺ μοιάζει μὲ φυλακή»... Δὲν τοῦ μίλησαν στὴν ἀρχὴ γιὰ τὶς θεωρίες τους ... Τοῦ πρόσφεραν μονάχα κάθε ὑλικὴ χαρὰ... τσιγαράκι, λίγο πιοτό, καμμιὰ γυναῖκα, νυκτερινὰ κέντρα, διασκεδάσεις πολύωρες... χίλια δυὸ τέτοια μικροπράγματα, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ πρῶτο σκαλοπάτι πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τοὺς ἠθικοὺς ὑπονόμους τῆς ζωῆς, ὅπου ζῇ καὶ κινεῖται ὁ κόσμος τῆς νυκτερινῆς δράσεως... Ἔτσι ὁ Κώστας ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ ν' ἀλλάζῃ τρόπους... ἄρχισε νὰ ξενυχτάῃ, νὰ πίνῃ, νὰ παίζῃ νὰ γλεντᾷ. «Ἄμα δὲν γλεντήσῃς τώρα ποὺ εἶσαι νέος πότε θὰ γλεντήσῃς ;» τοῦ ἔλεγαν οἱ καινούργιοι φίλου του... Καὶ μήπως εἶχαν ἄδικο ;... Τὸ γλέντι εἶναι γιὰ τοὺς νέους... οἱ γέροι εἶναι θεαταὶ τῆς ζωῆς... δὲν ἔχουν δικαίωμα συμμετοχῆς στὶς χαρές της...

Κι' ὅμως!!! Τὴν ἴδια ὥρα ἄλλοι συνομήλικοί τους, ἀποφασιστικοὶ καὶ θαρραλέοι ἀγωνιστές, ἐσπούδαζαν δουλεύοντας σκληρά, καὶ συντηροῦσαν μάλιστα καὶ σπίτια... Κι' ἀγωνιζότανε μὲ πίστη, χωρὶς νὰ γογγύζουν καὶ χωρὶς νὰ μισοῦν... Ἀλλὰ αὐτὴ εἶναι ἄλλη ἱστορία... Καὶ ὁ Κώστας ρίχτηκε μὲ δίψα στὶς διασκεδάσεις.

Ἡ ζωὴ ὅμως ἐτούτη τῆς νυκτερινῆς κραιπάλης ἦταν πολυδάπανη... Ἔτσι, στὸ τέλος, ὁ Κώστας ἄρχισε νὰ δημιουργῇ χρέη, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ πληρώσῃ... Ἔπαυσε νὰ πηγαίνῃ στὸ Πανεπιστήμιο καὶ τὰ λεπτὰ ποὺ ἔπαιρνε ἀπὸ τὸν πατέρα του γιὰ δίδακτρα τὰ σπαταλοῦσε μὲ τοὺς καινούργιους φίλους του... «Πατέρα θέλω λεπτά»... «ἔλεγε κάθε τόσο καὶ λιγάκι στὸν πατέρα του». «Θέλω κι' ἄλλα λεπτά... Κι' ἄλλα... Κι' ἄλλα...».

Κάποτε οἱ γονεῖς του ἄρχισαν νὰ μαντεύουν τὴν ἀλήθεια... Ἦταν ἕνας κεραυνὸς ποὺ ξέσπασε στὸ ἥσυχο καὶ εὐτυχισμένο σπιτικό καὶ τὸ γιόμισε μὲ φλόγες... Ἀγρίεψαν οἱ γονεῖς του... Ἄρχισαν οἱ σκηνές... Ὁ Κώστας τ' ἀντιμετώπιζε ὅλα μ' αὐθάδεια... «Θέλω νὰ γλεντήσω !» τοὺς ἔλεγε... Καὶ οἱ καυγάδες πύκνωναν, θέμα γιὰ τὸ κουτσομπολιὸ τῆς γειτονιᾶς ποὺ ἄρχισε νὰ τοὺς εἰρωνεύεται... Ἡ ζωὴ κατάντησε σωστὴ κόλασι γιὰ τοὺς ἄτυχους γονεῖς... Ὑπάρχει μεγαλύτερο σαράκι ἀπὸ δαῦτο ;... Τὸ παιδὶ ποὺ γέννησαν μὲ ὄνειρα, ποὺ ἀνάθρεψαν μὲ κρυφὲς ἐλπίδες, ὁ μοναχογυιός τους, ποὺ κάποτε ἦταν τὸ πολύτιμο φυλαχτό τους, κατάντησε ἐφιαλτικὸς δολοφόνος τῆς ἡσυχίας τους... Ὥσπου μιὰ μέρα παρουσιάσθηκε μπροστὰ στὸν πατέρα του καὶ καὶ μὲ κυνικὴ αὐθάδεια τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσόν, γιὰ νὰ φύγῃ ἀπ' τὸ σπίτι. Ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς νέας φιλίας του μὲ κείνους τοὺς σκοτεινοὺς δανδῆδες τοῦ μίσους... Αὐτοὶ τοῦ ἔλεγαν κάθε τόσο καὶ λιγάκι : «Γιατί ὁ πατέρας σου νὰ ἔχῃ τόσα λεπτὰ καὶ σένα νὰ σοῦ δίνῃ δυὸ - τρεῖς ψωροδραχμές ; Ποῦ τὰ βρῆκε τόσα λεπτά ;» Ποῦ τὰ βρῆκε ; Μὰ τριάντα ὁλάκερα χρόνια δὲν ἔκανε τίποτα ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ δουλεύῃ σκληρά, ἐξαντλητικά, μέσα στὶς πιὸ ἀντίξοες συνθῆκες... Ἔφαγε τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς του, θυσίασε τὰ νειάτα του γιὰ νὰ φτειάξῃ τὸ σπίτικό του, ἴδρωσε, μόχθησε, τυραννήθηκε... καὶ... Ἄλλα κι' ἐτούτη εἶναι ἄλλη ἱστορία...

Τέλος πάντων ὁ πατέρας ἀρνήθηκε, κι' ὁ γυιὸς ἔξω φρενῶν τρέχει νὰ βρῇ τοὺς φίλους του.... «Τί νὰ κάνω παιδιά : Ἔτσι μοὖρχεται νὰ τὸν σκοτώσω τὸν παληόγερο!!!» Ἄ ! Κρατῆστε τὴν ἀναπνοή σας, ὅσοι παρακολουθεῖτε αὐτὴν τὴν τραγικὴ ἱστορία. ... «Παληόγερος» ἦταν ὁ ρυτιδωμένος καὶ καμπουριασμένος ἀπ' τὰ χρόνια βιοπαλαιστὴς ποὺ ἔκανε παιδὶ γιὰ νὰ τοῦ παραδώσῃ ὅλα του τ' ἀγαθὰ... Κι'

ἐτοῦτο τὸ παιδὶ ἐσκέφτηκε νὰ τὸν σκοτώσῃ... Τὸν μίσησε... Μίσησε τὸν Δημιουργό του... Ἔχετε ἀντικρύσει ἄλλη πιὸ φρικιαστικὴ εἰκόνα ἀπὸ δαύτη ;

Κι' ὅμως δὲν τὸν σκότωσε!!! Οἱ φίλοι του τοῦ ἔδωσαν μιὰ ἄλλη, πιὸ εὔκολη καὶ πιὸ πρακτικὴ συμβουλή... Τὸ βράδυ ποὺ θὰ κοιμᾶται ὁ... «παληόγερος» νὰ πάῃ στὸ γραφεῖο του, ν' ἀνοίξῃ τὸ χρηματοκιβώτιο καὶ νὰ τοῦ πάρῃ τὰ λεπτά... Κι' ὕστερα νὰ ζήσῃ τὴ ζωὴ ποὺ πόθησε... Ἡ ἀπόφαση πάρθηκε... Τὸ σχέδιο καταστρώθηκε... θαρχόταν καὶ ὁ Λάκης μαζὶ γιὰ βοηθός... «Τὰ μεσάνυχτα λοιπὸν Κώστα, ραντεβοῦ, ἔτσι :» τοῦ εἶπε φεύγοντας. Κι' ἔμειναν σύμφωνοι.

Ἔτσι ἔφτασαν τὰ μεσάνυχτα...

Σιωπὴ κυριαρχοῦσε μέσα στὸ πανύψηλο Ἀρχοντικό... Σκοτάδι τὸ τύλιγε... Καὶ σκιές... ὁ Λάκης ἦρθε... Ὁ Κώστας τοῦ ἄνοιξε... τράβηξαν γιὰ τὸ γραφεῖο, διέρρηξαν τὸ χρηματοκιβώτιο, κι' ἐξαφανίστηκαν μὲς τὰ σκοτάδια τῆς νύχτας...

Τὸ κτύπημα ἦταν βαρὺ γιὰ τοὺς γονεῖς τοῦ Κώστα... Δὲν τὸν κατήγγειλαν... Ἔσκυψαν τὸ χιονισμένο κεφάλι τους κι' ἔκλαψαν πικρά...

Ἄδικα, τὰ δυὸ δυστυχισμένα γεροντάκια, τὸν καρτεροῦσαν κάθε βράδυ... Ἂς ἐρχότανε καὶ θὰ τοῦ ἔδιναν καὶ τὰ ὑπόλοιπα!!! Ὅμως ἐκεῖνος δὲν γύριζε!!!

Ἀδειανὸ κι' ἔρημο, θλιμμένο καὶ βουβὸ τ' ἀρχοντικὸ σπίτι πλημμύρισε συμφορά... Κι' ἡ μάννα, ἐτούτη ἡ πανέμορφη ἁγία τῆς ζωῆς ποὺ δὲν ξέρει ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὸ νὰ θυσιάζεται καὶ νὰ προσφέρῃ, ποτισμένη δηλητήριο ἀπὸ τὸ μονάκριβο παιδί της, ἀρρώστησε βαρειὰ καὶ κάποτε ὑπέκυψε, ἀφίνοντας πίσω της παντέρημο, δυστυχισμένο, τσακισμένο ἀπ' τὸν πόνο, τὸν γέροντα πατέρα, νὰ καρτερῇ τὸ παιδί του κλαίγοντας, νὰ προσεύχεται γι' αὐτό, νὰ τοῦ μιλᾷ τὰ βράδυα καὶ νὰ τοῦ φωνάζῃ ὅτι τὸ συγχωρεῖ...

Ἔτσι περνοῦσαν οἱ μῆνες, τὰ χρόνια, οἱ στιγμές...

*

Ἦταν βράδυ... Ἕνα πυκνὸ σκοτάδι εἶχε κυκλώσει τὴ γῆ... Βράδυ φλύαρο, πλημμυρισμένο φωνές, τραγούδια, χαρές... ἀνήμερα τ' ἅγη Δημήτρη... Κι' ὁ γέρος γιόρταζε... ὁλομόναχος, γερασμένος ἀπ' τὸν πόνο, καπνίζοντας ἕνα τσιγάρο, μέσα στὴ σκοτεινὴ κι' ἄδεια καμαρά του... Ἔξω στοὺς δρόμους οἱ ἄλλοι γλεντοῦσαν... Ἀκούγονταν ὡς ἐδῶ οἱ φωνὲς καὶ τὰ τραγούδια ἀπ' τὰ γειτονικὰ σπίτια... Μὰ ὁ γέρος δὲν τὰ προσέχει αὐτά... Κάπου ἀλλοῦ τρέχει ὁ λογισμός του!!... Κάτι θυμᾶται κάτι ζῇ, κάποιο ὄνειρο τὸν βασανίζει... Καὶ κλαίει, κλαίει ἀσταμάτητα!!!...

Μά, κάποια στιγμή, κάτι ἀκούει καὶ τινάζεται... Κάποιος κτυπᾷ τὴν πόρτα... Τρέχει ὁ γέρος ν' ἀνοίξῃ καὶ βρίσκεται μπροστὰ σ' ἕνα ζητιάνο... Εἶναι ξυπόλητος, βρώμικος, κουρελιασμένος... Τὸν μπάζει μέσα, τὸν ὁδηγεῖ στὸ δωμάτιό του, τοῦ φέρνει λίγο φαγητό, καὶ κάθεται ἀντίκρυ του...

«Ἔχω πολλὰ χρόνια νὰ μιλήσω σ' ἄνθρωπο...» μονολογεῖ ὁ γέρος «ἐσὺ εἶσαι ὁ πρῶτος ποὺ μπαίνεις σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ὕστερα ἀπὸ τόσο καιρό. Δὲν ἦταν πάντα ἔτσι τὸ σπίτι μου... Εἶχα κι' ἐγὼ κάποτε τὴ γυναῖκα μου, μὰ πέθανε ἀπὸ κρυφὸ μαράζι— Θεὸς σχωρέστην!!! Εἶχα κι' ἕνα γυιὸ ὡς ἐκεῖ πάνω λεβέντη—ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἔχῃ καλά! Μὰ ἔφυγε... Ἔφυγε κάποτε... Μᾶς βαρέθηκε... Δὲν μᾶς ἤθελε... Κι' ἀπόμεινα μόνος... Γερνάω, σέρνω σιγὰ - σιγὰ τὰ πόδια μου στὸν τάφο... Τὸ φῶς μου λιγοστεύει κάθε μέρα καὶ περισσότερο... Ἂς τὸν ἔβλεπα γιὰ λίγο, Θεέ μου, πρὶν κλείσω τὰ μάτια»...

Ὁ γέρος σώπασε γέρνοντας τὸ κεφάλι, ἀποκαμωμένος ἀπ' τὸν πόνο... Κι' ὁ ζητιάνος κλαίει... κλαίει ἀσταμάτητα, μὲ λυγμούς... Καὶ ξαφνικά, μέσα στὴ σιωπὴ ποὺ τὴν διέκοπταν μονάχα οἱ στεναγμοὶ τοῦ γέρου, ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ ζητιάνου, σπαραχτική, ἱκετευτική, πονεμένη :

«Πατέρα... Ἥμαρτον... Ἥμαρτον μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ ἐνώπιόν σου. Δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι γυιός σου. Πᾶρε με στὸ σπίτι γιὰ ὑπηρέτη σου... Πατέρα ἥμαρτον...»

Τινάζεται ὁ γέρος ἀπ' τὴ θέση του, μὲ σηκωμένες τὶς τρίχες τῆς κεφαλῆς του,

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

.....

.....

—«Μά, αὐτὴ δὲν εἶναι ἡ περίφημη «ὁδὸς διαφυγῆς» ρώτησε ξαφνικὰ ὁ κύριος Ντουμπλέ, γιὰ ν' ἀλλάξῃ συζήτηση. Εἶχε δεχθῆ νὰ συνοδεύσῃ τὸν Δικαστὴ στὸ παιδικὸ Κέντρο τοῦ Τερνεραί, γιὰ νὰ τὸ γνωρίσῃ ἐπὶ τέλους κι' ἀπὸ κοντά ὅπως ἐπέμενε, μὲ φορτικότητα μάλιστα ὁ κύριος Λαμύ. «Δὲν μπορεῖτε νὰ στέλνετε ἀβασάνιστα τὰ παιδιὰ σ' αὐτὰ τὰ κέντρα Ντουμπλέ», τοῦ εἶχε πῆ «χωρὶς τουλάχιστον νὰ ξέρετε ποῦ τὰ στέλνετε».

Ἔτσι δέχτηκεν ὁ Ἀντεισαγγελεὺς νὰ συνοδεύσῃ τὸν Δικαστή. Σύμφωνοι. Ἀλλὰ δὲν ἦταν καὶ διατεθειμένος νὰ ἐπιτρέψῃ σ' αὐτὸν τὸν πάντα σκεφτικὸ καὶ τόσο κουρασμένο αὐτὸν ἄνθρωπο, ποὺ δὲν εἶχε ὡρισμένες ὧρες ὑπηρεσίας, καὶ ποὺ ἀδιάκοπα ἐργαζότανε δίχως ἀνάπαυλα, νὰ τοῦ χαλάσῃ τὴν Κυριακή του μ' ἐτοῦτα τὰ μελλοδραματικὰ χωριάτικα δράματα.

—«Δὲν εἶναι λοιπὸν αὐτὴ ἡ περίφημη «ὁδὸς τῶν δραπετεύσεων» ποὺ ἀκολουθοῦμε τώρα;» ξαναρώτησε, γιὰ νὰ βγάλῃ τὸν Δικαστὴ ἀπ' τὶς σκέψεις.

—«Ἦταν κάποτε» ἀπάντησεν ἤσυχα ὁ κύριος Λαμύ «τώρα δὲν εἶναι πιά. Ἦταν κάποτε, ὅταν ἀκολουθοῦσε τὸ Τερνεραὶ ἄλλο σύστημα... ὅταν τὰ παράθυρά του ἦταν σιδερόφραχτα... ὅταν οἱ κοιτῶνες του ἔμοιαζαν μὲ κελλιὰ φυλακισμένων... Ὅταν ἡ Κεντρικὴ Πόρτα του ἦταν κλειδαμπαρωμένη μὲ ἁλυσσίδες. Τότες ἀκριβῶς τὸ ἕνα τέταρτο τῶν παιδιῶν δραπέτευε... Ἕνα τέταρτο κάθε χρόνο... Τώρα ἡ πόρτα

τὰ μάτια του κοντεύουν νὰ πεταχτοῦν ἔξω ἀπ' τὶς κόγχες τους ἁπλώνει τὸ κοκκαλιάρικα χέρια του, πρὸς τὸν ζητιᾶνο ποὺ, γονατισμένος μπροστά του, φιλεῖ τὰ πόδια του ταπεινωμένος...

«Παιδί μου!!!» ψιθυρίζει ὁ γέρος ἐνῷ ἡ καρδιά του ἀναστατωμένη κοντεύει νὰ σπάσῃ ἀπ' τοὺς γρήγορους καὶ ἀκανόνιστους κτύπους της...

«Παιδί μου... Φτωχό, δυστυχισμένο παλληκάρι μου!!! Τί λόγια εἶναι αὐτὰ ποὺ λές ; Νὰ σὲ κάνω ὑπηρέτη μου ;... Μά, εἶναι δικό σου αὐτὸ τὸ σπίτι... Ἐγὼ θὰ γίνω ὑπηρέτης σου... Σ' εὐχαριστῶ!!! Σ' εὐχαριστῶ ποὺ ἦρθες ξανὰ κοντά μου... Δὲν ἄντεχα, γυιέ μου, τὴν ἐρημιά μου... Δὲν μποροῦσα νὰ ζήσω δίχως ἐσένα...

Σ' εὐχαριστῶ. Σ' εὐχαριστῶ ποὺ θυμήθηκες τὸ φτωχό σου πατέρα!!!

Ὦ! ἡ ἱστορία τοῦ Ἀσώτου!!! Πόσα μάτια δάκρυσαν, πόσες ψυχὲς ἐσκίρτησαν, πόσες καρδιὲς μαλάκωσαν καὶ γαλήνεψαν ἀκούγοντάς την!!! Εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους... Κι' ἀκόμα ἡ συγκινητικὴ ἱστορία τῆς ἀνεξάντλητης ἀγάπης τοῦ Οὐρανίου πατέρα γιὰ τὰ πλάσματά Του... Ἂς πᾶμε λοιπὸν κοντά Του ὅλοι οἱ κουρασμένοι καὶ ἀποκαμωμένοι. Κι' Αὐτὸς θὰ μᾶς ἀναπαύσῃ...

Σ. ΠΗΛΟΣ

εἶναι πάντοτε ἀνοικτή, καὶ ὅμως, οὔτε ἕνα ἀγόρι στὰ ἑκατὸ δὲν δραπετεύει!!!».

—«Μιλᾶτε μ' ἐνθουσιασμὸ γι' αὐτὰ τὰ παιδιά. Ἀσφαλῶς θὰ ἐννοῆτε τὰ κανονικὰ παιδιά. Ἀλλὰ τὰ διεστραμμένα;».

—«Σᾶς παρακαλῶ, μὴν μεταχειρίζεσθε ποτὲ αὐτὴν τὴν ἄδικη λέξη, Ντουμπλέ... Νὰ λέτε καλύτερα διεφθαρμένα...».

—«Ἔστω, ἀφοῦ θέλετε. Ὅμως πρέπει νὰ παραδεχῆτε ὅτι μερικὰ παιδιὰ εἶναι χαμένα προκαταβολικὰ» εἶπε ζωηρὰ ὁ κύριος Ντουμπλέ.

—«Ἴσως» ἀπάντησεν ἀόριστα ὁ κύριος Λαμύ, χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι... Βυθίστηκεν ἔτσι μερικὰ λεπτὰ σὲ σκέψεις, κι' ὕστερα συνέχισε ἀργά, σχεδὸν πονεμένα: «Τὸ πιὸ σοβαρὸ πρόβλημα ὅμως εἶναι τὸ παιδὶ ποὺ δὲν ἔχει νοιώσει ποτὲ ἀνθρώπινη ζεστασιὰ καὶ γι' αὐτὸ εἶναι κλεισμένο σιωπηλὰ στὸν ἑαυτό του, καὶ δὲν θέλει πιὰ οὔτε νὰ πάρῃ οὔτε νὰ δώσῃ συμπάθεια στοὺς ἄλλους. Αὐτὸ τὸ δύστυχο παιδάκι ποὺ δὲν ἔχει νοιώσει ποτὲ στοργή, καὶ δὲν ἔχει ποτὲ γελάσει σὲ ἀνθρώπινο πρόσωπο...».

Καὶ λέγοντας ἐτοῦτα τὰ λόγια ὁ Δικαστὴς ἔβγαλε ἕναν ἀναστεναγμὸ τόσο βαθύ, ποὺ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τὸν κύτταξε σαστισμένος μέσα ἀπ' τὸν καθρέπτη τοῦ αὐτοκινήτου του... Στάθηκεν ἔτσι μερικὰ δευτερόλεπτα νὰ τὸν παρατηρῇ, ἐνῷ συλλογιζότανε: «Πῶς μπορεῖ αὐτὸς ὁ παράξενος ἄνθρωπος ν' ἀναστατώνεται τόσο καὶ νὰ πονᾷ γιὰ ἐπαγγελματικὰ ζητήματα, ποὺ τ' ἀντιμετωπίζει κάθε στιγμὴ καὶ θἄπρεπε πιὰ νὰ τὰ ἔχῃ δεχτῆ σὰν ρουτίνα τῆς δουλειᾶς του;..». Καὶ γιὰ νὰ βγάλῃ τὸν Δικαστὴ ἀπ' τοὺς αἰσθηματισμούς του εἶπε ξερά, σχεδὸν ἐχθρικά :

—«Μερικὰ παιδιὰ ὅταν παρουσιάζωνται στὸ Δικαστήριο ἔχουν μιὰ συχαμένη ἔκφραση, ποὺ νομίζεις ὅτι εἶναι περήφανα γιὰ τὶς πράξεις τους. Τὸ ἔχετε παρατηρήσει; Μ' αὐτὸ δείχνουν ὅτι εἶναι ἀδιόρθωτα. Αὐτὴ ἡ ἔκφρασίς τους τὰ καταδικάζει ἐκ τῶν προτέρων...».

«Μὴν ξεχνᾶτε ὅμως κάτι, Ντουμπλὲ» εἶπεν ὁ κύριος Λαμὺ σκληρὰ «ἡ χαριτωμένη ἔκφρασις» ποὺ ζητᾶτε νὰ βρῆτε εἶναι ἀντανάκλασις μιᾶς κάποιας τέλος πάντων εὐτυχίας, μιᾶς χαρᾶς, μιᾶς ζεστασιᾶς. Κι' αὐτὴ ἡ «χαριτωμένη ἔκφρασις» ἢ θἄρθῃ πολὺ ἐνωρίς, ὅταν τὸ παιδὶ εἶναι πολὺ μικρὸ καὶ τὸ περιβάλλον του ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ αἰσθήματα κι' ἀπὸ ἀγάπη, ἢ δὲν θἄρθῃ ποτέ... Ποῦ νὰ βρῇ τὴ χάρη στὴν ἔκφραση τὸ παιδὶ ποὺ δὲν εἶδε ποτὲ κανένα νὰ τοῦ χαμογελᾷ, ποὺ δὲν τὸ χάϊδεψαν, ποὺ δὲν τὸ φίλησαν, ποὺ δὲν τοῦ ζέστανε ποτὲ κανεὶς τὴν καρδιά του; Ἔ; Πέστε μου : ποῦ νὰ τὴ βρῇ; Ποῦ;...».

—«Ἔστω... Ἔστω...» τὸν διέκοψε μὲ συγκατάβαση ὁ Ντουμπλὲ «Ἂς συμφωνήσω. Μά, ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, μὴν ἐλπίζετε ὅτι θἄχετε ἐπιτυχίες μὲ ὅλα τὰ παιδιά. Νὰ εἶσθε ρεαλιστής, κύριε Δικαστά. Νά! Παρατηρῆστε αὐτὰ τὰ δέντρα : τοὺς κόβουν τὰ ἀδύνατα κλαδιὰ γιὰ νὰ σώσουν τὸ δέντρο... Πρέπει νὰ κάνουν τὸ ἴδιο καὶ στὰ Κέντρα σας!!!..».

—«Στὰ Κέντρα μας» διώρθωσε ἤρεμα ὁ Δικαστὴς «γνωρίζουν πολὺ καλὰ τί πρέπει νὰ κάνουν. Πιὸ καλύτερα ἀπὸ μᾶς. Θὰ ρωτήσετε μόνος σας τοὺς ἐκπαιδευτάς... Θἄχετε τὴν εὐκαιρία νὰ τοὺς γνωρίσετε ἀπὸ κοντά... Ὤ! Σᾶς εὐχαριστῶ... Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ ἤρθατε, Ντουμπλέ...».

Ὁ ἄλλος ἔκαμε ὅτι δὲν πρόσεξε τὴν τελευταία φράση τοῦ Δικαστοῦ, καὶ εἶπε σηκώνοντας ἀδιάφορα τοὺς ὤμους :

—«Οὔ!!! Ξέρω!!! Ξέρω προκαταβολικὰ κάθε τί ποὺ θὰ δῶ : ντούς, δωμάτια ποὺ ἀερίζονται καὶ φαγητὰ ποὺ ποτὲ δὲν πρόκειται νὰ ξαναφᾶνε. Τοὺς δίνετε ἐδῶ συνήθειες πάνω ἀπ' τὶς δυνατότητές τους. Τοὺς κακοσυνηθίζετε. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ διαφωνῶ ριζικά...».

(Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος ὁ 'Αστυνόμος Α', τάξεως κ. Παπαδᾶτος Σπυρίδων, ὁ 'Ανθυπαστυνόμος κ. Μπόϊκος Δημήτριος καὶ οἱ ἀστυφύλακες : Παπαματθαίου Δημήτριος, Κουκουλομμάτης 'Αριστείδης, Βαρδάκης 'Απόστολος, Ροῦσσος Θεοδόσιος καὶ Γάτσος 'Αριστομένης.

—Διεγράφησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου οἱ ἀστυφύλακες : Χατζημιχάλης Χρῆστος, Σπανέας Πέτρος, Καλαματιανὸς Δημήτριος καὶ Καρατζαφέρης 'Ηλίας.

—'Απηλλάγη τῶν καθηκόντων του διὰ λόγους ὑγείας ὁ 'Υπαστυνόμος Α' κ. Καρδούλας Δημήτριος.

—Διεγράφη τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος ὡς καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὁ ἀστυφύλαξ 'Ηλιάδης Χρ.

***

ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Διὰ Β. Διατάγματος ἀπενεμήθη ὁ «Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Β' Τάγματος τοῦ Φοίνικος» εἰς τοὺς κάτωθι 'Αστυνόμους Β' τάξεως : κ.κ. Σπηλιόπουλον Κωνσταντῖνον, 'Αγγελόπουλον Χρῖστον, Γεωργακόπουλον Γεώργιος, Ζώην Βασίλειον, Μπασκουρέλον 'Αριστοτέλην, Μητσάκην Δημήτριον, Κουτᾶν Χρῖστον, Καραμπάγιαν Θεόδωρον, Χειλᾶν Νικόλαον, Χουρδάκην Νικόλαον, Σωτηρόπουλον Γεώργιον, Κουτρούλην Γεώργιον, 'Αναγνωστόπουλον Θεόδωρον, Κρητικίδην 'Αντώνιον, Μαραγκούσην Χρῖστον, Τριανταφύλλου Σπυρίδωνα, Προεστὸν Θεόδωρον, Μονόπωλην 'Ιωάννην, Σαμαρᾶν Δημήτριον, Καββαθᾶν 'Αθανάσιον, Μπάγιον Γεώργιον, Κροκίδην 'Αλέξανδρον, Τσάκωναν Κωνσταντῖνον, 'Αντωνάκην 'Εμμανουήλ, Κούτραν Βασίλειον, 'Αλεξάνδρου Γεώργιον, 'Αθανασόπουλον Δημήτριον, Παναγάκον Θεοδόσιον, Ρώσσην Χρῖστον, Καραχάλιον Βασίλειον, Σπανὸν Κωνσταντῖνον, Βασιλογιάννην Εὐστάθιον, 'Αρμύρον Γεώργιον, Πολιτάκην 'Ιωάννην, Κιούσην Γεώργιον, Γαβριὴλ Γεώργιον, Μπουντᾶν 'Ηλίαν, Κοτρῶτσον 'Αγησίλαον, Λῶλον ἢ Κατσαρὸν Νικόλαον, 'Αποστολόπουλον Νικόλαον, Καπνιστὸν Στέφανον, Μανωλέαν Κυριάκον, Κοττικιᾶν Χαράλαμπον, Μαρινόπουλον Χρῖστον, Πλατίσταν Γεώργιον, Τόλην Παντελῆν, 'Αθανασόπουλον Νικόλαον, Τσόκανον Φώτιον, Καγιᾶν 'Αντώνιον, Παπαγεωργίου Σταῦρον, 'Αντωνόπουλον 'Ηλίαν, Πατσιλίβαν Βασίλειον, 'Ηλιόπουλον 'Ηλίαν, Παπαϊωάννου Κωνσταντῖνον, Πάρχαν 'Ιωάννην, Λιάσκαν Χριστόφορον, Καλατζῆν Σπυρίδωνα, Νταβατζῆν Κωνσταντῖνον, Σταματόπουλον Γεώργιον, Λεοντῖνον 'Αντώνιον, 'Ασπραδάκην Μιχαήλ, Τσατούχαν Γεώργιον, Κουλουριώτην Δημήτριον, Λυράκην 'Ιωάννην, 'Αναστασιάδην 'Ιωάννην, Λύραν 'Ηρακλῆν, Παππᾶν Ναπολέοντα Φράγκον Βασίλειον, Κουλέτσην 'Ιωάννην, Βλυτάκην Γεώργιον, Πολίτην 'Ηλίαν, Καρυδάκην Νικόλαον, Λάζον Παῦλον, Νίκαν Θεμιστοκλῆν καὶ Κατσίμπαν Σπυρίδωνα.

'Ωσαύτως ἀπενεμήθη δι' 'Εγκυκλίου Διαταγῆς τοῦ 'Υπουργείου 'Εθνικῆς 'Αμύνης εἰς τὸν 'Αστυνόμον Β' κ. Τσουρῆν 'Αντώνιον, τὸ Μετάλλιον 'Εξαιρέτων Πράξεων διὰ τὰς ἐν 'Αλβανίᾳ ἐπιχειρήσεις.

***

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ

Τὴν 21ην Σεπτεμβρίου 1958 διενεργήθη διαγωνισμὸς εἰς τὸ μάθημα τῶν 'Ελληνικῶν διὰ τὴν Σχολὴν 'Αρχιφυλάκων. 'Εκ τῶν μετασχόντων ἐπέτυχον οἱ κάτωθι 504 ἀστυφύλακες :

'Αλεξανδρῆς Κων/νος, 'Αντωνόπουλος 'Ιωάννης, 'Αγγελόπουλος 'Αγγελῆς, 'Αγγελόπουλος 'Ιωάννης, 'Αναγνώστου Βασ., 'Αντωνόπουλος Δημ., 'Ασπιώτης Θεοχ., 'Απανωμεριτάκης Στέφ., 'Αργύρης Φώτιος, Δουβίκας Σωτήριος, Δασενάκης Γεώργ. Διαμαντόπουλος 'Ανδρ., Δουλφῆς Νικ., Δημόπουλος Πέτρ., Διαμαντόπουλος Κων/νος, Δούνας Γεώργ., Δελῆς Παναγ., Δουκάκης Κων/νος, Χρυσαΐτης Θεοφ., Χριστόπουλος Γεώργ., Χουλάκης Χαράλ., Χαβέλλας 'Ιωαν., Χιώτης Στέργ., Χαραλαμπόπουλος 'Αθαν., Χριστόπουλος Χρῖστος, Χρυσομέρης Παῦλος, Χριστόπουλος Κων/νος, Χριστιᾶς Σπυρ., Χαρλαύτης 'Αντων., Χρυσανθόπουλος Χρ., Χαλαστάνης Δημ., Χαραλάμπους Δημ., Δαλιάνης Παναγ., Δημόπουλος 'Ιωάν., Δόσχορης Γρηγ., 'Αντωνόπουλος Σπυρίδων, 'Αθανασόπουλος Σπυρ., 'Αθανασόπουλος 'Ιωάν., 'Αθανασόπουλος Κων/νος, 'Αναγνωστάκης Κων/νος, 'Αλεξόπουλος Γεώργ., Κατσίκας Παῦλ., Κουβελιώτης Κων/νος, Λερούνης 'Ιωάν., Κουλουβάκος Θεόδ., Κυριακόγκωνας Γεώργ., Λαγωνίκας 'Ελευθέριος, Κάτσος Γεώργ., Κυρκιλῆς Φώτ., Δημητράκος Γεώργ., Δημητρόπουλος Εὐστρ., Καρλῆς Χρ., Κουκουνάλης Γεώργ., Καράμπελας 'Ιωαν., Ζάνης 'Αναστ., Δημόπουλος Νικ., Θεοδωρολέας Κυρ., Καλπογιάννης Χρ., Καλδῆς Σταῦρ., Διαμαντόπουλος Παν., 'Ιωνᾶς 'Ιωαν., Καζάνης Νικ., Ζαφείρης Σταμ., Καραΐσκος Νικ., Θεοδωρόπουλος Γεώργ., Δαγαλάκης Δημ., Δίπλας Βασ., 'Αναγνωστόπουλος 'Αθαν., 'Αδὰμ Χρ., 'Αδαμόπουλος Γεώργ., 'Αποστόλου Νικ., 'Αντίοχος Διονύσιος, 'Ασημακόπουλος Γρηγ., 'Αγγελόπουλος Κων/νος, 'Αγγελόπουλος Παναγ., 'Αντζουλᾶτος Γερ., 'Αθανασίου Κων/νος, 'Αλεξόπουλος 'Αναστ., 'Αδὰμ Γεώργ., 'Αντωνόπουλος Γεώργ., 'Αναστασόπουλος Κων/νος, 'Αργυριάδης 'Αθαν., 'Ανδριτσόπουλος Γεώργ., Ραχούτης Δημ., Φειδᾶς Βασ., Ρενιτάκης Κων/νος, Φλῶρος Λάμπρος, Ράπτης Βασ., Φίλντισης Δημ., Φωτεινὸς Παναγ., Ψύχαλος Κων/νος, Ράλλης 'Αναστ., Φιλιππίδης Στυλ., Ρουμανῆς 'Ιωαν., Παπαδάκης Χρ., Πέππας Νικ., Παπαγγελῆς Κων/νος, Πατερίτσας Γεώργ., 'Αναγνώστου ἢ Παππᾶς 'Ηλ., Παγκαλάκης Γεώργ., Ροῦσσος Παναγ., Φασούλας 'Αριστ., Φράγκος Σπήλ., Φαράντας 'Αθαν., Ράπτης Νικ., Φατοῦρος Γεώργ., Ρεμπελάκης Κλέαρ., Ροδιτάκης 'Ιωαν., Ρίζος Σπυρ., Ρίζος Θεοφ., Ντουρακόπουλος Χαρ., Νικολάου Κων/νος, Νομικὸς 'Ιάκ., Νταμάνης 'Αριστοτ., Οἰκονόμου Δημ., Ντούβρας Κων/νος, Νικολακόπουλος Δημ., Πετρόπουλος Μιχ., Παππᾶς 'Ιωαν., Παναγιωτόπουλος Λεων., Στεφανάκης Νικ., Σκούρας Γεώργ., Σινόπουλος Περικ., Σταυρουλάκης Νικ., Σπηλιόπουλος Κων/νος, Σπυρόπουλος Πέτρ., Σπανάκος Γεώργ., Στραβάκας Παναγ., Σαμαρᾶς Νικ., Σιούλας Γεώργ., Στασινὸς Σπυρ., Νεστορίδης Χαρ., Ντανάσης 'Ιωαν., Νικολόπουλος Δημ., Ντερμπεντέρης Κων/νος ἢ 'Ιωαν., Νάνης Μιχαήλ, Νινάσιος Βασ., Σεφερλῆς Παναγ., Σκολίκης Μιχ., Μπουζαλᾶς Λεων., Σταφυλᾶς Νικ., Σκοπλάκης Δῆμος, Σολωμονίδης 'Αλεξ., Σταχόπουλος Χαρ., Νταλάκας Κων., 'Ορφανίδης 'Αθαν., Νικολακόπουλος Δημ., Ξουραφᾶς Γεώργ., Σταμάτης 'Ιωαν., Τσιατούρας 'Αθαν., Τζώτζης Εὐάγ., Τσιῶκος 'Αντων., Τσατάλας Κων/νος, Τσαντήλας Δημ., Σπυρόπουλος Σπυρ., Σακκᾶς Δημοσ., Στάμου Κων/νος, Σωτήρας Νικ., Στεργιάννης Γεώργ., Σονίδης Κων/νος, Σκαλτσᾶς Γεώργ., Σταυρόπουλος 'Αντων., Σγουρὸς Δημ., Σπηλιόπουλος Παναγ., Σπυρούλιας 'Ιωαν., Σολωμὸς Διον., Σκοπελίτης Ἄγγελ., Σταθᾶτος Παναγ., Σταυροράβδης 'Ανδρ., Σπανὸς Γεώργ., Σταθακόπουλος 'Απόστ., Σαλοῦρος Κων/νος, Σκρεπέτος Γεώργ., Σιμώνης Γεώργ., Σιδηρᾶς Κων/νος, Σουροπάνης Εὐάγ., Σφάλτος Δημ., Μακρῆς Γεώργ., Μαρῖνος Χρ., Μεσιακάρης Βασ., Μανοῦσος Παναγ., Μπαφοῦτσος Δημ., Μεγαλακάκης Κων/νος, Μίαρης Γερ., Ματσούκας 'Ιωαν., Μουσιαμᾶς Χρ., Μπαϊρακτάρης 'Επαμ., Μεθενίτης 'Αντων., Μπούρας 'Ιωαν., Μπότσης Γεώργ., Μίχας Γεώργ., Μπουγᾶς Παναγ., Μουτζουρώνης Κων/νος, Μπότσης 'Αλεξ., Μαυροειδῆς Γεώργ., Μπούσης Θεοφ., Μητσόπουλος Χρ., Μαυρωνᾶς Νικ., Μαχαίρας 'Ανδρ., Μάρκου Παναγ., Μιχιώτης Κων/νος, Μπλέτσας Γεώργ., Μπιλίρης Γεώργ., Μαρκάκης 'Αντων. Μαρκόπουλος Βασ., Μαλεσόβας Στέφ., Μπῖκος Δημ., Μέξας Σπυρ., Μπελεγρῆς 'Αδαμ., Μυλωνᾶς 'Ιωάν.,

Μιχόπουλος Γεώργ., Μπουρδάκος Μιχ., Μότσαφος Δημ., Μητσάκος Πέτρ., Λυμπερόπουλος Κυρ., Λεπεσιώτης Γεώργ., Λιάσκας Λουκᾶς, Λιάσκας Παντ., Λειβαδίτης Νικ., Λιάπης Μιχ., Μπάμπος Εὐθ., Λαμπρόπουλος Γεώργ., Λέκκας Θεοδ., Λουμάνης Σπυρ., Λάμπουρας Ἰωάν., Λαψάνης Κων/νος, Λουκᾶς Ἠλ., Λιόντος Ἰωαν., Λιουδάκης Γεώργ., Λιακόπουλος Ἄγγ., Παππᾶς Θωμ., Παπαθανασόπουλος Ἰωαν., Παπαδόπουλος Βασ., Λοῦκος Γεώργ., Λύρης Παναγ. Λαμπρόπουλος Μᾶρκος, Μικέδης Γεώργ., Μπουρούνης Δημ., Πασχάκης Παναγ., Παραγεωργίου Χρυσ., Μπούσιος Δημ., Μούτσιος Γεώργ., Μπουλουγούρας Γεώργ., Μποσινάκης Ἐμμαν., Μπαρμπαγιάννης Νικ., Μάλλιος Δημ., Μπελιγιάννης Ἀποστ., Τσιρώνης Ἀθαν., Τάτσης Χρ., Εὐαγγελινάκης Ἐμμαν., Τσόγκας Κων/νος, Ἐξαρχάκος Γεώργ., Τσιρώνης Χαρ., Μπάκας Ἀποστ., Μητρόπουλος Θεοχ., Τσιούτσιος Βασ., Τρανούδης Κων/νος, Ἱπποκράτης Μιχ., Εὐθυμιόπουλος Θωμᾶς, Τζότης Ἀντώνιος, Παραδάκης Κων/νος, Παπαστεφάνου Ἰωαν., Παλαντᾶς Δημ., Παπαϊωάννου Ἰωαν., Πουλόπουλος Κων, Παπαδόπουλος Φώτ., Παπαγεωργακόπουλος Ἰωαν., Πανουσάκης Θεοδ., Τζουμέρκας Παναγ., Γούλης Κων/νος, Γιαννοῦκος Δημ., Γκανάρας Κων/νος, Γλεντζάκος Γεώργ., Γεντεκάκης Μιχ., Γιώτης Νικ., Γιαννοῦκος Κων/νος, Γεωργίου Γεώργ., Παπαγεωργίου Περικ., Παραρᾶς Μᾶρκος, Γεωργαρέας Ἠλ., Γεωργῆς Λάμ., Γαλανόπουλος Παναγ., Γεωργίου Εὐθ., Γαλανόπουλος Χρ., Γεωργούλας Ἰω., Παπαβασιλείου Ἀργ., Παναγόπουλος Ἠλ., Πουλημένος Σωτ., Προβατᾶς Ἰωαν., Πετράκης Εὐάγ., Πάτσης Νικ., Ζαχαράκης Παναγ., Ζωϊτὸς Κων/νος, Θεοδωρόπουλος Παν., Θαλασσινὸς Κων/νος, Ζουριδάκης Στυλ., Βασιλείου Γεώργ., Βούτσινος Κων/νος, Βασιλείου Δημ., Θεριστόπουλος Ἀλκ., Ζερβολέας Γεώργ., Ζάχος Ἰωαν. Ζουλάκης Ἰωαν., Ζητουνιάτης Θεοδ., Θεοδωρόπουλος Γεώργ., Ζιάννης Νικ., Ζησιμόπουλος Γεώργ., Θεοδώρου Χιρστ., Τομαδάκης Ἐμμ., Τόλιας Γεώργ., Παγουρτζῆς Θεοφ., Παπαγεωργίου Θεοδ., Παπαβασιλείου Εὐάγγελ., Βεργῆς Ἀχιλ., Βασιλακόπουλος Γεώργ., Βαχαρέλης Ἀθαν., Βλαχόπουλος Δημ., Τσάκαλος Γρηγ., Τζιλάλης Δημ., Τσιγκέλης Γεώργ., Τηλιγάδης Γεώργ., Βεργανελάκης Γεώργ., Βλαχονικολὸς Ἀλέξ., Βρέτης Κων/νος, Βλαχογιανόπουλος Χρύσ., Βαρλάμης Δημ., Βοργιᾶς Παλ., Βαρδῆς Ἠλ., Βαλσαμᾶς Γεώργ., Βουλγαρίδης Νικ., Βαρδίκος Νικ., Γκίκας Ἀθαν., Παπαπαναγιώτου Εὐστ., Παναγόπουλος Χρ., Παναγιωτόπουλος Χρ., Πετράκος Κυρ., Πολίτης Παναγ., Πιερακάκης Γεώργ., Παγώνης Χαράλ., Βουτσινᾶς Γερ., Βλάχου Ἀθαν., Βασιλόπουλος Γεώργ., Κολοβὸς Κων/νος, Καραβᾶς Παναγ., Καψοκαβάδης Ἀλεξ., Κοκκινάκης ἢ Κοκκίνης Γεώργ., Κοντὸς Νικ., Κουλαμᾶς Ἠλ., Γκίκας Ἀθαν., Γιαννοῦτσος Λοῦκ., Γεωργούλιας Διον., Παπαχαραλάμπους Ἰωαν., Παναγιωτουνάκος Εὐθ., Κοτρώνιας Ζώης, Κάϊλας Λουκᾶς, Κώνστας Σπυρ., Κοκκινάκης Νικ., Γαμβρᾶς Θωμᾶς, Γεωργακόπουλος Νικ., Γκούρβελος Ἀδαμ., Γκούστρας Λάμπρος, Γεωργίου Χρ., Γκότσης Σπυρ., Κατσαλούλης Μιχ., Γκέκης Ἰωαν., Γεωργακάκης Μιχ., Γαβριὴλ Ἰωαν., Γαλανόπουλος Γεώργ., Κασιμιώτης Παναγ., Καραπαναγιώτης Κων/νος, Καραπάνος Χριστ., Καραστάθης Χρ., Καραμποῦλος Γεώργ., Κοντὸς Ἰωαν., Καλφακάκος Λουκ., Κανούσης Παναγ., Κουερίνης Ἀντων., Κάντας Σπυρ., Κυριακόπουλος Παναγ., Κωτσόβολος Ἄγγελ., Κόλλιας Γεώργ., Κουκλάκης Εὐστρ., Κλουκινιώτης Ἀθαν., Καψομενάκης Γεώργ., Κουτσοκώστας Ἀνδρ., Κοκμοτὸς Χαρ., Κοσμᾶς Βασ., Κωνσταντινίδης Βασίλ, Καράμπελας Σπυρ., Κουρούπης Δημ., Καπούτσης Κων/νος, Κοτσάφτης Δημ., Κουρνιάτης Ἀνάργ., Κουφῆς Γεώργ., Καραθανάσης Κων/νος, Κολλᾶτος Ἰωαν., Κώτσης Εὐστ., Καραμπέτσος Θεοδ., Κωνσταντόπουλος Ἀθαν., Καραγιάννης Χαρ., Καλαματιανὸς Νικ., Καρακωνσταντόπουλος Ἀλ., Κατσαρέας Γεώργ., Καβούρης Παναγ., Κοτταρίδης Ἠλ., Καραγιάννης Δημ., Κορέσης Ἀναστ., Μπουλούμπασης Κων., Σταματογιάννης Σπυρ., Τουλιᾶτος Ἰωαν., Καραγιάννης Χαρ., Τσιμπούκης Ἀθαν., Κούφας Παναγ., Θεοδωρακόπουλος Χρ., Λιόγας Βασ., Σοῦρλος Ἀθαν., Φίλιας Βασ., Καλογερόπουλος Χρ., Νικολέας Παναγ., Γεωργιάδης Λάμ., Κυτούσης Θεοδ., Βαγγέλης

Παντ., Παπαδόθουλος Δημ., Τζαναβάρας Μάρ., Αὐγουστῖνος Δημ., Βασιλείου Δημ., Γεωργόπουλος Βίκτωρ, Γράψιας Παναγιώτης, Βελουδάκης Στυλ., Γιαλαμᾶς Νικ., Βλατάκης Γεώργ., Γιαννόπουλος Αὐγερ., 'Αργύρης 'Αθαν., Δαουτάκος Εὐθ., Βελέντζας Σπυρ., 'Αρφανάκος Μιχ., Γιαννακόπουλος Νικ., 'Αγραπίδας Δημ., Μακὸς Σπυρ., Παπασταυρόπουλος Νικ., Μπαλομῆτρος 'Εμμ., Μπαρμπαρούτσης Φώτ., Μπρίνιας 'Αποστ., Νικητόπουλος Χρ., Μουσούλης Θωμ., Μαραβέλιας 'Αλεξ., Νιώτης 'Αθαν., Νταλιάνης Κων., Οὐρανὸς Μιχ. Μαντζουρᾶτος 'Αθαν., Μπόβης Νικ., Ναξάκης 'Αντών., Μπιμπῖκος Πέτρ., Μαρκαντὲς Πέτρ., Μελέγος Φώτ., Νόνας Κων/νος, Παλαιοδῆμος Κων/νος, Παπαδόπουλος Νικ., Παντελάκης Γεώργ., Παπαθανασίου 'Ιωάν., Παπαδόπουλος Διον., Πετρόπουλος Σωτ., Παπασπηλιόπουλος Κων., Σαπουτζῆς Δημ., Ρεντζεπέρης Παναγ., Παυλάκης 'Ιωαν., Σκουρολιάκος Παναγ., Παπαζαφειρόπουλος Ζαφ., Πηνιώτης Γεώργ., Παντατζῆς Κων/νος, Παλμὸς Θεόδ. Σαμαρᾶς Θεόδ., Τζανετουλάκος Παν., Χρυσανθάκης Βασ., Σχίζας Κων., Τσαλίκης Παναγ., Τσιμέκας 'Αθαν., Τσακίρης 'Ιωαν., Τζανέλης Γεώργ., Τζιούγκρας Χαρ., Τρικόπουλος Σάββας, Φιλιόπουλος Φίλ., Φουντουκόπουλος Χρ., Τσίντζος Κων/νος, Σταθάκος Δημ., Τσαλτάκης Δημ., Χριστόπουλος Δημ., Κοκοβίκας Νικ., Κοψαύτης Θεοδ., Καλαμπόλης Σπυρ., Κανακάρης Κων., Κακαμπάκος 'Ηλ., Λεβαντῆς Κων/νος, Ψαρρᾶς 'Αναστ., Ψυχογιὸς Βασ., Σκόπας 'Αναστ., Τουρμπάκης Γεώργ., Καλογερόπουλος 'Αρ., Καραμίντζιος Γεώργ., Καμαρινὸς Κων/νος, Κουγιτέας Κων/νος, Κολεύρης Κων/νος, Καλαϊτζίδης Κων. καὶ Κυριάκου Παναγ.

Οἱ ἀνωτέρω θέλουσι ἐξετασθῆ εἰς τὰ ὑπόλοιπα μαθήματα ὡς ἀκολούθως: Τὴν 7ην Δεκεμβρίου ὥραν 8.30' π.μ. εἰς τὸ μάθημα τοῦ Ποινικοῦ Νόμου καὶ ὥραν 14.30' μ.μ. τῆς αὐτῆς εἰς τὸ μάθημα τῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Τὴν 14ην Δεκεμβρίου ὥραν 8.30' εἰς τὸ μάθημα τῆς 'Επιστημονικῆς 'Αστυνομίας καὶ Πρακτικῆς Διδασκαλίας καὶ ὥραν 14.30' μ.μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς τὸ μάθημα τοῦ 'Οργανισμοῦ καὶ Κανονισμοῦ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος.

Αἱ ἐξετάσεις θὰ ἐνεργηθῶσιν εἰς 'Αθήνας καὶ εἰς τὸ Οἴκημα τῆς 'Αστυνομικῆς Σχολῆς διὰ πάντας τοὺς ὑποψηφίους ὅλων τῶν 'Αστυνομικῶν Διευθύνσεων.

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

—Εὐχάριστη, διδακτική, συγχρονισμένη, μὲ πλούσιους ρυθμοὺς καὶ τραγούδια γιὰ κάθε γοῦστο, ἡ 'Εκπομπὴ τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων, συνεχίζει κάθε Τετάρτη τὶς μεγάλες ραδιοφωνικὲς ἐπιτυχίες της, γοητεύοντας καὶ ἐνθουσιάζοντας τοὺς ἀκροατάς της μὲ τὴν ἄψογη λογοτεχνική της πρόζα καὶ τὶς συγκινητικές, διδακτικὲς ἱστορίες της, παρμένες ἀπ' τὴν καθημερινὴ ζωή. Ἔτσι τὰ γράμματα ποὺ φθάνουν κάθε 'βδομάδα στὴν 'Υπηρεσία Ραδιοφωνικῶν 'Εκπομπῶν τῆς 'Αστυνομικῆς Σχολῆς εἶναι πολλά, κολακευτικὰ γιὰ τὴν 'Αστυνομία καὶ ἐνθουσιώδη.

*

—Πανηγυρικό, πλαισιωμένο ἀπὸ διαλεχτὴ μουσικὴ ὑπόκρουση καὶ ἀπόλυτα ἐπιτυχημένο, τὸ πρόγραμμα τῆς 29/10/1958, ἦταν ἀφιερωμένο στὴν ἐθνικὴ ἐπέτειο τῆς 28ης 'Οκτωβρίου τοῦ 1940, μὲ ἱστορικὰ σκίτσα, ἐθνικὰ συνθήματα καὶ ἐμβατήρια. Κατὰ τὴν ἐκπομπὴ αὐτὴ μετεδόθη καὶ ἐπίκαιρη ἐμπνευσμένη ραδιοφωνικὴ ὁμιλία τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ κ. Νικολάου 'Αρχιμανδρίτου, ποὺ σκόρπισε ρίγη ἐθνικῆς κατανύξεως καὶ συγκίνησε ξεχωριστὰ μὲ τὸ ὑπέροχο λογοτεχνικό της περιεχόμενο, τὴν ποικιλία τῶν ἐναλλασσομένων εἰκόνων της, τὸν πατριωτικὸ λυρισμό της καὶ τὴν ἐξαίρετη ραδιοσκηνοθεσία της, ὥστε νὰ ζητηθῆ ἐπίμονα ἡ ἐπανάληψή της.

*

—'Απαλὸ κι' ἀνθρώπινο, βελούδινο καὶ συγκινητικὸ τὸ πρόγραμμα τῆς 5/11/1958, ἄφισε ἐκλεκτὲς ἐντυπώσεις στὶς χιλιάδες ἀκροατές του. Στὴν ἐκπομπὴ αὐτή, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παληὰ καὶ μοντέρνα, 'Ελληνικὰ καὶ ξένα τραγούδια, μετεδόθη καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα τοῦ 'Ημερολογίου τῆς 'Αστυνομίας, μὲ χριστιανικὴ συναρπαστικὴ πλοκὴ καὶ μὲ κλασσικὴ μουσικὴ ὑπόκρουση, γραμμένο ἀπ' τὸν 'Αρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό, μὲ τίτλο: «'Ο "Ασωτος Υἱός».